

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (976) SPALIO - OCTOBER 10

• 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Karštoji enciklika

Nė viena popiežiaus enciklika nebuvo taip triukšmingai sutikta kaip "Humanae vitae", paliečianti santuokos ir žmogiškosios gyvybės perteikimo klausimą. Apie ją prašeko tikintieji ir netikintieji, katalikai ir nekatalikai, nors paprastai popiežių enciklikomis domisi tik tie, kurie tikintieji ir tai toli gražu nevisi. Ši kartą buvo kitaip. Netikintieji pasitiko encikliką su gyvu dėmesiu, bet jos principus atmetė jau vien dėlto, kad tai ne popiežiaus reikalas, kad jis, kaip nevedęs žmogus, tu dalyku nesupranta. Esą tais klausimais popiežius turėtų tylėti ir palikti laisvę vedusiems patiems apsispręsti. Tokio nusistatymo žmonės visiems pripažįsta žodžio bei minties laisvę, bet tik ne popiežiui. Pastarąjį jie linke pulti ypač tais atvejais, kai pasirodo jiems nepatinkantys pareiškimai. Tai buvo labai ryšku spaudoje, televizijoje ir radijo programose, kur yra daug netikintinio elemento. Buvo gaudomi iš visų pusių popiežiui nepalankūs pareiškimai, iškeliami neigiami pasakymai, rodomos demonstracijos, kad ir labai mažų grupių. Teigiama pasisakyti liko nukišti į labai nežymias pozicijas. Visa tai sudarė įspūdį, kad visas pasaulis sukilo prieš popiežiaus encikliką, nes ji nepagrįstai draudžianti antikonceptinių tablečių vartojimą. Tokia vienašališka informacija sudarė labai kreivą vaizdą apie enciklikos turinį.

Kokia gi buvo katalikų laikysena? Enciklikos katalikų paprastai neįaudina. Jos būna parašytos mokytojų gana augstu stiliumi, dėsto klausimus teoriškai, tad daug kam jos būna nepriešingos. Yra daugybė katalikų, kurie savo gyvenime nėra skaitę nė vienos popiežiaus enciklikos. Bet ši kartą susidomėjo ir masės. Mat, trenkianti propaganda visus pažadino, be to, buvo paliečiamas opus, konkrečiai žmogiškas klausimas, su kuriuo tenka susidurti kiekvienam. Didžioji dauguma katalikų pasitiko encikliką su pagarbiu dėmesiu ir be jokio nustebeimo, nes ji santuokos ir gyvybės perteikimo klausimu nieko naujo nepasakė — tik pakartojo šimtmetinę tradiciją. Susijaudinimas kilo toje katalikų dalyje, kuri laukė tais klausimais naujo popiežiaus žodžio, patvirtinančio jau daugelio užimtą liberalią poziciją. Daug kur pasigirdo protesto balsai, susikirtimai su vyskupais, bauginamos priemonės. Atskiru krasu įtakų konferencijoms teko svarstyti susidariusią būklę, švelninti įtampas, savais pareiškimais interpretuoti encikliką. Tų konferencijų pareiškimai nebuvo vieningi. Vieni jų griežta forma suredaguoti, kiti skamba švelniau, supratingu tonu. Visi betgi pabrėžė, kad popiežiaus enciklika, nors ir nėra neklaidingas mokymas, vis dėlto yra augščiau Bendrijos autoriteto išstarmė. Jos, kaip normos, principu reikia laikytis.

Visoj šios karštosios enciklikos istorijoje iki šiol buvo pabrėžtos kai kurios detalės, bet palikta nuošaliai visuma bei dviasia. Popiežiui Pauliui VI, kaip vyriausiajam Bendrijos Ganytojui, rūpėjo pirmiausia moralinė klausimo pusė. Santuoka bei gyvybės perteikimas yra giliai žmogiška problema, kuri turi būti sprendžiama ne hedonistiniu požiūriu, ne nuotykių įieškojimo, o didžios rimties bei atsakingumo dvasioje. Tai moralinė ir egzistencinė problema, kurią subanalina, suprofanuoja masinė geltonoji spauda. Popiežiui tad ir rūpėjo pirmoje eilėje atstatyti krikščioniškosios santuokos lygį, priminti jos atsakingumą ir grąžinti tikinčiuosius į moralines normas, nurodytas enciklikoje. Visiems betgi žinoma, kad yra atvejų, kur idealios normos neįmanomos įvykdyti. Dėlto Kanados vyskupų konferencija, aiškindama encikliką, pareiškė, jog tais atvejais, kai santuokos aiškiai susikerta pareigos, kai neįmanoma suiderinti santuokinės meilės su atsakinga tėvyste, turimų vaikų auklėjimu, motinos sveikata, tenka įsikišti išeities pagal asmeninę sąžinę, suformuotą krikščioniškų principų šviesoje. Vyskupų pareiškimo tekste sakoma: "Pagal priimtus moralines teologijos principus, jeigu tokie asmenys nuosirdžiai, nors nesešmingai, stengėsi laikytis duotų nurodymų, — galima užtikrinti, kad jie ramia sąžine gali pasirinkti išeitį, kuri jiems atrodo gera" ("they may be safely assured that whoever honestly chooses that course which seems right to him does so in good conscience"). Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

DIDELI PARODOS NUOSTOLIAI

Montrealio "Expo-67" pasaulinės parodos deficitas yra \$273.588.537. Ši suma sumažino iki \$233.588.537 Montrealio miesto, Kanados federacinės ir Kvebeko provincinės vyriausybės sukeitą \$40 milijonų paramą parodai. Susidariusi deficitą turės padengti: Otava \$116.794.269, Kvebekas \$87.595.701, Montrealis \$29.198.567. Kadangi Kvebeko vyriausybė žada tai padaryti per 4, o Montrealio savi valdybė per 8 metus, visa deficitą naštą užguls federacinės vyriausybės uždą, kurio biudžetui jau ir be šios sumos trūksta apie \$400 milijonų. "Expo-67" betgi davė nemažą naudos Kanadai, iš turistų gautas pajamas 1967 m. padidindama \$490 milijonų, pajamų mokesčius — \$238 milijonų, investacijas iš užsienio kraštų — \$200 milijonų. Be to, Montrealio miestui buvo palikti \$74.105.130 vertės "Expo-67" pastatai parodos aikštėje. Iš užsienio kraštų paroda turėjo apie 25 milijonus lankytojų, kurių vienas milijonas buvo atvykęs iš užjūrio valstybių.

Kvebeko premjero D. Johnsono laidotuvis sudarė progą Kvebeko miesto citadelėje susitikti Kanados premjerui P. E. Trudeau su Prancūzijos premjeru Couve de Murville. Pokalbis truko pusantros valandos ir, be abejonės, lietė Kanados Prancūzijos santykius. Premjeras P. E. Trudeau nepadarė jokio pranešimo, tačiau šiek tiek duomenų apie įvykusių dialogą laikraščioje pateikė Couve de Murville. Jo teigimu, "šaltasis karas" tarp Kanados ir Prancūzijos yra žurnalistų išmonė. Velionis premjeras D. Johnsonas niekada nebuvo sutikęs Parvizių kaip nepriklausomos valstybės galva, nors tokį kaltinimą Prancūzijai yra metusi kanadiečių spauda. Prancūzijos premjeras vis dėlto prisipažino, kad santykiuose tarp Kanados ir Prancūzijos buvo "potvynių ir atoslūgių", tačiau jie niekada nelietė esminių dalykų ir nepažeidė nei Prancūzijos, nei Kanados pagrindinių interesų. Prancūzijos "slapto agento", Rossillon klausimas premjerui susitikime nebuvo iškeltas.

Federaciniam parlamente savo išpuolius iš viešybės Prancūzijos papasakojo Kvebeko kreditistų vadas Real Caouette, nusivylęs Prancūzijos ekonomikos reikais. Pasak jo, "Hotel Royal" viesbutyje Versalyje yra tik viena prausykla koridoriaus gale, prancūzų "Citroen" automobilių gamyklos kontrolė dėl franky trūkumo perėmė Italijos "Fiat" bendrovė. Automobilių pramonės darbininkai Prancūzijoje per metus uždirba tik \$2.400, o už svaro sviesto jiems reikia mokėti \$1.35. R. Caouette nuomone, tokiose aplinkybėse yra juokinga net galvoti apie Prancūzijos paramą Kanadai, nes iš tikrųjų pagalbos ranką Prancūzijai turės ištiesti Kanada. Prancūzijos pareigūnai ji sutiko kaip prancūzų iš Kanados, bet jam arčiau širdies būtų buvęs prancūzų kilmės kanadiečių terminas.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras M. Debre ir Kanados ambasadorius Paryžiuje J. Leger pasirašė sutartį, pagal kurią Kanada Prancūzijai parduos plutonijaus už \$1.500.000 nekariškim reikalus. Kanadišką plutonijų Prancūzija naudos greituosiuose neutronų reaktoriuose "Rapsodie" ir "Phenix". Si sutartis vėl suaktualina kanadišką uranijaus pardavimo klausimą.

Kviečiame visus! Tai plačiai pagarsėjęs Klevelando "Grandinėls" ansamblis, kuris atliks meninę programą Kanados Lietuvių Dienoje, š. m. spalio 26 Toronte

PRANEŠIMAS IS ŠVEDIJOS

Civilinė rezistencija Čekoslovakijoje

Galbūt pati didžiausia Čekoslovakijos įvykių pamoka yra ta, kad ji išskė civilinės rezistencijos reikšmę mažos tautos laisvės kovoje prieš didelės galybės karinę persvarą.

Naujas būdas
Svedijos psichologinės gynybos ekspertai atkreipė vyriausybės dėmesį, kad būtų nuodugniai išnagrinėtas čekoslovakų pavyzdys ir jų patirtis psichologinio karo vedime. Šitoje įvairios agresijos gresmės ir civilinės rezistencijos sąveikoje ypatingas vaidmuo tenka radijo, televizijos ir kitų masinių susižinojimo priemonių darbiui.

Idomiu minčių šia tema pasiskelbė įtakingasis "Dagens Nyheter" (VIII. 28) vedamajame. Pasak jo, dar nežinia, kaip tinkamai pavadinti tą daugiapopuliacinį veiksmingą nekariškimą pasipriešinimą agresijai ir oku-

pacijai, kokį šiomis dienomis nusiteisiamas pasauliui ir sumišsio bei sugėdinto priešo galybei parodė čekoslovakai. "Civilinė gynyba" reiškia ką kitą. "Pasyvus pasipriešinimas" jau netikslus pavadinimas, nes čia dažnai tenka susidurti su aktyviais ir pavojingais veiksmais. "Partizaninis karas" vėl kas kita, nes tai reiškia nekonvenciniu būdu naudotis karine technika prieš konvencinio pobūdžio stipresnę karinę jėgą.

Naujas terminas
"Gynyba be smurto" — naujas terminas, kuriuo norima papildyti ar net pakeisti mažųjų valstybių karinę gynybą, pasak jo, dar nežinia, kaip tinkamai pavadinti tą daugiapopuliacinį veiksmingą nekariškimą pasipriešinimą agresijai ir oku-

psichologinių motyvų, tiek dėlto, kad stipresnioji galybė neturėtų pagrindo kruvinais susidurti. Vis dėlto terminas "be smurto" lygiai kaip "pasyvi gynyba" aptaria dalyką tik iš neigiamos pusės. Be to, jis nepalieka vietos tiesioginio fizinio smurto ginklams ar sabotininkams, kurie gali būti naudojami gerai suorganizuotame nekariškimame pasipriešinime.

Galbūt tikslingusia būtų šią naują apsigynimo formą vadinti piliečių pasipriešinimu — civiline rezistencija. Jos iš čekoslovakų gali pasimokyti visos mažosios valstybės. Beje, kažką panašaus yra turėję danai praejusio karo metu, tik tada sąlygos ir priemonės buvo kitos.

Veiksmingas lydinys

Tai, ką pasaulis dabar pamatė ir ko dabartiname televizijos amžiuje negalės pamiršti jokios ateities agresijos ar okupuotoji tauta, yra dviejų elementų veiksmingas lydinys. Iš vienos pusės — gaivaliniai tautos veiksmas, kaip demonstracijos, nuolatinis svetimosios kariuomenės psichologinis atakavimas, draugiškai ir piktai pakaitomis diskutuojant, iššaukiant, reiškiant panieką, iš kitos pusės — dalimi gerai paruošta, dalimi apskritai improvizuota psichologinė gynyba, kuri, pasinaudodama sunkiai lokalizuojamų laisvųjų siųstuvų ir decentralizuotų ar lengvai kilnojimų spautuvų tinklu, palaiko informaciją, ryšius ir valia prieštintis.

Rezistenciniai sąjūdžiai visuomet iškyla kariškių užpuolus, nugalėtuose, okupuotuose kraštuose ir tokiuose, kurie ilgesni laiką kenčia politinę priespaudą ar kuriuose viena mažuma perversmo keliu užgrobia valdžią. Bet patirtis taip pat rodo, kad dažnai rezistencija nuslopinama arba suskaldoma, panaudojant smarkų terorą ar lankščią politiką.

Verta pasimokyti

Taikos metu ir normaliomis sąlygomis praktiškai paruošta ir apmokytą civilinę rezistenciją turėtų daugiausia galimybę, negu tik pavojuje atsiradus, sekmingai išvairuoti tarp dviejų būtinybių: iš vienos pusės pilietiniu neklusnumu ir prieš karių demoralizaciją išvystyti pakankamai stiprų psichologinį-politinį praktinį spaudimą persvarą turinčiam užpuolkiui, iš kitos pusės — piliečių pasipriešinimą išlaikyti tokiose formose, kad jis neišprovokuotų ir negalėtų būti sunaikintas tiesioginiu smurtu terorui. Čekoslovakams, atrodo, tai pavyko. Iš jų patirties pasimokyti ir savo rezistencijai panaudoti gali visos mažos tautos, atsidūrusios galiūnų šešėlyje.

C. KAGANAS

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ SAJUNGA PRIVERTĖ SOVIETINĘ ČEKOSLOVAKIJĄ PASIRASYTI GALUTINĖS KAPITULIACIJOS SUTARTĮ, įpareigojančią kompartijos vadą A. Dubčeką, premjerą O. Černiką ir slovakų kompartijos sekr. G. Husaką grąžinti pagrindinį vaidmenį Čekoslovakijoje komunistams, pašalinti iš viešojo gyvenimo visas kitas politines grupes, įvesti griežtą kontrolę spaudai, radijui ir televizijai, pakeisti liberalinių pažiūrų kompartijos ir vyriausybės vadus. Sovietų kariuomenė laikinai paliekama Čekoslovakijos teritorijoje. Ką reiškia žodis "laikiniai", rodo 1956 m. į Vengriją įvestos sovietų divizijos, kurios iš šiandien, po 12 metų, tebėra neatitrauktos. Čekoslovakų spauda naująją sutartį sutiko visa serija darbininkų rezoliucijų, reiškiančių pilną pasitikejimą kompartijos ir vyriausybės vadams ir skelbiančių, jog jų pašalinimas iš pareigų būtų laikomas išdavyste. Maskvoj paskelbtame bendrame pranešime ši kartą nėra nė žodžio apie čekoslovakų kompartijos pradėtas liberalines reformas, kurias lig šiol A. Dubčekas vis dar žadėjo tęsti. Sovietų Sąjunga išipareigojo teikti visokeriopą pagalbą normalizuoti ir stabilizuoti būklę Čekoslovakijoje. Kalbama ir apie užtvarką prieš V. Vokietijos revanšizmą. Čekoslovakijos vadai pasižadėjo teikti paramą S. Vietnamui ir padėti sovietams sustabdyti "imperialistų agresiją" Artimuosiuose Rytuose. Netrukus po sutarties pasirašymo A. Dubčekas ir premjeras O. Černikas pareiškė norą atsistatydinti.

Paskutiniai Čekoslovakijos įvykiai pasauliui priminė

praejusią savaitę sukakusią 30 metų Miuncheno sutarties sukaktį, kuria Britanija ir Prancūzija Trečiajam Reichui atidavė Čekoslovakijos Sudetų kraštą, norėdamos atitolinti artėjančio karo pavojų. Anuometinis vokiečių generalinio štabo teritorinės gynybos skyriaus vadas gen. W. Warlimont šiandien teigia, jog nuolaidos Hitleriui buvo didelė klaida, nes Vokietijai nebūtų galėjusi lengvai įveikti Čekoslovakijos kariuomenės. V. Vokietijos vyriausybės oficialus pareigūnas G. Diehl Bonnoje pabrėžė, jog Vokietijos, Italijos, Prancūzijos ir Britanijos pasirašyta Miuncheno sutartis šiandien neturi jokios reikšmės, nes V. Vokietija atsisako betkokių pretenzijų į Sudetų kraštą. Oficialiai šios sutarties neįmanoma panaikinti vien dėlto, kad ji yra istorinis faktas. Dabar, tū V. Vokietijos vyriausybė sutartį laiko negaliojančią.

Meksikos mieste nuo š. m. liepos 22 d. vyksta studentų streikas, kautynės gatvėse su policija ir kariuomene. Visas nerimas prasidėjo dviejų studentų grupių susikirtimu. Kai į gincą įsikišo policija, studentai atsiskyrė prieš tvarkos saugotojus. Kariuomenės daliniai užėmė valstybinį universitetą ir politechnikos institutą. Rasti K. Markso ir E. "Che" Guevaros portretai liudija, kad studentams maitininkams vadovauja komunistai, Castro, Trocki ir Maotse-tung garbintojai. Praėjusią savaitę įvykusiam susidūryme žuvo 37 studentai. Spalio 12 d. Meksikos mieste turi prasidėti pasaulinė olimpiada, kurioje dalyvaus apie 7.000 atletų iš 119 kraštų. Studentų riaušės gali užtemdyti šią pasaulinę sporto šventę. Olimpinis kaimas yra dviejų mylių atstume nuo universiteto ir politechnikos instituto. Turbūt pirmą kartą olimpinis žaidynių istorijoje sportininkus saugos geležinė tvora ir kariuomenės daliniai.

JAV vyriausybė atmetė Sovietų Sąjungos keturių punktų pasiūlymą įtampai Artimuosiuose Rytuose užbaigti. Į sovietų pasiūlymą buvo įtrauktas reikalavimas, kad Izraelio kariuomenė grįžtų ir prieškarinės savo teritorijos ribas, o sienų apsauga perimtų Jungtinių Tautų kariuomenė. JAV, Sovietų Sąjunga, Britanija ir Prancūzija iš anksto išspėtų žyduis ir arabus, kad kariniai veiksmai Artimuosiuose Rytuose nebus toleruojami. Arabų kraštai pasižadėtų užbaigti karo stovį su Izraeliu. Vašingtonas pasiūlė Maskvai taikos Artimuosiuose Rytuose problemą kelti Jungtinėse Tautose ir remti specialiai šiam reikalui paskirtą švedų diplomata G. Jarlingą.

Prezidentas Fernando Terry vyriausybę Limoje, Peru, nuvertė kariuomenė, pasisakydama prieš sutartį, pasirašytą su amerikiečių naftos bendrove. Kraš-

to valdymą perėmė kariuomenės vadas gen. J. Velasco. Prezidentui F. Terry buvo leista išvykti į Buenos Aires, o jo naujai sudaryto ministerių kabineto 11 narių buvo suimti.

Kompartijų posėdyje Buda-pešte buvo nutarta atidėti lapkričio 25 d. Maskvoje turėjusią įvykti pasaulinę kompartijų konferenciją. Rengėjų komiteto posėdžiuose dalyvavo tik 58 kompartijų atstovai. Pasitarimus boikotavo Kinija, Albanija, Jugoslavija, S. Vietnamas, S. Korėja ir Kuba. Atstovų nebuvo atsuntę Kanados, Ceylono, Dominikonų respublikos, Nikaragvos, Jordanijos, Panamos, Nepalio, Portugalijos, Norvegijos ir Islandijos komunistai. Bendrame pranešime skelbiama, jog pokalbiai buvo atviri ir draugiški. Marksistų žodyne toks išreiškimas paprastai liudija aštrius ginčus ir nesutarimus, kuriuos ši kartą, be abejonės, sukėlė Sovietų Sąjungos ir jos satelitų įvykdyta Čekoslovakijos okupacija, suskaldžiusi kompartijų vienybę.

Demokratų kandidatas į JAV prezidentus H. Humphrey pasižadėjo sustabdyti S. Vietnamo bombardavimą, jeigu jis bus išrinktas prezidentu ir jeigu komunistai sutiks atitraukti kariuomenę iš demilitarizuotos zonos. Šį pasiūlymą tuojau pat atmetė Parvizių vykančiose derybose S. Vietnamo ambasadorius X. Thuy. Komunistų taikinius Vietnamo pradėjo apsaudyti didžiausios pasaulioje amerikiečių karo laivas "New Jersey". Šis 45.000 tonų milžinas yra ginkluotas 16 colių patrankomis, kurių sviediniai yra 2.700 svarų. Didžiulios karo laivos II D. kare išstūmė lėktuvnešiai ir laivyno aviacija. Prieš lėktuvus jie pasirodė bejėgiai. Vietnamo kare "New Jersey" laivui negresia pavojus, nes padangė yra užvaldyti amerikiečių aviacija.

Indonezijos prezidento Suharto karinė vyriausybė pradėjo tardyti buvusį diktatorių Sukarno. Tardytojai nori sužinoti jo vaidmenį prieš trejus metus įvykusiam komunistų sukilimui. Neoficialių šaltinių duomenimis, Sukarno per savo antrąją žmoną Hartini turėjo slaptus ryšius su Indonezijos komunistais ir planavo naują sukilimą.

Sovietų Sąjunga atsiumė į Viduržemio jūrą 23.000 tonų lėktuvnešį "Moskva". Jis yra pritaikytas malūnsparnių operacijoms ir gali būti panaudotas kariuomenės išskilimui. Silpnoji tokių lėktuvnešių pusė yra naikintuvų stoka, nes jų be jų laivas neįstengtu apsiginti. Galimas dalykas, pagrindinis lėktuvnešio "Moskva" uždavinys bus amerikiečių povandeninių atominių laivų sekimas Viduržemio jūroje. Malūnsparniai gali būti apūpinti ir vandenį nuleidžiamais sekimo prietaisais.

Graikijos gyventojai didelę balsų persvarą patvirtino karinės vyriausybės paruoštą naują konstituciją, sumažinančią karaliaus teises. Premjero G. Papadopolous vyriausybė laikinai palieką karo metu įstatymus, cenzūrą spaudai. Politinės ir pilietinės laisvės, numatytos konstitucijoje, bus įvestos tada, kai nutars dabartinė vyriausybė. Balsavime nedalyvavo apie 25% Graikijos piliečių, nusiteikusių prieš karinę vyriausybę.

Biafros respublika baigia pralaimėti karą su Nigerija. Biafros vadas plk. ltn. O. Ojukwu kreipėsi į kiniečių kompartijos vadą Maotsetungą, prašydamas paramos prieš britiškąjį ir amerikietiška "imperializmą", sovietinį "revizionizmą". Nigerija kare su nuo jos atsisakyusia Biafra rėmė Britanija ir Sovietų Sąjunga, nenorėdama netekti itakos už Biafrą didesnėje Nigerijoje.

Tėviškos Ziburiai - lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Taip atrodo lietuviai koplyčia

Sukaktuvinių metų švenčių, suvažiuojamų nuotaukose liko kiek pamiršta mūsų paminklinė Lietuvos kankinių koplyčia Romoje. Ten darbai tačiau vykko. Koplyčios sienos paruoštos ir dekoravimo darbai galės būti pradėti, kai tik bus paruošti. Dekoravimo projektai taip pat neužmiršti, tik jų paruošimas — ne vienos dienos darbas. Vasaros pradžioje prof. V. Jonynas buvo nuvykęs Romon susipažinti su vieta, išsiaiškinti visą eilę klausimų. Projekto minų žodžiais jau išreikštos, daromi brėžiniai. Tie darbai vyksta meno studijoje. Kas lankys Romą šį rudens ar žiemos pradžioje, tenenustatoma, jei ten neras nieko naujo. Darbai vykdomi ir bus baigti kur kitur, o koplyčia savo vieton bus padėti, kai visi bus baigti.

Pagrindinis planas

Iš to, kas čia dėstoma, gali būti laikas pakeisti, tačiau pagrindinės mintys turėtų būti nepasikeičia. Daugiau pakeitimų gali įvykti siūlomose įrašuose pagal tai, ar estetikos atžvilgiu nebus jų per daug. Be to, gali būti pasiūlyta kas nors geresnio vietoje dabar numatoma. Kadangi koplyčia lankys žmonės iš viso pasaulio, tai visi įrašai bus lotyniškai. Nors ir juos ne visi suprast, bet suprast vistiek daugiau, negu lietuviškus įrašus.

Koplyčios altorius

Altorius bus atitautas nuo sienos tiek, kad kunigas galėtų laikyti šv. Mišias veidu į žmones. Altoriaus apacia bus balto marmuro. Jo viduje bus širdies su septyniais kordais baltas. Sienoje bus Aušros Vartų Marijos paveikslas, kiek įmanoma, tiksliai kopija. Veidas ir rankos bus mozaikos, drabužius metalinis, kaip kad yra Vilniuje. Prie paveikslą bus tas pats įrašas, kuris jau iš seno yra Aušros Vartuose: "Sub Tuum praesidium confugimus... Mater misericordiae" (Tavo pagalbos saugiamės... Gailestingumo Motina). Paveikslas bus apšviestas paslėpta šviesa. Tiesioje sienoje nebus jokių kitų vaizdų, o fonas bus toks, kuris geriau padės išryškinti paveikslą.

Sienos

Sienos, kurių kiekvienos plotas bus apie 10 x 4 jardų, bus dekoruotos baltajais, vaizdais iš lietuvių tautos krikščioniškos praeities.

Vienoje sienoje bus Mindaugo krikšto vaizdas su krikšto ir mirties datomis. Toliau seks trijų ar keturių seniausių Lietuvos bažnyčių vaizdai: Trakų, Vilniaus katedros, Kauno bazilikos ir gal dar kurios vienos, statytos Vytauto laikais. Koplyčia be kasant, šioje sienoje atsivėrė anga į koridorių, kuris yra liekana iš šv. Petro bažnyčios, stovėjusios ten prieš dabartinę baziliką. Ta anga bus aptvarkyta ir palikta, kad maldininkai galėtų aną seną koridorių lankyti. Koridoriuje prie įėjimo bus palapinta Rūpintojėlio skulptūra. Toliau seks vieta, skirta Vytautui ir Jogailai. Ties jais bus įrašai: Vytautas — Magnus Dux, 1350—1430. X. 27; Jogela — Rex, 1350—1434. V. 31. Vicari

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

IVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOMĖ IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V E S:

Vokuruse — 137 RONCEVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Smilkstantis karo žaizdras

Maskvos imperializmo įvykdyta Čekoslovakijos okupacija pasaulinės spaudos puslapiuose sukėlė spėjimus apie naują arabų ir žydų karą Artimuosiuose Rytuose. Kaikuriems politinių įvykių stebėtojams atrodo, jog sovietai mielai pritartų arabų kariniams veiksams prieš Izraelį, nes jų dėka pasaulio dėmesys iš Čekoslovakijos nukryptų į Artimuosius Rytus. Tiesa, arabų kraštai pernykščiame šešių dienų karu susilaukė triuškinančio pralaimėjimo, bet Sirijos ir Egipto prarastus sunkius ginklus sovietai jau yra pakeitę naujais. Kartu su ginklais ir abu kraštus šį kartą buvo atsiųstas gausus sovietų techninių ekspertų ir karininkų būrys. Jie galėtų paruošti Sirijos ir Egipto generaliniams štabams visus planus ir netgi vadovauti pagrindinėms operacijoms. Staugus Čekoslovakijos užėmimas Vakarų skeptikams įrodė, kad talento ir profesinio pasirėngimo sovietų karininkams šioje srityje netrūksta.

Propaganda ir tikrovė

Praėjusių metų žaibiškame kare Izraelis užėmė Sirijos Golano augštas, Jordano upe vakarinę pakrantę ir visą Sinajaus pusiasalį. Oficialiai vis dar kalbama apie tiesiogines Izraelio derybas su Sirija, Jordanija ir Egiptu, okupuotų sričių grąžinimą juos praradusiems kraštams, tačiau iš tikrųjų Golano augštumoje ir Jordano slėnyje jau steigiami izraelitų kolonistų gerai ginkluoti kaimai, o Jeruzalę planuojama padaryti Izraelio valstybės sostine, nors jos dalis priklausė Jordanijai. Galimas dalykas, tiesioginės derybos Egiptas galėtų atgauti Sinajaus pusiasalį, jeigu, žinoma, Izraelio dar nebus sugundę ten aptikti naftos šaltiniai.

Žydų-arabų karų istorija rodo ne tik Izraelio pergales, bet ir jo didėjantį apetitą. Po kiekvieno sėkmingo karo prisijungdamas arabų teritorijas dalis, Izraelis šiandien jau yra tapęs nemaža valstybe. Praėjusiam kare pergalę Izraeliui atnešė žaibiško smūgio taktika, pirmomis ofensyvos valandomis sunaikinti Sirijos, Jordanijos ir Egipto lėktuvus jų aerodromuose. Ši metodą prieš 20 su viršum metų karuose su Lenkija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga pirmą kartą panaudojo Hitlerio strategai. Izraelio vyriausybė skelbia, jog ją pradėti puolimą privertė kasdien didėjanti arabų kraštų grėsmė. Tenka sutikti, kad šiuose žodžiuose esama tiesos, nes mažąjį Izraelį nuo pat jo nepriklausomybės pradžios grasiu ir jo žymiai didesnis arabų valstybės. Tačiau toks pasiteisinimas mums jau yra girdėtas iš Goebbelso propagandistų lūpų, kai jie mėgino II D. karo priešais suversti Trečiojo Reicho užpuoliams kraštams.

Vašingtonas ir Maskva

Artimuosiuose Rytuose jau daug metų vyksta neoficiali dvikova tarp JAV ir Sovietų Sąjungos dėl įtakos zonų. Šiandien Vakarai pasisako beveik prieš kiekvieną arabų valstybę žingsnį, kurį jie darytų, kad kas ginkluoja ir kursto Maskva, o Izraelį jie remia, nes jis laikomas demokratijos kraštu. Dėl 2.400.000 Izraelio valstybės žydų per dvidešimtmetį visiškai sužlugdo Vakarų įtaką arabams, sovietiniui ežerui gali tapti Viduržemio jūra, kur kasdien gausėja sovietų karo laivai bei jų bazės arabų valstybių uostuose.

Laisvojo pasaulio įtakos nuosmukį šioje strateginėje srityje sukėlė bekompromisinė JAV ir Britanijos pozicija Izraelio pusėje jo karuose su arabų valstybėmis. Ginklų pas sovietus įveskoti Egiptą, Siriją ir Alžiriją privertė Vakarų valstybių, ypač JAV, atsakymas teikti karinę paramą arabams. Išimtis daroma tik Jordanijai, kurios aviacija ginkluota pasenusiais amerikiečių naikintuvais, pėstininkų divizionais — senais britų tankais.

Tokią politinę liniją visiems JAV prezidentams diktavo ir dabar tebediktuoją žydų kilmės amerikiečių balsai prezidentiniuose rinkimuose. Dabartiniai kandidatai ir prezidentus jau iš anksto žada paramą Izraeliui, o senatoriaus R. Kennedžio nužodyme šis pažadas yra tapęs pagrindiniu motyvu, kurį liudija žudiko dienoraštyje rastos pastabos.

El Fatah partizanai

Praėjusio karo metu Izraelio užimtos sritys 300.000 turėtų arabų skaičių padidino iki 1.300.000. Jie šiandien sudaro daugiau kaip 1/3 visų Izraelio gyventojų. Neapikantą okupantams arabų širdyse mėgina kurstyti Yassiro Arafato vadovaujami El Fatah partizanai, kurių eilėse yra sutelkti fanatiški nuotaikų arabai, pabėgę į Jordaniją iš senosios Palestinos. Jie pūdinėja Jordano ir Beisano slėniuose įsikūrusius Izraelio kolonistų kaimus. Spauda juos dažnai juos vadina teroristais, kai tuo tarpu žymiai tikslesnis būtų partizanų vardas, nes jų veiklos zona yra Izraelio okupuotos Jordanijos sritys.

I partizanų veiksmus Izraelio kariuomenė atsako baudžiamomis ekspedicijomis į Jordanijos teritoriją, stengdamasi sunaikinti El Fatah partizanų bazines. Tokie susikirtimai atsiduria Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, kur dėl sievių ir amerikiečių griežtai priešingos laikysenos dažniausiai neįmanoma padaryti jokio sprendimo. Izraelio užimtoje Jordanijos srityse sprogdomai ir deginami arabų namai, jeigu jų savininkai savo pastogėje bando slėpti El Fatah partizanus. Taigi, šiame partizaniniame kare teroro neven-

gia abi pusės. Nuo karo pabaigos Izraelio saugumo organai į kalėjimus yra uždėję apie 1.700 arabų politinių kalinų.

Užimtoje srityse Izraelio vyriausybė vietines savivaldos reikalus yra patikėjusi arabų pareigūnams, kuriuos prižiūri ir kontroliuoja Izraelio kariuomenė. Šis sprendimas, deja, nėra pašalinęs abipusės įtampos. Tai liudija anekdotiškai nuskambėjęs Izraelio krašto apsaugos ministro gen. M. Dayan dialogas su arabų vadais Ramallah vietovėje, kur jis prasiarė žinąs, jog arabai septynis kartus per dieną prašo Alachą pagalbos įveikti Izraeliui. Ramallah burmistras tada jam atsikirtė: "Ne septynis, bet penkiolika kartų per dieną..."

Karas ar derybos?

Po 1967 m. birželio karo Izraelio sienos su Jordanija trumpėjo daugiau kaip 150 mylių, su Egiptu — maždaug 65 myliomis. Iš pirmo žvilgsnio susidaro įspūdis, jog sienų sutrumpėjimas 250.000 vyrų Izraelio kariuomenei karo atvejui palengvins krašto gynimą. Šią išvadą betgi galima būtų daryti tik tokiu atveju, jeigu Izraelio strategija būtų grindžiama defenzyva. Ligišioliniai karai įrodė, jog Izraelis yra linkęs į žaibiškas ofensyvas. Sekančiam kare Izraelio ofensyva susidurtų su dideliomis kliūtimis. Izraelio kariuomenė be ypatingo vargo galėtų užimti Jordanijos sostinę Amaną, Sirijos — Damaską, nes šiuos miestus nuo dabartinės demarkacinės linijos skiria tik 30 mylių, bet sunkesnė problema būtų Egipto sostinės Kairo ir Aleksandrijos uosto užėmimas. Šiuos du miestus saugo Suezas kanalas ir beveik šimo mylių nuotolis.

Gilesnis Izraelio kariuomenės dalinių įsiveržimas anapus Suezas kanalo į Egiptą prailgintų tiekimo linijas ir praretintų palyginti labai ribotos gausos karių eiles, nes didesnė okupuota teritorija, pailgėjusi fronto linija reikalauja daugiau divizionų koncentruoti smūgiams. Kai jų nėra, tenka divizionus skaldyti į mažesnius kovos vienetus.

Tokiose sąlygose žaibiška Izraelio ofensyva gali tapti pralaimėjimu, jeigu karas užtruktų ne savaitę ir ne dvi, bet keletą mėnesių. Sveikliausias sprendimas ir žydas, ir arabams būtų sėsti prie taikos derybų stalo, nustatyti galutines Izraelio sienas su arabų kraštais ir užgesinti jau 20 metų smilkstantį nuolatines karo grėsmes žaizdą. Tokie įgyvendinimas Artimuosiuose Rytuose rūpi ne tik Jungtiniams Tautoms, bet ir JAV su Sovietų Sąjunga. Nauji karo veiksmai ir tiesioginė konflikto galėtų įtraukti šias abi galingiausias pasaulio valstybes, jeigu pvz. Izraelio aviacija subombarduotų sovietų statomą Asvano užtvanką ant Nilo upės.

V. Kst.

Sventoj žemėj

ISPŪDŽIAI, VAIZDAI, PASTABOS,

PASIKALBĖJIMAI

nesventi žmonės

K. PR. GAIDA

Daugelio svajonė — kada nors pamatyti Šventąją Žemę, Graikiją, Italiją, tuos senusius kultūros centrus, apie kuriuos kalba gimnazijų vadovėliai, universitetų profesoriai, įvairūs laikalai, ypač Šventasis Raštas. Ilgai laukta proga pagaliau atėjo: Toronto susidarė būrelis įvairių tautybių kanadiečių, kurie, globojami vietinio Katalikų Informacijos Centro, ryžosi trijų savaitių kelionei. Formalumai pasirodė labai paprasti — reikėjo tik užsienio paso ir skiepijimo. Vizų nereikėjo, išskyrus Libaną, kurio konsulas pristatė Maltos aerodrome ir čia pat užspaudė visas. Pakilome didžiuliu Air Canada lėktuvu pirmadienio vakarą ir leidomės gilion naktin per Atlantą. Natkis betgi nebuvo ilgą — tuoj po vidurnakčio pasitiko mus rytas. Štai jau Airijos krantai, nuo kurių nebetoli ir Londonas. Pro tirštą rūką lėktuvas išnirio virš aerodromo ir sklandžiai nutūpė.

Į Atėnus

Mūsų grupę Londone pasitiko vienas aerodromo tarnautojų ir autobusų pergabeno į kitą pastatą, kur įsirengusi "Olympic" lėktuvų bendrovė. Turėjome dar gerą valandą laiko iki skridimo, tad bandėme susirūti su Londonu. Naujokams pasirodė netaip jau paprasta — angliški pinigai nepažįstami, telefonų automatai skirtingi, tarnautojų angliška tarba neįprasta, tad teko pavargti, kol atsi-
lepiep k. n. K. Matulaitis. Londono lietuvių kibeonas. Bandžiau pasiekti ir Lietuvos pasiuntinybės vadovą P. Babicką, bet niekas neatlepiep. Gaila, kad neteko užsukti į Londono miestą ir

aplankyti lietuvių įstaigų. Per trumpas buvo laikas, be to, reikėjo atlikti aerodromo formalumus. Iki "Olympic" lėktuvu nuvežė autobusas, vingiuodamas pro namus, griuvėsius, statomus pastatus. Vaizdas slepiant — viskas suspausta, siaura, apbrukė, nematyti kanadiečių įprastos erdvės. Ilpę graikų bendrovės lėktuvan, pasijutau esą Graikijoje — patarnautojai, pranešimai, maistas sudaro graikišką atmosferą.

Graikijos sostinėje

"Olympic" lėktuvas nusileido Paryžiuje, paėmė dar keletą keleivių ir vėl pakilo Atėnų link. Kelionė ne kiek neįprailgo — pavakary jau buvome Atėnuose. Atrodė, kad Graikijos sostinė taip netoli nuo Paryžiaus. Mūsų grupę pasitiko vietinės kelionių agentūros tarnautojas graikas, kuris padėjo sutvarkyti formalumus, nes su graikais tarnautojais sunkoka buvo susikalbėti. Bandėm šnekinėti kaukuriuos darbininkus, bet jie mokėjo tik graikiškai. Vietinės kelionių agentūros tarnautojas puičiai kalbėjo angliškai, tad per jį galėjome sužinoti mums reikalingus dalykus. "Palace" viešbutyje su kalba taip pat neturėjome jokio vargo — visi tarnautojai mokėjo angliškai. Tai daugiausia asmenys, gyvenę Anglijoje arba išmokę mokykloje. Moka angliškai ir šiaipjuo atėniečiai. Net gatvėse, kai turistai prireikia informacijos, nesunkiai galima susikalbėti. Jei žmogus ir negali tau paaiškinti, tai bent supranta klausimą ir atsako ženkla. Ypač gerai kalbėjo angliškai mūsų grupę atsiųstas turizmo įstaigos

vadovas George. Jis yra gyvenęs Anglijoje ir iš dalies pasisavinęs net anglišką tarbą. Apšukresnįjį pirkliai arba jų samdyti agentai seka vakarais praeivius turistus ir angliškai užkalbina, kviesdami užteiti ir restoraną, aludę, krautuvię, kino teatrą. Pastebėjome, kad filmai daugiausia amerikietiški, o centrinį gatvių spaudos kioskuose pilna užsienio žurnalų, laikraščių, atgabenamų oro paštu. Viešbučiuose ypač gausu amerikiečių, kurie čia jaučiasi kaip namie.

Garsusis Akropolis

Bene didžiausia Atėnų idomybė — Akropolis. Tai pagoniškos senovės šventoji kalva-pilis, ant kurios pristatyta nuostabių grožio šventovių. Akropolio pradžia siekia 3500 metų prieš Kristų. Pirmieji gyventojai, kurie čia susitelkę, pasirinko tą kalvą saugumo sumetimais, ją paruošė gynybos reikalingai ir padarė savotišką tvirtovę. Čia gyveno karaliai specialiuose rūmuose ir aplamai čia buvo atėniečių gyvenimo centras. Kai pasibaigė karalių laikotarpis ir kai atsirado demokratine santvarka, žmonės nuo kalvos kėlėsi gyventi į apylinkes, o kalva buvo palikta vien šventovėms. Taip VI š. pr. Kr. čia buvo pastatytos net kelios šventovės. Per karą su persais jos buvo sugriautos, tačiau atėniečiai ir vėl jas atstatė. Vėlesnieji karai sunaikino šventoves ir dabar lieka tikrai griuvėsiai arba griekiai, iš kurių galima rekonstruoti pilną vaizdą.

Didžioji šventovė

Žymiausia ir didžiausia Akropolio šventovė yra Partenono, pastatyta išminties deivei Atėnei 447-438 m. pr. Kr. Tai nuos-

A + A

PETRONELEI BUTRIMIENEI mirus, sūnams VINCUI

ir VYTAUTUI bei jų šeimoms nuosirdžią užuojautą

reiškia —

Acme Screw Gear Ltd.

bendradarbiai

A + A

PETRONELEI BUTRIMIENEI mirus, sūnams VINCUI

ir VYTAUTUI bei jų šeimoms reiškiamė gilią užuo-

jautą —

Ona ir Vytautas Tikufšiai

Mylimai Motinai, uošvei ir močiutei PETRONELEI

BUTRIMIENEI mirus, sūnus VINČĄ ir VYTAUTĄ su

šeimomis nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Henrikas, Gabrielė ir Andrius Chvedukai

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškos Ziburij" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TZ". Skryžių redakcija teisingas V. Mastis.

Gavau iš Kalifornijos katalogą, kuriame siūlė filmus. Pasiūčiau \$15, gavau filmą, kuris buvo visai netikėtas, todėl jį grąžinau, pridėjau dar \$5 ir paprašiau atsiųsti arba gerą filmą, arba gerą knygą. Nieko iš jų negavau.

Toronto knygų parduotuvei pasiūčiau \$10 už knygą, kurią man atsiuntė. Bet knyga buvo prasta, todėl ją grąžinau ir perspėjau, kad man prisiųstų gerą knygą su fotografijomis. Jokio atsakymo. Parašiau antrą laišką, prašydamas grąžinti pinigų. Jokio atsakymo. P. P.

Esate vienas iš tų asmenų, kurie nesimoko iš savo klaidų. Jūs buvotė užsisakę iš Kvebeko pornografinių filmų už \$25. Vasario 15 d. šio laikraščio skiltyje mes Jums patarėme daugiau tokių prekių neužsisakinti. Jūs mūsų patarimo neklusėtė. Tuos pinigų, kuriuos išmėtėte bandydamas pirkti pornografinius filmus ir knygas, turėtumėte geriau panaudoti labdarystei. — Iš atsiųstų Jūsų laiško priedų nematyti, kad tie filmų ir knygų pardavėjai turi pinigų grąžinimo garantijas. Tokiu atveju, kai gausite prekę ir ją nepatenkintas, negalite jos grąžinti, nes pardavėjas vistiek Jums pinigų neatšims. Jei prekę yra sužalota, pardavėjas ją pakeis, bet vengtu grąžinti pinigų. Jei pardavėjas skelbė pinigų grąžinimo garantijas, atsiųskite mums tuos skelbimus ir mes perduosime Jūsų skundą policijos moraliniam skyriui. Net pornografinių knygų bei žurnalų parduotuvėse, kurių yra daug Toronte ir kituose didmiesčiuose, brangesnės knygos ir žurnalai yra apvynioti celuloidu. Pirkėjas negali sklaidyti, jų nenupirkęs. Tas pats principas galioja užsisakant per pašta.

Po įvykusių muštynių kaimynystėje policininkas pareiškė, kad kaimynas buvo kaltas. Kai kaimynas sakė nesikišti, policininkas jį apstumdė. Pasitaikė ir man pačiam kažkas panašus. Po muštynių aludė, nors aš jį ir laimėjau, bet negras pradėjo, nutariau pasiskųsti policijai. Išėjęs radau policininką, kuris, išklausęs pasakojimo, pareiškė: "Gavai, kas tau priklausė." Jis sakė, kad įstatymų tiksliai nežino ir nujėjo pas kitą policininką pasiklausti. Tenai jie išbuvo apie valandą, klausinėdami jaunas merginas, išsineinančias iš kitos aludės, ar jos buvo pilnametės. Po to nujėjo į mano minėtą aludę, bet negro ten nebuvo. Man patarė nueiti į miesto rotušę ir paduoti skundą. Norėčiau paklausti, kas būtų kaimynui atsitikę, remiantis įstatymais, jei jis būtų policininką apmušęs? Kokia teise turi policija pati kaltinti ir užgaulioti žmones? Kodėl mano atveju policininkas nėjo iš karto to negro suimti? Kur reikia skųstis? J. J., Torontas

Jei Jūsų kaimynas būtų policininką apmušęs, jis būtų buvęs atiduotas teismui, kuris pagal esamus įrodymus būtų nusprendęs kas kaltas ir kiek nubausti. Nukentėjusiam nuo policininko pasiskundus teismui, jei yra įrodymų, teisėjas nedelsia nubausti ir policininką. Viskas priklauso nuo įrodymų. Reikia atsiminti, kad policininko darbas yra labai sunkus ir pavojingas. Girtų asmenų tvarkymas įeina į sunkaus darbo kategoriją. Bet dažnai patys policininkai peržengia įstatymo ribas. Tokiu atveju reikia skųstis arba policijos vadovybei, arba teismui. Tačiau nereikia smulkmenų pervertinti. Reikalus turi būti sprendžiamas bešališkai. Jūs pats sakote, kad muštynes laimėjote, reiškia savo priešą sumušėte. Tai kam Jums bereikia policijos? Atsiminkite, kad girtuoklių muštynės labai sunku nustatyti kas kaltas. Nebūtinai tas kaltas, kas pirmą smūgį duoda, bet galbūt tas, kuris tai išprovokuoja. Dažniausiai abu mušeikos baudžiami už tvarkos ardymą. Venkite muštynių, duokite kvailam kelia.

Savo name norėjau padaryti keletą pataisymų, todėl paskambinau rangovui apskaičiuoti, kiek kainuos. Rangovas skelbėsi, kad apskaičiavimą daro nemokamai. Atvykęs jis pasakė, kad apskaičiavimas kainuos \$5 ir kad tie pinigai galės būti įskaityjami į darbą, jei aš jį samdysiu. Man nepatiko jo kalba ir aš nutariau samdyti kitą rangovą, tačiau pirmasis neatiduoja man \$5. B. Pienė, Torontas

Pranešus Metro leidimų komisijai, rangovas grąžino Jūsų pinigų. Šiuo atveju prisimintina visiems, kad reikia samdyti tik tuos rangovus, kurie turi Metro leidimą. Jei rangovo nepažįstate, paklauskite ar jis turi leidimą ir leidimo numerį. Jei jis yra sąžiningas, mielai jums pasakys savo numerį. Prieš darant betkokį namo remontą pakvieskite ne vieną, bet tris rangovus apskaičiuoti. Tuo būdu žinosite, kiek darbas tikrai kainuos. Jei yra kokie nors nesuderinamumai su rangovu, skambinkite leidimų komisijai. Laikykite visas sąskaitas ir garantijas. Viskas blogumas, kad tik tie rangovai turi turėti leidimus, kurie daro kokį nors statybinį remontą. Dažtojųms nereikia leidimų. Todėl samdykite tik tą dažytoją, apie kurį ką nors žinote.

tabus dalininko Fidijsaus, taipgi architektų — Iktinos ir Kalikrates kūriny. Stebimės jo aplimtimi, simetrija, išlikusiomis kolonomis, kapiteliais, skulptūromis. Vadovas aiškina, kad daug skulptūrų savavališkai išgabeno angli lordas Eglin į Britaniją, kur jos dabar laikomos Londono muziejuje. Tą faktą kartoja vadovai visiem turistams, kurių čia kasdien praeina šimtai ir tūkstantai. Visu dėmesys ilgėliau sustoja ties Partenono šventove, kurios viduje stovėjo milžiniška Atėnės statula, sukurta garsiojo skulptoriaus Fidijio iš brangiausios medžiagos — aukso ir drambliųkaulio. Bizantijos laikais ji buvo pervargabta į Konstantinopolį, kur gaisras ją sunaikino. Toji statula senovės atėniečiams buvo ne tik išminties, bet ir sveikatos, pergalės deivė. Didžiausia šventė — Panatėna buvo rengiama kasmet Atėnės garbei. Šventė prasidėdavo miestie, trukdavo keletą dienų ir baigdavosi iškilminga eisme (procesija) į Akropolį. Eismėje būdavo nešamas naujai išaustas uždangalas — veliumas. Atėjus krikščioniškajai erai, Partenono šventovė buvo sukrickščioninta bei paskirta Isganytojo Motinos Marijos garbei. Tik prieš 280 metų šventovė buvo sunaikinta turkų-veneciečių kare: pataikė artillerijos sviedinys į ten turkų įrengtą ginklų sandėlį ir sugriovė nuostabią kūrinių. (B. d.)

(Tęsinys iš pr. nr.)

Jaunimas ir baltiečiai

Jaunimo sekcijos vardu kalbėjo G. Rinkūnaitė-Paulionienė, kuri pranešė apie sekcijos darbus ruošiant stovyklas, jaunimo kongresus. Bandyta kalbėti apie Lietuvos Bendruomenę šeštadienio mokykloje. Ten patirta, kad mokiniai nieko nežino apie Bendruomenę. Jaunimas nori centro, kur dažnai galėtų rinktis pramogoms bei saviveiklai. — Baltiečių Federacijos atstovas J. R. Simanavičius painformavo apie Baltiečių Savaitę Toronte, Baltiečių Dienas Montrealyje ir Londone. Didžiausią projektą yra suplanavęs A. Dudaravičius Edmontone. Yra pakviestas anglas dramaturgas John Havard parašyti veikalui "Baltic Story", kuris bus vaidinamas Vakarų Kanados teatruose. Jau užsakytos patalpos įvairiose vietovėse. Dabar telkiamos lėšos loterijos būdu. — Politinio komiteto pirm. A. Nausėda pranešė, kad jo vadovaujamas vienetas atstovavo lietuviams Baltiečių Federacijai, suėjo į kontaktą su antikomunistinėmis kanadiečių organizacijomis, išleido brošiūrą apie Pabaltijį anglų kalba kartu su lietuvių ir estais.

Fondai ir kiti reikalai

Salpos Fondo pirm. O. Indrelienė apibūdino šalpos darbą ir pranešė, kad pajamų turėta \$1,786.65, išlaidų — 1,737.24. — Leidinio "Lithuanians in Canada" administracinės komisijos išd. inž. A. Viškontas pateikė apyskaitą, iš kurios buvo matyti, kad minėto leidinio atspausdinta 2,540 egz. Tėbėra sandėlyje 1,398 egz. Leidinį užsisakė daug bibliotekų. Jo atspausdinimas atsiejo apie \$12,000. — Trumpiausios pranešimas buvo garbės teismo pirm. E. Sudiko, išbuvusio tose pareigose 14 metų. Ir ši kartą bylų nebūta. — Lietuvių Fondo vardu žodį tarė jo pirm. dr. A. Pacevičius, pasidžiaugęs suteikta \$50,000 suma. — Jungtinio Finansų Komiteto ir Tautos Fondo vardu pranešimą pateikė S. Banelis: pajamų turėta \$9,583.81, išlaidų \$8,736.75; pajamų — \$13,801.17, išlaidų — \$6,131.25.

Kanados vakarai

Is tolimųjų vakarų apylinkių KLB tarybos suvažiavime dalyvavo tik Fort William — Port Arthur atstovė dr. Jasevičiūtė. Idomu pranešimą raštu atsiuntė A. Nevada, Calgary apylinkės pirm. Jis plačiai išdėstė esamą būklę ir siūlė jaunimui gelbėti išieisti lietuviško turinio komikų, dažniau lankyti tas apylinkes iš centro ir t.t. Apie Fort William lietuvių veiklą papasakojo dr. Jasevičiūtė. Pasak jos, ten 300 mylių yra apie 100 lietuvių. Vienas didžiųjų užsimojimų — įrengti lietuvių skyrių parke International Friendship Garden, kuris vietos savivaldybės paskirtas 8 tautybėms. Jau paruoštas dr. A. Kulpavičiaus projektas. Dabar renkamos lėšos loterijos būdu. Is vietinių lietuvių ir svetimačių surinkta \$1400, is krašto valdybos gauta \$200. Is viso reikia \$5000. Laukiama pagalbos is visų Kanados lietuvių.

A. Rinkūnas, praėjusią vasarą lankęs Kanados vakaruose, papasakojo savo išpučius apie Calgary, Lethbridge, Edmontono ir Vankuverį, kur įvyko Lietuvių Diena. Pasak jo, sunkiausiai laikosi Lethbridge ir Calgary. Ten jaunimas beveik netautėjęs. Lethbridge vietovėje esą nemažai lietuvių evangelikų ir Lietuvos vokiečių. Kartą juos aplankė ev. kunigas A. Trakis iš Čikagos. Ten būtų reikalingas pastovus evangelikų kunigas.

Kitos apylinkės

Rytų Kanados apylinkių pranešimai buvo gana panašūs. Jose lietuviška veikla vyksta gana gyvai ir didelių skirtumų nematyti. Is visų pranešimų išsiskyrė tik Londono ir Montrealyje reikalavimas reformuoti rinkimus į krašto tarybą, kad mažosios apylinkės galėtų išrinkti savo atstovus. Montrealis taipgi siūlė atkreipti dėmesį į lietuvišką jaunimą, kuris jau yra palikęs mokyklų suola ir nuejęs dirbti į gamyklas. Jokia lietuviška organizacija su šia mūsų jaunimo dalimi nepalaiko ryšių. Otavos atstovė dr. M. Ramūnienė prašė išiešti dail. A. Tamošaičio knygas apie lietuvių liaudies meną ir dr. A. Sapokos redaguotą "Lietuvos istoriją".

Revizijos komisijos pranešimą padarė jos pirm. E. Danilūnas. KLB krašto valdybos bei visų jos padalinių išdo knygos rastos pilnai tvarkoje, atskaitomybės pažeidimų nepastebėta.

Diskusijos

Diskusijose dėl praeities veiklos paaiškėjo, jog Jungtinio Finansų Komiteto lėšos yra dalinamos į tris dalis: Tautos Fondui, KLB krašto valdybai ir pačiam komiteto centrui JAV, ta-

čiau pirmenybė duodama Tautos Fondui, gaunančiam tokią pat sumą kaip ir praėjusiais metais.

Priešaištų susilaukė nepakanama politinio komiteto veikla. Pasirodo, praėjusiame krašto tarybos suvažiavime ji buvo nutarta "atjauninti", bet jaunoji karta turi daug savų rūpesčių. Komiteto darbas nepagerėjo.

Keltas klausimas praveisti K. L. B. rinkliavas lietuvių parapijose. Šiai minčiai tikimasi susilaukti klebonų pritarimo. Dėl Jungtinio Finansų Komiteto ateities žodį tarė PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas. P. L. B. centro valdyba planuoja suorganizuoti finansų tarybą, kurios uždavinys būtų paruošti koordinacinį finansų planą ateities veiklai. Tokiu atveju Jungtinį Finansų Komitetą reikėtų palikti pinigams rinkti, nes jungtinės rinkliavos palengvina lėšų telkimą. Šiaip jau šis komitetas buvo sudarytas tik dabartiniam Lietuvos Laisvės Kovos Metams.

Baltiečių Federacijai buvo pasiūlyta susaukti baltiečių konferenciją ir paruošti konstituciją. Jos centrą Toronte sudaro du estai, du latvių, du lietuvių bendruomenių krašto valdybų nariai. Vadovavimas keičiamas rotacine tvarka. Kituose miestuose baltiečiai padaro didelių darbų, bet jų grupės savęs nelaiko Baltiečių Federacijos skyriais. Konferencijos pagrindinis uždavinys būtų sujungti visą šią veiklą į vieną organizaciją.

Priešaištai Torontui

Toronto apylinkės pirm. G. Balčiūnas skatino sekti kanadiečių pavyzdžiu ir sekančiuose suvažiavimuose trumpinti revizijs komisijos pranešimus, atsiakant sausų skaičių ir pasitenkinant tik esminiu pareiškimu, kad finansinė atskaitomybė yra tvarkoje. Jeigu kada būtų rastas teta, ji, žinoma, turėtų būti išryškinta. Pasiūlymas susilaukė opozicijos. Balsų santykis 19:11 nutarta palikti senąją tvarką.

Diskusijose dėl apylinkių pranešimų buvo kritikuoti Toronto lietuvių už nedalyvavimą demonstracijose, smerkiančiose Čekoslovakijos sovietinę okupaciją. Toronto apylinkės pirm. G. Balčiūnas teisinio, kad valdyba neturėtų laiko susirinkti. Be to, jis pabrėžė, jog reikia žinoti, prieš ką ir už ką demonstruoti. Kad demonstracijos vykto prieš sovietus, visiems aišku, tačiau kaip gali išaiškinti, kad jos buvo vykdomos už čekoslovakų kompartiją.

Laisvės paminklo idėją Toronto lietuvių kapinėse kritikuvo Hamiltono atstovas K. Baronas. Is adv. G. Balčiūno atsakymo paaiškėjo, jog paminklas apylinkės valdybai kainuos \$9,500. Jo teigimu, geriausia vieta tokiame paminklui esanti kapinėse, kurias gausiai lanko lietuviai. Buvo balsų, jog Toronto apylinkė nerodo pakankamo dėmesio jubiliejinių metų Lietuvių Dienai. Atsakymai išryškino faktą, jog Lietuvių Dieną turėjo rengti St. Catharines, bet atsisakė, kai pasikeitė statomo Laisvės paminklo planai, negavus geresnės vietos. Rengti LD taipgi atsisakė ir Londonas. Tokiu atveju ši pareiga teko Torontui. Padėkos Dienos savaitgaliiu Toronto apylinkės valdyba negavo salės, tad teks pasitenkinti trumpu savaitgaliiu. Be tradicinio baltiaus ir šokių vakaro, LD metu bus prarastas simpoziumas "Kaip sustabdyti Lietuvos rusinimą". Meninė programa atliks garsioji Klevelando "Grandinėle".

Buvo priimtas pasiūlymas rezoliucijų komisijai surengti padėkos raštą atviruko forma G. Breichmanienei ir jos vadovaujamam "Gyvatarui" už Kanados lietuvių vardo išgarsinimą Europoje.

BALFo pranešimas

Nutarta tarybos posėdžius ne-

atidėti sekmadienio rytui, bet visus darbus užbaigti šeštadienio vakarą. Po trumpos pertraukos žodis buvo suteiktas BALFo gen. sekr. A. Dzirvonui. Jo ilgas pranešimas nušvietė BALFo veiklą, supažindino su pokarine būkle sovietų okupuotoj Lietuvoj, bet permažai išryškino svarbiausią dalyką — prašymą praveisti BALFui rinkliavą per KLB Salpos Fondą. Suteiktos lėšos bus skiriamos šelpiti lietuviams tėvynėje ir Sibire. A. Dzirvonas taipgi ragino organizacijas, šelpiančias Suvalkų trikampio lietuvius, užmegzti ryšius su BALFo centru, kur kartotekoje yra apie 3,000 šelpiamų asmenų pavardžių. Pasirodo, kalkurie Suvalkų trikampio lietuviai siuntinių gauna per daug, o kiti nesulaukia jokios paramos.

Ateities gairės

Suvažiavimo dalyviai patvirtino \$1,575 samatą 1968-69 veiklos metams. Po to buvo mestas žvilgsnis į ateities planus ir uždavinius. Pagrindinį pranešimą padarė buvusios valdybos pirm. A. Rinkūnas, atkreipdamas dėmesį į tris svarbiausius punktus: 1. Lietuvių Dieną, 2. solidarumo įnašą ir 3. krašto tarybos sudėtį. PLB valdyba yra pasiūlyusi solidarumo įnašą padidinti iki trijų dolerių, kuriuos po dolerių gautų apylinkių valdybos, KLB krašto valdyba ir PLB valdyba. Krašto tarybos sudėties reformos siūlo mažosios apylinkės. Lietuvių Dieną 1969 m. sutiko rengti Hamiltonas. Ilgesnės diskusijos vyko dėl paskutiniųjų dviejų pranešimo punktų.

Is esmės buvo pritarta minčiai padidinti solidarumo įnašą. Kadangi ji renka apylinkės, nutarta pavesiti naujai KLB krašto valdybai atsiaklausti jų nuomones. Sprendimas šiuo klausimu galės būti padarytas tik sekančiame tarybos suvažiavime, nes reikėtų pakeisti statutą, jeigu būtų nutarta didinti solidarumo įnašą, kuris dabartiniame statute yra \$2.

Dėl krašto tarybos sudėties ir rinkimų daug kas pasisakė už apygardų ar apylinkių principą, kad kiekviena apylinkė galėtų išrinkti bent vieną savo atstovą. Dabargi rinkimus visada nusveria Torontas. Mažesnę apylinkę tautiečiai net nenori balsuoti, nes žino, kad jų kandidatai nebus išrinkti. Proporcija grįsta apygardinė rinkimų sistema atidarytą duris į krašto tarybą visų apylinkių atstovams, bet praktiškai nedaug tebūtų naudos, nes tolimosios apylinkės vis tiek negalėtų dalyvauti tarybos suvažiavimuose. Kadangi šis klausimas taipgi reikalingas statuto pakeitimui, nutarta įpareigoti naująją krašto valdybą sudaryti specialią komisiją šiam reikalui tirti ir studijuoti.

Dėmesys kultūrai

Sekančiuosius 1969 metus paskelbus lietuviškos ugdymo o metais, pagrindinis dėmesys bus skiriamas lietuviškoms mokykloms. Švietimo skyrius stiprins savo veiklą šia kryptimi. Kultūros skyrius rūpinsis liaudies instrumentų orkestrėliais, tautinių šokių grupėmis, lietuvių skyriaus įrengimu Otavos federaciniame muziejuje. Muzikė D. Rautinė yra parašiusi knygą apie lietuvių liaudies muziką. Ji bus išversta į anglų kalbą ir išleista muziejaus, kuris jau numato paskleisti lankytojų tarpe. Vankuverio muziejui jau nusiųsti tautiniai drabužiai. Jaunimo skyriaus didysis uždavinys — surengti pasaulio lietuvių jaunimo II kongresą 1970 m. Galimas dalykas, jis bus šaukiamas Toronte.

Be šių pagrindinių punktų, buvo paliesta eilė kitų problemų, kaip pvz. santykiai su Lietuva ir visuose krašto tarybos suvažiavimuose išskylančias Lietuvių Fondo klausimas. Ši pokalbių dalis daugiausia buvo informacinio pobūdžio, nesaistanti ir neįpareigojanti naujosios krašto valdybos. G. K.

Klevelando "Grandinėle" šokėja Živilė Neimanaitė vikraus šokio metu. Ji ir visos "Grandinėle" ansamblis atliks meninę programą Kanados Lietuvių Dienoje š. m. spalio 26 Toronto Club Kingsway salėje

DISKUSIJOS MINTYS

Lietuviškųjų nuotaukų pasikeitimai

AL. GIMANTAS

Išviečių visuomenės viešojoje opinijoje, su labai mažomis išimtimis, visą laiką buvo vieninga svarstant tolimesnę Lietuvos likimą. Vedamoji mintis buvo ta, kad mums nėra priimtini jokie kompromisai: arba pilna Lietuvos nepriklausomybė, arba okupacijos tęsinys, nežūrint kokių vardu ji besivadinėtų. Kai kieno nedrauslūs bandomi svarstyti mintis apie galimybes iškilti Lietuvoje taip vadinamam, tautiniam komunistui arba išlįsti Lietuvai iš tiesioginės sovietų okupacijos pasileikiant sovietų okupacijos teritorijai, tautiniam komunistui, kuris būtų atmetamas. Kai kurie balsai tokių minčių automatiškai bandė apšaukti minčiųkūniais, bendros kovos išdvejais, išsižadėjusiais bendrųjų principų.

Zvilgsnis žemėlapiu

Tiesa, tokios kalbos aptilo, bet visuomenėje dar vis girdėjosi lyg ir atgarsiai anų minčių. Privaciai išskildavo ir garsesnės diskusijos, nebūtinai pasiekdamos viešumą. Zvilgsnis į žemėlapią dar vis patvirtindavo nemalonų ir grasų faktą, kad sovietinė vėliava dar vis plevsuoja beveik Liubecko priemiesčiuose, Berlyne, o ir lietuviškosios Rytprūsijų žemės su pačiu Rusaliaučiumi vis dar laikomos Rusijos federacinės respublikos teritorija. Atseit, Lietuva yra iš visu pusų apsupta sovietinių "globėjų", nes ir vakarinės Lietuvos sienos, konkrečiai Baltijos jūra, jau beveik laikoma sovietijos vidaus ežeru. Šie visi faktai, deja, niekad neteikė daug entuziazmo ar vilčių optimistinių pažiūrų sudarymui.

Ir štai Čekoslovakijos įvykiai! Nelaukė jų ir JAV ambasadorius Maskvoje, kuris ramiausiai poilsiojo vakarinėje Europoje. Mūsų šaliai irgi buvo sunku susivokti greitai bėgančių įvykių tėkmėje. Bet, regis, viena buvo tikra, kad Čekoslovakija bando laisvintis, kratytis to slogučio, kuris ją spaudė jau nuo 1948 m. Vašingtonas, pajutęs kur tie įvykiai gali vesti, sku-

biai painformavo pasaulį, kad čekoslovakų-sovietų nesutarimai tėra vidaus reikalas. Čekoslovakijos komunistų partijos vadai nebandė ten grįžti socialistinės santvarkos, kiekviena proga deklaravo savo ištikimybę Maskvai, Varšuvos Sąjungos "broliškoms respublikoms" ir visiems kitiems komunistinio pasaulio idealams. Kompartija, tegu ir labai pročiška, negalėjo laisva valia atiduoti krašto raudonųjų niekad nepripažįstamai opozicijai. Reikiška, likusių komunistinė santvarka, socialistinės viešasis gyvenimas, nuosavybė, gamyba. Mes turbūt tokią santvarką būtume vadinę tautiniu komunizmu. Čia įdomu tai, kad čekai ir slovakai, jausdami realybę, bene visu 100% stoji už savąją kompartiją ir jos vadovus. Bene pirmą kartą betkurios kompartijos istorijoje absoliutinė gyven-tojų dauguma pripažino partijos primatą ir jai patikėjo tolimesnį savo krašto likimo sprendimą!

Lietuvių laikysena

Kai prie Jungtinių Tautų Niujorke pasirodė pirmieji piketuotojai, norėdami paremti Čekoslovakijos bylą toje pasaulinėje organizacijoje, demonstrantų tarpe buvo ir lietuvių su plakatais, aiškiai rodančiais simpatijas čekų ir slovakių tautomis koje už laisvę. Susidarė savotiškas paradoksas: lietuviai pirmą kartą išėjo viešai už komunistinę valstybę. Taip, komunistinę, tegu ir nepaklusnią Maskvai, tegu ir su nemažomis liberalėjų tendencijomis, bet visvien norėjusia ir toliau likti sovietinės orbitos rėmuose. Juk ir Rumunija, ir Jugoslavija jau žymiai seniau bando nepaisyti Maskvos balso, bet mes joms niekad nereiškėme pritarimo, nei simpatijų.

Taigi, Čekoslovakijos įvykiai tiek paveikė mūsų širdis, kad, atrodė, nuo dabar jau bus galimas bent kiek kitoks žvilgsnis į tautinį komunizmą, o gal net ir bus pasikeitęs nusiteikimas Lietuvos satelitinio statuso minčiai. Pagaliau paaiškėjo, kad kas galimai įvykdyti satelitui (Vengrijai, Čekoslovakijai, Rumunijai, Jugoslavijai), tai net ir svajoti negalima tiems, kurie yra laikomi integraline sovietinės valstybės dalimi. Vakarai, įskaitant JAV, nieko nedaro rytinės Europos būklei pakeisti. Visa paliekama šios dienos sąlygų ir susidariusių aplinkybių valiai bei pačių tautų iniciatyvai ir likimui. Tad kokia iš to sektų išvada ar bent prielaidos?

Mylimai mamytai

A + A

PETRONELEI BUTRIMIENEI mirus, sūnus VYTAUTĄ ir VINČĄ, jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Bronė Galinfenė

AR APSIMOKA BŪTI LIETUVIUI?

Europos lietuvių jaunimo mintys studijų sėskrydyje

(Tęsinys iš praeito nr.)

Jaunimas iš Kanados

Kaip jaunieji kartais brandūs ir kaip jie "kaustyti", pasirodė kaip tik šioje studijų savaitėje. Nemindamas kituose laikraščiuose aprašytų paskaitų ir diskusijų, stabelsiu prie Kanados "Gyvataro" ir V. Vokietijos studentų.

Seniai girdėjau, kad "Gyvataras" vyko atstovauti klevo šalies Prancūzijon. Pagarba. O kai išgirdome (Vok. lietuviai), kad šaunūs ansamblis ir privačiai, ne tik sostinėse ir turistiniuose centruose lankysis, net ir Huettenfeldo kaime, apsidžiaugėme: nemenkusi už De Gaulli esame ir mes! Šokiai švelnūs, judesiai melodingi, pasirodymas išdailintas, nuotaiką hipnotizuojantis. Jauni menininkai vežasi kažką daugiau nei šokius. Is jaunųjų lietuvių stebėjimas srovėna meilė jų menui ir tautai, kuri ji pagimdė.

Ir kitokios nestigo meilės šiam ansamblyje. Savo gerumu, orumu, meile ar nežinau kuo švytinti ansamblio motina tvarkė ne tik blondines, bet ir barzdydas. Nekartą ir ne du "Gyvataras" apsirėngė tautiniais drabužiais, kad parodytų savo meną pasivėlavusiems studijų savaitės svečiams. Manau, neperdėsiu sakydamas, kad šokėjams jų pačių menas gal įgrįsęs, gal šoka "iš reikalo", bet nei vieno, nei kito jie neparodė. Tautiniai šokiai ansambliui — ne "jobas", o gyvenimas. Pagarba ansamblio mamai, įstengiančiai gaivinti meilę menui.

Negi nesuminėsi trečiosios meilės... Merginos gražios ir nematytos. Vokietijos studentai irgi ne iš kelmo spirti. Kiek atodūsių, pažadų, naujų adresų... ir sudrėkusių paakių atsivėikinant. Kai autobusas rijo vieną po kito mielus svečius is Kanados, žiūriu, net surabėjusios vyrų nosys prašėsi nosinė...

Nosinaitės, rankutės vingi-vingi... Autobusas išvežė mielas, mielus svetelius. O kad taip dažniau jus, mieli gyvatariečiai, kviestų Europa!

Jaunieji politikuoja

Antrasis jaunimo žygis į veikimą — tai studentų "kūšinė revoliucija" ir nelauktos politinės pasūlos. Matyt, taip karčiai įkyrėjo ilgos paskaitos jaunimui apie Lietuvos praeities kaizerius smulkmenas, kad grupė studentų pareikalavo: tik valandos ilgio paskaitų, diskusijų apribojimo ir nenutolimo nuo paskaitų temų. Studentų iniciatyva pasirodė simpoziume. Jame kalbų ilgį kopojo negailestingas kronometras ir plaktukas. Vaisiai mieli. Štai keletas prasikišančių simpoziumo minčių.

Lietuvos ne "laisvinimas", bet "išsilaisvinimas". Ir lietuviams politikams neretai stinga atsargumo ir...humoro su kitais manančiais. Lietuva — vienintelis katalikiškas kraštas sovietiniame maiste, ar pasaulio katalikų visuomenė Lietuvą pakankamai užtaria? Jaunimas dar savęs įieško, todėl vargu ar laikas is jo reikalauti politikoje subrendusios atsakomybės. Net ir susipratęs jaunimas bėti išjūngia ir lietuvių politinę veiklą, nes nėra valstybinio organo atšaukti atgyvenusiems veteranams is politikos, kad liktų vietos jaunesniems. Daugelis jaunųjų nemano grįžti Lietuvon, todėl nesidomi lietuviškąja politika. Lietuviai nepasalinkiai jungiasi is svetimų valstybių politinius organus, todėl apie Lietuvą tik mes patys sau rašome. Mūsų politikoje daug moralinių principų, mažai konkrečios koordinacijos. Stoka kultūros centro, kur is informuotų, kas Lietuvoje dabar nuveikta, atsiektas. Sovietiniai lietuviai propaguoja savo kultūrinius ryšius, mes gi nieko; reikėjo atskirti panašius būdus, nes ko daugiau sovietai bijo, jei ne vakarietiškos kultūros? Išeivių vadai sustingę savo išsivež-

tose idėjose, ne tik principuose. Kultūriniai ryšiai su Lietuva — taip, kol jie nekenkia bendram pačios Lietuvos labui. Reiktų Lietuvos kultūrinę izoliaciją pralaužti! Lietuva mūsų nėra užmiršusi ar nurašiusi. Ypač studentija ir aplamai jaunimas galėtų padaryti daug gero Lietuvai. Reikia laiškais, per radijus informuoti Lietuvos lietuvius apie savus laimėjimus. Lietuvos išsilaisvinimo tikslas — pilnutinė nepriklausomybė arba teisiskai įreiminta į Europos uniiją. Kol to nėra, Lietuvai "mažais žingsniais" reikalauoti ekonominės autonomijos, švietimo savitumo, kraštui pritaikintos lankstnes administracijos ir planavimo. Priešui išmūšti ginklą is rankų būtų galima įsteigti išieivijoje komunistų partiją, kuri kalbėtų (nemaskvinės) Lietuvos vardu socialistiniuose internacionaluose. Išeivijos politikai turėtų lankstiau taikytis prie laiko reikalavimų ir tiksliai revansuoti okupantui. Lietuvoje gerovė kyla, bet ją kelia ne okupantinė sistema, o lietuvių darbštumas. Vertinti lietuvių atsiektus laimėjimus. Vakarų demokratijos dažnai bailios, mažų valstybių gyvybinius reikalus sukiša is stalčius, kad išimelintų "koegzistentui". Gal reikia talkos įieškoti kitur? Lietuvoje jaučiamos kaipkurios "laisvės", valia kritikuoti blogybes, bet reikia tylėti, kad tos blogybės ateina is sovietinės sistemos. Dailė žymus posūkis Vakarų link, tad ir menininkai ruošia laisvės dirvą. Išeiviai surenka nemažai pinigų politinei veiklai, bet jos vaisiai menki.

Skautų "invazija"

Trečioji jaunimo "invazija" — Anglijos ir Vokietijos skautai. Begėdis Vokietijos lietus net Anglijos žaliukuos išbaidė is Odenvaldo miškų. Kur ras geresnę pastogę, jei ne Vasario 16 gimnazijos parke? Ir įsikūrė jame. Šaunūs, duosnūs amerikiečių armijos lietuviai pastatė erdvias palapines, atvežė pyrago. Laužui žagarų parke nestigo, tad ko skautui daugiau reikia? Reikia idėjų. Jų gavo ir patys davė studijų savaitėje. Ranka ranką plove: už idėjas reikėjo daimis, lauzo ugnimis atsisteiti. Skolingi tikrai neliko.

Studijų savaitės Vokietijoje tampa taure, kurion suteka gana įvairios kultūrinės, politinės, religinės srovės, srovės. Linkėtina jas dar labiau išpopuliarinti ir tai vokiečių visuomenėje. Reiktų suteikti spaudos, muzikos, menų ir panašius laimėjimus bent reprodukcijose. Studijų savaitės dienomis Vasario 16 gimnazija daugybei lietuvių tapo jei ne tikra tėvynė, tai bent jos mielu pakaitalu.

Pakeleivis

"Gyvataro" šokėjai atlieka programą Europos lietuvių studijų savaitėje Vasario 16 gimnazijos salėje

Nuotr. K. J. Dėdino

KRAŠTO TARYBOS NUTARIMAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės septyniosios krašto tarybos pirmoji sesija, posėdžiavusi Toronte 1968 m. rugėjo 28 d.

— sveikina pavergtosios Lietuvos brolis ir sesės, linkėdama išlaikyti lietuviškas širdis ir sulaukti aušros ryto mūsų bendrojo kovoj už Lietuvos laisvę;

— įvertina ligšiolinę Kanados jaunimo veiklą ir kviečia mūsų atžalyną toliau tęsti tėvų krašto papročius, įsijungti į jaunimo organizacijų gretas prisimenant, kad būti geru lie-

tuviu yra lygiai tokia pati garbė, kaip būti geru to krašto gyventojui; — sveikina Kanados lietuvių 50-taisiais Lietuvos nepriklausomybės metais ir linki toliau tęsti mūsų laisvės kovą iki galutinio laimėjimo;

— nuoširdžiai dėkoja buvusiai K. L. B. krašto valdybai už 3-jų metų lietuvišką darbą, kuris buvo labai našus ir darnus ne tik Kanados lietuviškoji dirvoje, bet ir visam Išeivijos gyvenime;

— nuoširdžiai dėkoja buv. garbės teismui — Igaliaikiams jo nariams po daugelio metų darbo iš šių pareigų pasitraukiant;

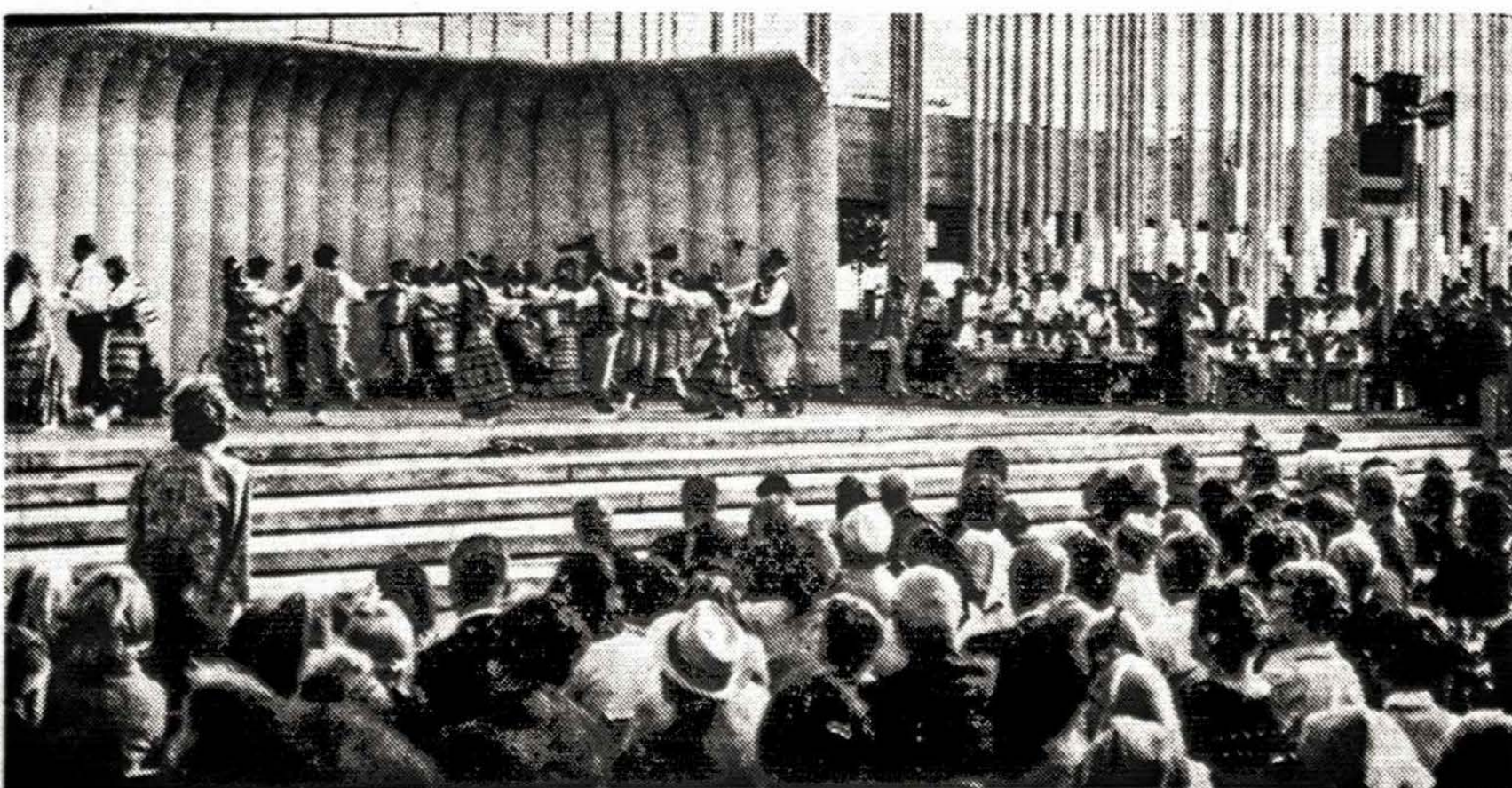
— nuoširdžiai dėkoja KLB Torontui apylinkės valdybai ir Tėvams pranciškonams už valdingą, lietuvišką priėmimą.

KLB tarybos prezidiumas:

JONAS YCAS

VINCAS IGNAITIS

PRANAS RUDNICKAS

Baltiečių Dienoje Montrealy lietuviai šokėjai ir Z. Lapino orkestras atlieka programą vadinamąją Tautų oikštėje

atlieka programą vadinamąją Nuotr. J. Šablauko

Geriausia Lietuvos šokių pora, neturinti varžovų visoje Sovietų Sąjungoje, kauniečiai gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišai šiuo metu tobulina savo šokių meną Londone, Britanijoje. Batlino (pagal "Tiesos" rašybą) šokių festivalyje įvedė laimėjo "News of the World" anglų stiliaus klasikinių šokių konkursą, kuriame dalyvavo 50 vietinių porų. Lietuvių pora buvo vieninteliai konkurse dalyviai iš užsienio. Kadangi lig šiol konkurse perinamosios taurės nėra karto nebuvo laimėję užsieniečiai, kilo nemaža problema, nes britai, atrodo, nesutiko, kad ji būtų išvežta į sovietų okupuotą Lietuvą, kur su ja galėtų įvykti tokia pati istorija, kaip su nepriklausomos Lietuvos aukso Anglijos Banke. Jūratė ir Česlovas turėję iki šiek tiek konkurse teko palikti Sovietų Sąjungos pasiuntinybėje Londone.

PAKEITĘ VIRŠININKUS

8. m. rugsėjo 21 d. laikraščio laidose skelbiamas trumpas pranešimas, kad vietinės augštesiosios tarybos prezidiumas atleido iš pareigų milijonus vad. A. Galvėvič, kuris oficialiai buvo vadinamas "viešosios tvarkos apsaugos ministru". Atleidimo priežastis — pasitraukimas pensijon. Į jo vietą paskirtas J. Mikalauskas.

SILKES ČEKOSLOVAKIJAI

Nepaisant dabartinės įtampos tarp Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos, Klaipėdos nuste ruošiamas 1.000 tonų šaldytų silkų siunta čekoslovakams. Pasirodo, Čekoslovakija yra vienas seniausių žuvies gaminių pirkėjų. Siemet Klaipėda į Čekoslovakiją eksportuos 300.000 deščių įvairių žuvies konservų. Lietuvių žvejų sugautas jūros derlius eksportuojamas į Lenkiją, R. Vokietiją, Rumuniją, Egiptą, JAV, Nigeriją ir Togo respublikas.

LAIKRASČIŲ TIRAZAI

V. Vokietijoje Zimmermanno leidyklos leidžiamas žurnalas "Nemuno Krastas", kurio turinys liudija redakcijos artimus ryšius su sovietų okupu. Lietuva, š.m. 4 nr. paskelbė rašinį "Spauda sovietinėje Lietuvoje" su pagrindinių laikraščių tiražais. Autoriaus V. V. teigimu, duomenys buvo paimiti iš "Spaudos metraščių", kartą per mėnesį Vilniuje leidžiamo "LTSR valstybinės bibliografijos organo". Visai Lietuvai skirtų 11 respublikinių laikraščių leidžiama lietuvių kalba, bet 4 jų turi ir rusišką laidą. Ši sąrašą papildė rusišką "Sovietiskaja Litva" ir lenkų laikraštis "Czerwony Sztandar". Respublikinių laikraščių tiražai: "Liaudies sargyboje" — 265.800 egz. ir rusiškai 14.200 egz., "Tiesa" — 240.000, "Valstiečių Laikraštis" — 192.000, "Lietuvos pionierius" — 153.000, "Komjaunimo Tiesa" — 80.000 ir rusiškai 10.700, "Sovietiskaja Litva" — 57.000, "Sportas" — 48.000, "Literatūra ir Menas" — 35.000, "Agitatorius" — 31.000 ir rusiškai 5.200, Vilniui ir Kaunui skiriamas "Vakarines Naujienas" — 26.600 ir rusiškai 26.100, "Czerwony Sztandar" — 25.800, "Tarybinis Mokytojas" — 24.800, "Gimtasias Krastas" — 19.500. Pastarojo tiražas paskutiniu metu esąs padidėjęs iki 24.000. Į užsienį siunčiami 5-6 tūkstančiai, o visi kiti egzempliorai skiriami skaitytojams Lietuvoje. Didžiausią tiražą turi milijonas savaitraštis "Liaudies sargyboje", neišleidžiamas į užsienį. Jį, matyt, privalo prenumeruoti visi viešosios tvarkos ministerijos tarnautojai. "Tarybinė Klaipėda" lietuvių kalba turi 24.500 egz., rusų — 14.600. Vilniaus krašte kaikiurie vietiniai laikraščiai leidžiami net trim kalbomis: Eišiškių rajono "Lenino prieisakai" — lietuviškai 600 egz., lenkiškai — 3.200, rusiškai — 3.500, Vilniaus rajono "Draugystė" lietuviškai — 1.200, lenkiškai — 5.400, rusiškai — 4.300, Trakų "Spartuolis" lietuviškai — 4.000, lenkiškai — 1.200, rusiškai — 7.000. Zarasų "Tarybinės žemės" lietuviškai leidžiama 4.500, rusiškai — 1.200, švedų "Zvaigždės" lietuviškai — 3.100, rusiškai — 2.100. Rašinio autorius, sudėjęs Vilniaus krašto rajonuose leidžiamą laikraščių tiražą, konstatuoja, jog jie turi 25.000 lietuvių skaitytojų, 18.100 rusų ir 9.800 lenkų. Iš pateiktos statistikos aiškiai matyti, kiek daug yra rusų Lietuvoje. O kiek jų neprenumeruoja laikraščių ir neįeina į šią statistiką? Tai sudaro šturpų rusinimo valdą.

POPIERIUS IR CELIULIOZĘ

Lietuvoje pagamintas popierius yra naudojamas maskvini didžiajai encklopidijai leisti. Popierius, medžio plokštės ir celiuliozės gaminiai eksportuojami į Britaniją, Rytų ir Vakarų Vokietijas, Lenkiją, Čekoslovakiją, Olandiją, Daniją, Bulgariją, Rumuniją ir kitas kraštus. Eksportu ir aplamai gamyba rūpinasi R. Gorojevas vadovaujamas celiuliozės-popieriaus imonių gamybinis susivienijimas, kuriam priklauso Klaipėdos celiuliozės-popieriaus kombinatas, Grigiškių bandomasis popieriaus kombinatas, Kauno J. Janonio ir Naujųjų Verkių popieriaus gamyklos, Pabrūdės ir Naujosios Vilnios kartono fabrikai. Šiose imonėse taipgi gaminamos medžio pluošto plokštės. R. Gorojevas teigimu, sekantijs metais gamyba bus padidinta 14%, nes darba pradės naujos mašinos, o Klaipėdos celiuliozės-popieriaus kombinata jau bus perdėbama lapuočių medžių mediena, gaminamas chromo ir chromerzaco kartonas prekėms įpakuoti. Medžio plokščių gamyklos skyrių numatoma pastatyti Grigiškių bandomajame popieriaus kombinata.

DIDEJANTIS TRIUKSMAS

Vilniaus miesto "deputatų tarybos" vykdomasis komitetas rugsėjo 20 d. svarstė didėjančio triukšmo problemą. Pranešimą padarė sveikatos apsaugos skyriaus vedėjo pavaduotojas L. Potasinskis. Konstatuota, jog Vilniaus mieste vis didesni triukšmas "kelia transportas, pramonės, viešojo maitinimo ir prekybos imonės, neteisingas naudojimas televizoriais, radijo imtuvais bei kita aparatuira" ("Tiesa" nr. 222).

Sveikatos apsaugos skyrius su įvairių komitetų valdybomis ir autoinspekcija turi paruošęs planą (triukšmą mažinti. Didžiausia problema yra gyvenamuosiuose rajonuose išsikūrusios imonės. Jas reikėtų arba iškelinti, arba jų gamybą nukreipti mažiau triukšmo reikalaujančia linkme. "Svyturio" žurnalo 16 nr. miestų statybos projektavimo instituto skyriaus viršininkas V. Oleka, svarstydamas Vilniaus susisiekimo klausimus, prasižada, kad 1953 m. Vilniuje buvo tik 153 privatus automobilius, o pernai jų jau buvo 4.600. Tai vis dar labai menkas skaičius, kai jį palygini su V. Europos ir S. Amerikos miestais. V. Oleka klausia, kas bus tada, kai Togliattii mieste prie Volgos bus pradėta gaminti po 700.000 italiskų "Fiatų"? Klausimas iš dalies yra juokingas, nes juk mažiau gyventojų turinčios JAV-ės automobilių gamina 10 milijonų per metus. Tie 700.000 "Fiatų" Sovietų Sąjungai bus tik lašas jūroje. Vis dėlto V. Olekas susirūpinimui esama pagrindo, nes Vilniaus gatvės yra persiauros, nepritaikytos didesniais automobilių judėjimui, o svarbiausia — nėra nei garažų, nei aikščių automobiliams statyti. Projektuotojai tokias naujoves buvo užmiršę įtraukti į miesto planus.

VAIRUOTOJŲ PROBLEMOS

Lietuvos plentuose gausėja automobilių nelaimės. Rugsėjo 13 d. vakarą Klaipėdos rajono kolchozo "Keliai ir komunizmas" pirm. Povilas Kiauleikis, Gargždų — Klaipėdos plentu grįždamas automobiliu iš valdybos posėdžio, sustojo apžiūrėti kolchozo laukuose nuveiktų darbų, o automobilį paliko be šviesų, nors jau buvo tamsu. Į paplėntę pastatytą automobilį atsidaužęs, susižeidęs motociklu važiuojęs Vytautas Sarūnas. Kai P. Kiauleikis su nelaimės vietoje atskubėjusiais žmonėmis motociklininką kėlė ir automobilį, ketindamas nuvežti ligoninėn, į juos atsidaužė "Moskvitchiumi" iš Klaipėdos važiuojęs Aleksas Dačkus. Šios nelaimės neapdairus daktininkas P. Kiauleikis buvo mirtinai sužalotas.

ZOOLOGIJOS SODAS

Respublikinis Kauno zoologijos sodas jau turi 1.148 eksponatus. Šiemet buvo įsigyta Kamerūno ožkų, dryžuotųjų kanarėlių, o netrukus zoologijos sodo nuolatinių gyventojų eiles papildys bizonai ir danieliai. Pirmąjį prieauglį atsivedė pumos, šuns ir vilko hibridas mendrius katė, Indokinijos kiaulės. Keturius liūtukais padidėjo liūtų šeima. Sode jau yra gimusių šerniukų, taukurių elniukų, pilkųjų kiškiukų, mažoji beždžionukė "Makaka", bangutojų papūgėlių.

Maloniai kviečiame į mūsų ruošiamą

dvidešimtmečio minėjimą-balių spalio 19 d., 7 val. vakaro, Jaunimo Centre, 48 DUNDURN ST., HAMILTON, ONT.

PROGRAMA:

- Vytauto Babecko orkestras
- Laimės staliukai
- Loterija
- Trumpa žodinė programa
- Puikūs nemokami užkandžiai
- Geras bufetas

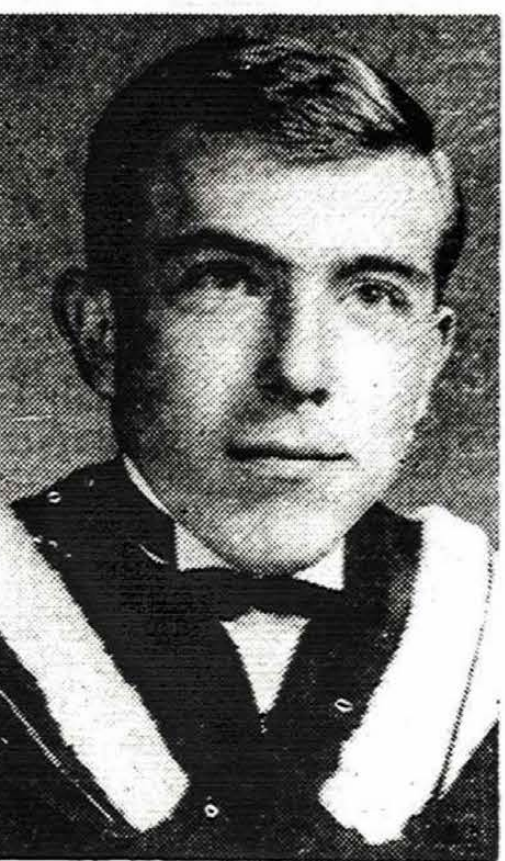
Įėjimas — \$ 3.00, jaunimui — \$2.00

K.L.K. Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

HAMILTON

KATALIKŲ MOTERŲ veiklos dvidešimtmetis — spalio 19 d., 7 v.v., Jaunimo Centre. Paruošiamieji darbai jau baigiami. Esame labai dėkingi Hamiltono visuomenei už taip gausų pakvietimų įsigijimą. Gauti du laimės staliukai iš žymųjų statybos rangovų — p. Liukaus ir p. Šilinsko. Jiems nuosirdus acii. Sekmadienį, spalio 20 d., 11 v.v., Mišias už gyvas ir mirusias katalikų moterų draugijos nares atnašaus dviasios vad. mons. J. Tadarauškas. Valdyba

"ZIBUOKLIŲ" SEKSTETAS iš Niujorko atvyksta į Hamiltoną lapkričio 9 d. ir spaudos baliuje atliks programą. Sekstetui vadovauja solistas Liudas Stukas. Šis sekstetas Niujorke ir apylinkėse yra publikos labai mėgiamas. Jis spalio 19 d. dalyvaus Ročesteryje radijo valandėlės koncerto programoje. Spaudos ba-

V. J. Bartininkas

WINNIPEG, MAN.

VIKTORAS JURGIS BARTININKAS, gimęs 1946 m., baigė Manitobos universitetą laipsniu "Bachelor of Science Honors Degree. Proceeding to a Master of Science Degree in Fisheries Ecology at the University of Manitoba". Dabar yra pakviestas dirbti į tą patį universitetą žuvininkystės skyriuje ir kartu siekti magistro laipsnio. Praėjusią vasarą buvo išsiųstas įvairiems tyrinėjimams žuvininkystėje. Aprūpinamas valdiku autovežimiu su mokslo įrankiais, didesnę laiko dalį praleido įvairiuose Kanados ežuruose kaip naras, tyrinėdamas įvairius žuvų bei kitų povandeninių gyvių gyvenimą. Pasak jo, povandeninė augmenija ir gyvūnija esąs antras pasaulis, kurį verta žmogui pažinti, nes jis taip pat gražus ir nemažiau įdomus, kaip ir žemės paviršiuje.

Viktoras jau iš pat mažens labai mėgo žuvaui. Jo tėvelių namų rūsi sienos nukabinėtos įvairiais žuvų bei paukščių iškašimais. Tai buvo jo studijų centras ir lyg koks muzėjus. Čia jis tyrinėdavo žuvis ir paukščius, skaitydavo knygas, ruošdavo pamokas ir su draugais aiškindavosi. Viktoro tėvai Liudas ir Stasė Bartininkai yra kilę nuo Seinų, Lazdijų valsčiaus, Neravo kaimo. Liudą tėvai buvo išmokę siuvėjo amato. Atitarnavęs Lietuvos kariuomenėje, 1930 Vytauto Didžiojo metais atvyko į Kanadą ir apsigyveno Saskačvono provincijoje, kur teko dirbti įvairius darbus. 1932 m. iš Lietuvos atsikvėję savo jaunystės drauge Stasė Armanavičiūtė ir čia sukūrė šeimyninį gyvenimą. Kiek padirbėję persikėlė į Winnipeg, Man., ir pradėjo dirbti Eaton Co. kaip siuvėjas. Čia iš-tarnavo 25 metus ir šiais metais išėjo į pensiją. Už gerą tarnybą bendrovė apdovanojo aukštinu laikrodžiu su atitinkamais įrašais. L. ir S. Bartininkai Kanadoje užaugino dvi mergaites ir keturis berniukus. Juos išmokslo ir dar įsigijo trejus namus, o saviems reikalsams turi gražų automobilį. Winnipeg L. Bartininkas kurį laiką buvo lietuvių parapijos "maršalka" prie kun. J. Gailliošo. Visa šeima yra giliai religinga, o tėveliai geri patriotai, niekada neapleidžia tautinių švenčių ir rūpinasi savo gimtojo krašto reikalais.

Be paminėto Viktoro, Bartininkų šeimoj dar yra Onutė, kuri dirba banke kaip skyriaus vedėja. Birutė dirba Winnipeg policijos teisme — kriminalinių bylų skyriuje. Jonas yra automechanikas, o Albertas vienoje bendrovėje "bosauja" ir turi nuosavą įvairių šampų bei kitų reikmenų verslą. Jauniasias šeimos narys Kęstutis dar tebelanko mokyklą. Tai puiki lietuviška šeima, kuri gali būti pavyzdžiu ir kitiems. K. Strikaitis

HAMILTON

liaus rengėjai ateitininkai sėdruogiai maloniai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius ruoš-tis šiam rudens rengimui. Pelnas skiriamas jaunimo spaudai paremti ir vietos veiklai.

ISVYKA Į GAMTĄ. Jaunesnieji moksleiviai ir jaunučiai ateitininkai rugsėjo 29, sekmadienį, po 10 val. pamaldų, organizuotai dalyvaus įvykyje į Webster's Fall. Nors oras buvo nelabai palankus išvykai, bet jaunimo nuotaika buvo puiki. Visi grįžo iš išvykos pilni geriausių išpu-džių. J. P.

P A D Ė K A

Už netikėtą, rūpestingai suruoštą mums 40 metų vedybinio gyvenimo pobūvį nuosirdžią padėką reiškiamė rengėjams — marčiai Danutei ir sūniui Bernardui. Ypač nuosirdžiai dėkojame mons. dr. J. Tadaraušui už pasakytą gražią kalbą ir už leidimą pasinaudoti nemokamai Jaunimo Centro sale. Nuosirdžiai dėkojame žentui A. Jusui už pravėdimą viso vakaro programos. Dėkojame A. Godeliui ir p. Renkiui už talką tvarkant salę; dukrai Onutei ir visom poniom už pagamintus skanius valgius ir gražią papuoštą stalą; buvusiame Lietuvoje teisėjui A. Mačiui už atsiųstą dovaną ir gražius linkėjimus iš Londono, Ont.; P. Mačienei už gražų raguo-lį. Esame dėkingi p.p. A. Godeliui, J. Svedui iš Amerikos, p. Kanopai, p. Bakšiui už pareiktus gražius linkėjimus kalbose vaišių metu. Nuosirdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie pobūvio ir gražių dovanų: p.p. Mačiams, Dambrauskams (jauniesiems), Damb-rauskams (seniesiems), Ed. Damb-rauskiui, Augustinavičiams, Milašiams, E. I. Giedraičiams, Bajorai-čiams, Kalmatavičiams, Remesaitie-nėi, Remesaičiams, A. Ulbinams, Gu-

reckams, Jankauskams, Kažukaus-kams, Renkiams, Berzinams, L. Ulbi-nams, Lukošiams, Senkams, Zubams, Kamačičiams, Vindašiams, Jasevičiams, Lukavičiams, Ankudavičiams, Rūkšė-nams, Raguckams, Venclovams, Vait-kams, Ruzinkams, Jurenams, Karec-kams, Lukoševičiams, Žuliams, Nau-jokams, Mikšiams, Kanopoms, P. Ka-reckams, Stasevičiams, Mikuckams, Petrauskienėi, Aleksams, Sauliui, Si-linskams, Rimkams, Pusdešiams, Kaušpėdai, Jankams, Bakšiams, Kra-jelskiui, Ceskauskui, Cibui, O. ir St. Kačinskams, Sauliui, Adakauskaitėi, Armonui, Jonikams, Kriaučiūnams, Patamsiams, Steponavičiams, Klipui, Enskaičiams, Silinskams, Vitui, Zvirb-liui, Grigui, Povilauskui, Budnikams, Juračiams. Dar kartą siunčiame jums viešą ir gilų lietuvišką, nuo-sirdų acii.

Emilija ir Jonas Mačiai

P A D Ė K A

Augščiausiajam pašaukus negrįžta-mon amžinybėn mano mylimą ma-myte a.a. Elzbieta Naujaleine Lie-tuvoje, nuosirdžiai dėkojame: gerb. mons. dr. Juozui Tadaraušui už pa-reiktą užuojautą ir atlaikytas gedu-lo šv. Mišias, K. L. Katalikių Mo-terų Draugijos Hamiltono skyriui, vi-siems giminėms, draugams ir pažis-tamiems už paauktas šv. Mišias, pa-reikšiusiems skausmo valandoje užuo-jautą asmeniškai, raštu, per spau-dą —

Duktė Lionė Kybartienė su šeima

P A D Ė K A

Nuosirdžiausias acii mūsų drau-gams ir bičiuliams, suruošusiems mums 20-ties metų vedybinio gyve-nimo sukaktuvių proga staigmeną-balių. Ypatinai dėkingi mons. dr. J. Tadaraušui už atsilankymą ir tar-tą sveikinimo žodį, rengėjams P. ir S. Kanopoms, L. ir M. Borusams ir visiems atsilankiusiems bei prisidė-jusiems prie taip brangios dovanos. Niekuomet neužmiršime.

J. ir A. Lesčiai

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ZUZANA ARLAUSKAITE-MIK-SIENE, Detroito gyvenanti aktorė ir režisėrė, antrą kartą nusilaužė kairės kojos šlaunikaulį, pargriuvusi ant sa-vo namo laiptų. Ji paguldyta Providence ligoninėje, kur koją operavo žinomas kaulų lūžio specialistas Ch. Poretta, jr. Ligonės būklė kompli-kuoja ją ištikęs plaučių uždegimas ir pernai turėtas širdies priepuolis. Linkėjime, kad mūsų dramos teatro veteranė pasveiktų ir galėtų daly-vauti JAV ir Kanados lietuvių teat-rų I festivalyje, kuris prasidės Čika-goje lapkričio 28 d.

NIUJORKO RADIO STOTIS WK CR rugsėjo 25 d. vakaro savaitinėje programoje "World Arena" translia-vo pusvalandį trukusį pasikalbėjimą su Lietuvos ir Estijos generaliniais konsulais — A. Simučiu ir E. Jaak-sonu. Komentatoriai jiems sudarė pro-gą pareikšti nuomonę apie Čeko-slovakijos įvykius, supažindinti kla-usytojus su 1939-41 m. įvykių raida Baltijos respublikose, Stalino ir Hit-lerio sutartimi, sovietine tų kraštų okupacija. Abu diplomatai pabrėžė didelį panašumą tarp sovietų anų dienų veiksmų ir dabartinės Čeko-slovakijos okupacijos.

MIRĖ KUNIGAI. Rugsėjo 17 d. po ilgos ligos mirė buvęs Sv. My-kolo lietuvių parapijos Bayonne, N. J., klebonas KUN. DR. JONAS STARKUS, kunigų įšventintas 1917 m. gruodžio 27 d. Vėlonis yra iš-leidęs knygą "Seinų 'Ziburio' gimna-zija" ir JAV lietuviams skirtą "Lie-tuvių kalbos gramatiką" — KUN. ANTANAS EZERSKIS, Sv. Pranciš-kaus parapijos Wilkes-Barre, Pa., klebonas mirė rugsėjo 12 d., ištiktas širdies smūgio. Vėlonis buvo įšven-tintas į kunigus Čikagoje 1908 m. birželio 13 d. Jis yra įsteigęs Sv. Antano parapiją ir mokyklą Čikagos priemiestyje Cicero, buvęs "Draugo" leidėjų bendrovės direktorium ir iš-dininku. — KUN. JUOZAS SIMANS-KIS, 30 metų amžiaus, širdies prie-puoliu mirė rugsėjo 10 d. Easton, Pa. Kunigų įšventintas 1964 m., vėlonis vikaravo Minersville ir Sv. Bernar-do parapijose Eastone, talkindamas ir lietuvių parapijai.

ANTANAS MANKUS, baigęs ang-lų kalbos studijas bakalauro laips-niu Fairleigh Dickinson universite-te, iš Elizabeth, N. J. išvyko į Ek-vadora kaip amerikiečių Peace Corps narys talkinti vietiniams gyvento-jams ekonominiame ir kultūriniame darbe.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS, atostogų metu su žmona važiuoda-mas 108 plentu Maine valstijoje, ne-toli West Peru vietovės užsuko į antikinių suvenyrų parduotuvę, ku-rios savininkas Frank Norris, išgir-dęs juos kalbant lietuviškai, taip pat prašėne žemaitiškai. Pasirodo, jis yra Žemaitijoje gimęs lietuvis Pra-nas Norušas, jau antrą kartą išrink-tas į Maine valstijos senatą. Vardą "suamerikoninti" teko dėl politinės karjeros. Nors į JAV P. Norušas tėvų buvo atvežtas pusantros metų amžiaus, žemaitiškos šnekos dar nėra užmiršęs. Lietuviškai kalba ir jo žmona, gimusi ir augusi Maine valstijos Rumford vietovėje, kuri kadai-se yra buvusi JAV lietuvių "Žemai-tija", nes čia telkėsi iš Lietuvos į JAV atvykę žemaitiai. Sen. Frank Norris-Norušas su šeima gyvena West Peru, Maine, kur žmona turi senienų parduotuvę. Jis taipgi turi butą ir Maine valstijos sostinėje Augustoje. Jo žmona labai gerai pažįsta dabartinį demokratą kandidatą į viceprezidentus S. Mąskie, su ku-riuo yra lankiusi tą pačią mokyklą ir buvusi toj pačioj klasėj.

Britanija

BRITU BENDRUOMENES sekre-tariate Londone darbuojasi Alfredas B. Pusaraskas, Montreale lietuvis. Aukščiau jis yra dirbęs JAV sostinėje Vašingtone. Londone jam ten-ka rūpintis pagalba užsienio kraš-tams, ypač ekonominiu atžvilgiu at-silikusioms Afrikos valstybėms.

TAUTOS ŠVENTĖS Londone atžy-mėta rugsėjo 8 d. lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis ir procesija. Visuomenei skirtas bendras minėjimas įvyko rugsėjo 14 d. Atidaromajį žodį tarė Britanijos LB krašto valdybos pirm. S. Kaspas-as. Su PLB III seimo darbais ir asmeniniais išpužiais iš JAV daly-vius supažindino atstovas J. Alkis. Programą atliko vietinis jaunimas — tautinių šokių šokėjai, deklama-toriai, instrumentalistai. Kariuome-nės šventės proga lietuvių bažnyčio-jė, prie Šv. Kazimiero altoriaus, bus pakabinta dail. V. Jokibaičio sukur-ta paminklinė lenta.

DBLS MANČESTERIO SKYRIUS Tautos šventės minėjimą surengė rugsėjo 7 d. Paskaitą skaitė J. John-sonas, svečias iš Coventry. Meninė programą išpildė I. Jakubaitis va-dovaujamas Mančesterio skautės.

DR. M. GRODECKAITE, Londono universitete apgynusi doktoratą, iš-vyko į Kanadą profesorauti St. John's universitete.

Vokietija

DR. ALBERTAS GERUTIS, Lietu-vos pasiuntinybės patarėjas Sveica-rijoje, lankėsi Bonnoje ir tarėsi su V. Vokietijos užsienio reikalų minis-terija dėl jos archyvuose esančios 1917-25 m. medžiagos apie Lietuvą. Jo suredagauta ir Lietuvos Nepri-klausomybės Fondo leidžiama knyga anglų kalba bei Lietuvai jau atiduota Manyland Books leidykla.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS Schleswig-Holstein pradedas rugsėjo 13 d. Luebecko mieste surengtu kle-vlandiečio pianisto A. Smetonos re-čitaliu, kurio programoje buvo Ba-cho, Mocarto, Beethoveno, Debussy, Liszto, Skriabino ir Sopeno kūriniai. Rugsėjo 14 d. Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje Mišias lietuvių kalba at-laikė ir pamokslą pasakė kun. V. Sarka. Minėjimą-akademiją šios pa-rapijos salėje rengėjų vardu pradėjo VLB krašto įgaliotinis Schleswig-Holstein Pr. Liegus, pagrindinį žodį lietuviams ir gausiems svečiams pa-kvietęs tarti vokiečių kalba Valterį Banaitį, svečią iš Bonnos. Tautos šventės proga lietuvių sveikino mi-nėjime dalyvavęs Luebecko atstovas dr. Steinhocher, vokiečių-baltiečių draugijos ir ukrainiečių atstovai. Raštu buvo gauti sveikinimai iš Schleswig-Holstein teisingumo minis-terio Gerhard Gaul, latvių, estų ir lenkų tautinių grupių. Koncertinėje programoje maloni staigmena buvo debiutantė solistė Bronė Gallitė-Spies, atvykusi iš Belgijos atlikti keletą lietuvių kompozitorių giesmių ir dainų. Solistai akompanavo V. Banaitis. Programą papildė lietuvių poetų deklamacijomis aktorius Ged-vila. Minėjime dalyvavo lietuvių iš Bonnos, o iš Hamburgo ir Pinne-bergo buvo atvykę pilnas autobusas.

VANCOUVER, B.C.

VAKARŲ KANADOS LIETUVIŲ DIENA gana plačiai aprašė Los An-gelos mėnraštis "Lietuviai Amerikos Vakaruose" 9 nr. Korrespondentė O. R. (Razutienė) rašo: "Jų rengėjai nusipelnė pagarbos ir pagyrimų. To-kiu pavyzdžiu turėtų pasiekti ir di-džiosios lietuvių kolonijos. Manau, galėtų, jei tik norėtų ir būtų vie-ningesi... Los Angeles jaunimas pajuto vancouveriečių lietuvių nuo-sirdumą ir draugiškumą... Gražus tolimų svečių priėmimas duoda vil-čių tolimesniams bendradarbiavimui. Mes labai dėkingi mieliems Vancou-verio lietuviams! O praskynė kelią, lauksime Jūsų pas mus atsilankant. Gražiam "Atžalynui" su jo moky-tojoms linkime laimingų, dužingų sa-vuotais ir svenčiamaus. Sekančiais metais kviečiame į Los Angeles su mumis pašokti (revanšui)."

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES AND SERVICE
168 LOCKE ST. S., HAMILTON. TEL. 522-5028

Westinghouse 1969 TV IR STEREO

Spalvoti 22" televizijos priimtuvai
Nuo \$649.00

INSTANT-ON COLOR

Stereo aparatai
Nuo \$269.00

TAISOM RADIO IR TELEVIJOS APARATUS.
DARBAS GARANTUOTAS.

Darbo valandos 9-6.
Ketr. ir penkt. 9-9 v.v.

KREIPTIS PAS SAVININKĄ ALGĮ (AL) PILYPAITĮ

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA" 21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos: Firm., antr., treč. ir ketvirtad. 9.30 — 5 v.p.p. Penkt. 9.30 — 8 v.p.p. Šeštadieniais 9.30 — 1 v.p.p.	Augšti nuosimčiai už indėlius Prieinamos skolinimosi sąlygos Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas Užtikrintas indėlių saugumas Malonus lietuviškas patarnavimas
---	--

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAIŠAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDZIUS ARBA NAUJUS IDEDU. ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU. MI 52400 ANCASTER, ONT.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

DAUG PUBLIKOS prigužėjo į lietuviškas vakarų rugsėjo 29 d. paskaitų žymiosios lietuvių rašytojų ketveriukės. Pulgis Andriusis, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras į Marijos Augš. Mokyklos salę pajėgę sutraukti apie 900 tautiečių. Po 20 metų vėl draugai keliavę po S. Ameriką, panašiai, kaip anksčiau ji važinėjo po Vokietiją. Savo gastroles pradėjusi Bostone, ši rašytojų grupė jau yra pasirodžiusi Niujorke, Filadelfijoje, Detroito. Iš Čikagos ji išvyksta į Klevelandą, Torontą ir pagaliau Los Angeles spalio 12 d. turės savo paskutinį pasirodymą.

Stasys Santvaras buvo pirmasis prisistatęs klausytojams šlame literatūros vakare. Pirmoje dalyje, šalia kelių naujų eilėraščių, jis paskaitė ir 3 dalykus iš savo ankstesnės kūrybos. Po pertraukos jis skaitė eilėraščių apie įsivaizduotą moterį, pažymėdamas, jog moters yra geros dėmanto kasyklos ir pradžiusiems poetams. Jis savo kūrinys ne tik skaitė, bet ir deklamavo, tuo gerokai pralenkdamas kitus programos dalykus.

Svečias iš tolimosios Australijos Pulgis Andriusis savo programos dalyje davė fragmentą iš "Rojaus vartų" apysakos ir aktualų falsetoną "Pasaulio lietuvis". Savo feljetoną jis nupusakojo linksmus atsitikimus, kas su juo nutiko atvykus į pasaulio lietuvių seimą Niujorke. Publika čia turėjo nemažą juoką iš tų nutikimų, kuriais rašytojas plakė mūsų pasitaikančias ydas.

Bernardas Brazdžionis, turbūt pats garsiausias išvykusių lietuvių poetas, vakare šalia savo lyriškų eilių, kurias skaitė ramiai ir nuosaikiai, davė ir jam būdingų "pranašiško" turinio eilėraščių. Lyriškai nuskambėjo jo "Pavasaris", "Trys mirtys", "Kalifornijos vaizdelis" ir kt. Atrodė, jog jis yra stipresnis ten, kur atveria savo širdį, o nesineria į politiką ar pranašystes.

Vakaro pranešėja aktorė Eglė Vitulienė ketvirtuoju vakaro dalyviu pristatė Antaną Gustaitį, kaip "juoda" varna, atskleidusi iš anapus taisybės". Šis poetas, galima sakyti, nuosėdė laurus ir buvo vienintelis iš ketvertuko, kuris turėjo kartoti. Jis skaitė savo humoristinę poeziją, gana aktualia, nors vietomis gal per daug dirbtinė, įsiekiančia efekto erotinio pobūdžio išsireikšimuose. Bene idomiąs buvo "Draugų portretai", kur jis vykusiai nupiešė S. Santvarą, B. Brazdžionį ir P. Andrių.

ST. CATHARINES, ONT.

SUSIRINKIMAS. K. L. B. vietinės apylinkės visuotinis susirinkimas — š.m. spalio 20 d., 11 val. Tėvų pranciškų patalpose, 75 Rolls Ave. Kviečiami visus lietuvius dalyvauti ir į jauti tautinę pareigą neatsisakyti (kurie ilgesnį laiką nebuvo valdyboje) kandidatuoti ir Bendruomenės valdyba.

Valdyba "BALTIJA" MUS ZAVEJO. Tautos šventės proga teko išvyti Londono meno ansamblių "Baltija". Pirmiausiai akį vėrė gražios uniformos — vyšninės spalvos švarkeliai su "Baltija" ženklų, balti megztiniai ir pilki sijonėliai ar kelnės. Išsiriškiavo choras, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus. Sužvilgo prieš mūsų akis apie 30 jaunų veidų spalvinguose tautiniuose drabužiuose. Gražiai skambėjo "Tėviškėle" Br. Budriūno, pa lydima melodeklamacija Lydijos Keraitės. Sekė "Grįšim, grįšim" Br. Markačio ir "Neliūdėk, broli" Petkačio. Vos spėjom susimąstyti, mūsų mintis nutraukė šypsena papuoš-

Fort William — Port Arthur, Ont.

VAKARIENĖ-SUSIRINKIMAS ruošia apylinkės valdyba Padėkos savaitgalio proga spalio 13, sekmadienį, 6 val. vakaro p. Jakubauskų ūkyje. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai. Prašoma atvykti punktualiai.

TARPTAUTINIAME PARKE yra gautas sklypas, kuriame numatoma įrengti lietuvišką skryžių šalia kitų tautybių. Tai didelis projektas, kuriam jau telkiamos lėšos. Numatyta loterija, kurios bilietai bus platunami ir kitose lietuvių apylinkėse. Šiuo metu tariausi su lietuvišiais architektais dėl lietuvių skryžių projekto.

LITUVIŲ POPIETĖ svetimtams labai gražiai aprašė vietinis laikraštis "The Fort William Times Journal" 1968. VI. 20 laidoje. Toji popietė buvo surengta apylinkės valdybos, vadovaujamos dr. E. Jasevičiūtės, Sv. Elzbieta par. salėje. Jos tikslas buvo — supažindinti svetimtams su lietuvių tautodailės ir su- telkti lėšų lietuvių skryžių Tarptautiniame parke. Gražiai išdėstytoje

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ZILAS

JIB vartojo 16 savalių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sušako plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų butelis — \$3.50. Užsakymus su pinigine perlaide siųskite JIB laboratorijai atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

Aukojo "Gyvataro" išvykai į Europą

Be ankščiau skelbtų aukotojų, "Gyvataro" išvykai į Pranciją dar aukojo šie asmenys bei organizacijos.

AYR, Ont.
30.00 dol. J. Grigalius.
Buffalo, N. Y.
25.00 dol. Buffalo Lietuvių Klubas.

Chicago, Ill.
639.65 dol. surinkta per Kanados ir JAV tautinių šokių šventę; 25.00 dol. Dr. Leon Zeibutis; po 10.00 dol. — A. Blekys, B. Blekys, H. Ciešius, Parama — Foods and Liquors, M. Reklaitis, V. Stankienė, Z. Vieraaitis; po 5 dol. — A. Antanavičius, A. Četkauskienė, P. Čekėvičienė, P. Daukai, A. Gudaitis, S. Juozapavičius, A. Iveras, E. H. Laurin, V. Palulionis, P. Prackienė, J. Rautkūnas, Richmond Auto Service, H. Seigan, I. Slabinskis; po 3.00 dol. — P. Eigelis, A. Lietuvninkienė, J. Proskus, A. B. Urbonienė; 2.50 dol. — A. Barančiukas; po 2.00 dol. — E. Augustaitis, D. Barzdukaitė, L. Balzaras, M. Buzėnas, P. Juiliauskas, V. Juškevičius, A. J. Meats, S. Pleinys, B. Pupailagis, J. Sennuras, A. Stasiulis, J. Valčiūnas, V. Vaitonis, M. Vorenienė, E. Žukauskas; po 1.00 dol. — V. Ankus, S. Balys, I. Blekytė, C. Gerutis, K. Jakštas, Z. Juvėvičius, J. Kernagis, P. Leonas, M. Matik, J. Namsienkus, P. Norelas, J. Pranas, F. Prackevičius, K. Razanskas, X. X.; 0.50 dol. — R. Hedderman.

Cleveland, Ohio
Po 5.00 dol. — V. Geležūnas, B. Ryter, V. Urbaitis; po 2.00 dol. — M. Aukšens, A. Gylis, A. Korsakas, J. P. Nasvytis, V. Pieškaitis, G. Sniečkus, Z. Verbyla; po 1.00 dol. — A. Barzdukaitė, B. Grainai, F. Klimaitis.

Concord, Ontario
5.00 dol. — K. Kalendra.

Hamilton, Ontario
500.00 dol. — Hamiltono miesto savivaldybė; 100.00 dol. — Kredito Kooperatyvas "Talka"; 50.00 dol. — Lietuvių Namų Bendrovė; 30.00 dol. — V. Sakas, T. Virbickaitė; 25.00 dol. — The Bell Thread Co. Ltd., J. Dervaitis, Katalikių Moterų Draugija, A. Pilypaitis, Šaulių kuopa, A. M. Tumaičiai; po 20.00 dol. — A. Gudelis, dr. V. D. Kvedaras, J. A. Mikšiai, A. Patamsis, A. Volunge; po 15.00 dol. — St. Dalius, J. Gedris, K. Miksys, A. Filipavičius; 12.49 dol. — J. Kristolaitis; po 10.00 dol. — W. Agurkis, M. Bieksa, Z. Bolskis, J. Budnikas, J. Didžbalis, B. Grinčius, V. Kybartas, Mačiulaitis, A. Mingėla, V. Miškinis, V. Morkūnas, L. Palčiūskas, V. Perkauskas, E. Rakauskienė, S. Raupėnas, P. Sakalas, J. Svilas, E. Tėvelis, Žuklautojų ir Medžiotojų Klubas; 7.00 dol. — Z. Borusas; po 5.00 dol. — P. Antanaitis, P. Armonas, V. Bilevičius, E. Bogušauskas, P. Breichmanas, C. Choromanskis, E. Dauge-

lis, J. Deksnys, J. Dubinkas, S. Eismontas, A. Elvikis, E. Galinis, K. Giedraitienė, J. Gimžauskas, B. Juodelis, J. Karaliūnas, A. Krakaitis, K. Kvedaras, E. Lengnikas, V. Leparskas, p. Leščius, P. Lesevičius, K. Lukoševičius, P. Masys, J. Martinkus, K. Meškauskas, J. Norkus, B. Pakaliniškis, B. Pakalniškis, A. Pauliukas, R. Pyragiūtė, J. Romikaitis, A. Sarpalis, J. Šarūnas, Z. Stanaitis, J. Stanius, B. Sturmantis, J. Visockis; 4.46 dol. — P. Prunskėvičius; 4.00 dol. — E. Vindašius; po 3.00 dol. — V. Babeckas, J. Buivydas, S. Kalvaitis, V. Kėžinaitis, T. Muraušai, J. Pleinys, J. Stanaitis, A. Stasiulis; po 2.00 dol. — J. Adomauskas, S. Bikinis, K. Bungarda, V. Česna, V. Domeika, S. Dramantas, R. Giedraitis, A. Grajauskas, T. Kalmantavičius, J. Kaniava, J. Kazemėkas, V. Kazemėkas, A. Kelečius, E. Kudaba, A. Kuras, p. Mačionis, J. Mačys, D. Maksimavičius, A. Mikalauskas, J. Mikalauskas, T. Mureika, F. Pietraantonio, F. Pinkevičius, P. Rakauskas, V. Rusinavičius, J. Sakalauskas, K. Simaitis, Z. Stokus, V. Triponas, S. Urbonavičius, A. Vainauskas, p. Vitkevičius, E. Zhivko, L. Žilinskis, S. Zioba; 1.50 dol. — J. Butkevičius; po 1.00 dol. — F. Ankus, R. Bagdonas, A. Balsys, R. Beržaitis, V. Blaždys, A. Gurgždis, J. Juozaitis, J. Kareckas, J. Mačiūnas, J. Petrauskienė, T. Raibys, K. Rulys, J. Simai-

lis, W. Solow, C. Stanaitis, R. Tirišis, A. Zulus.

Lake Erie rajonas, Ontario
20.00 dol. — K. Lukošius; po 10.00 dol. — P. Burgauskas, A. Rudokas, G. Rugienius, T. Ziogas; po 5.00 dol. — P. Augaitis, S. Beržinis, J. Elliott, V. Galeckas, p. Grincevičius, S. Kairys, V. Miceika, D. Naginskas, V. Nemura, V. Pečiulis, Ratavičius, B. Stankus, Stradauskas, J. Vitkauskas, A. Žebertavičius; 3.00 dol. — J. Laubeckas; po 2.00 dol. — A. Lileikis, A. Lileikienė, S. Oleba, J. Rimkus, P. Vindašius, Vl. Vitas; po 1.00 dol. — J. Jurėnas, P. Kairys, P. Lapie-

nis.

Delhi, Ontario
10.00 dol. — Liet. Katalikių Moterų Draugija.

Glen Meyer, Ontario
Po 5.00 dol. — A. Steigvilas, J. Ziogas.

London, Ontario
15.00 dol. — KLB Londono apylinkės valdyba; 10.00 dol. — S. Paulionis.

Rodney, Ontario
15.00 dol. — KLB Rodney apylinkės valdyba; po 5.00 dol. — V. Andriūnaitis, S. Gaidauskas, p. Jasinskis, p. Kieraševič, J. Miliušis, L. Mokus, N. Narbutaitė, V. Naruševičius, D. Norgėlas, J. S. Pakėturai, T. Ras-

Nukelta į 6-tą psl.

A + A
VLADUI PETRAUSKUI mirus, žmoną ADELĘ, sūnų EDMUNDĄ, jo šeimą ir visus artimuosius giliai užjaučiame —

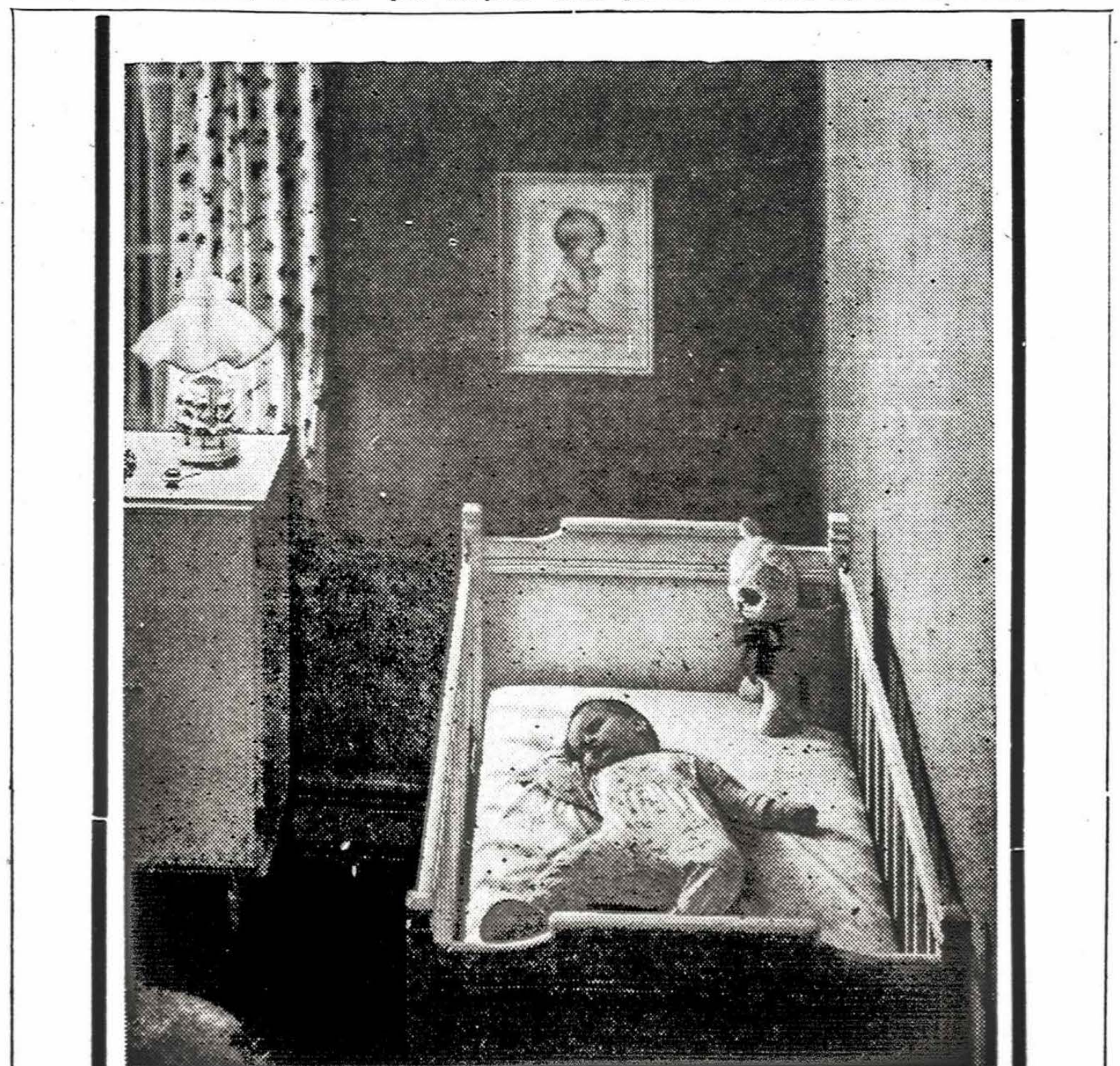
Elena ir Alfonsas Kaspučiai

DELHI — TILLSONBURG, ONT.

K. L. K. MOTERŲ DR. JOS DELHI SKYRIUS gražiai veikia. Jam vadovauja nebe pirmus metus J. Ziogienė. Jai talkina kitos valdybos narės: M. Žilvitenė, M. Rimkienė, E. Rugienienė ir A. Stonkienė. Spalio 4 d. Delhi IGA krautuvėje turėjo parygų išpardavimą. Jis praėjo su dideliu pasisekimu. Lapkričio 9 d. skyrius ruošia pirmą po vasaros darbų pobūvy-pasilinksinimą Delhi lenkų salėje. Įdomią programą atliks savo jėgomis, talkinamos jaunimo. Nebe už jūrų marių skryžius įsteigimo dešimtmėtis. Jo minėjimas numatytas gruodžio 8 d. Draugijos skryžius įsteigė a.a. kun. K. Rickus ir M. Povilaitienė.

SESTADIENINĖ MOKYKLA pradėjo darbą spalio 5 d., kai baigėsi tabako nuėmimo ir laukų tvarkymo darbai. Šiais mokslo metais dirba mokyti. A. Ratavičienė ir St. Kairys. Atsarginis mokytojas, reikalingas pavaduojantis dirbančiuosius, yra Br. Diršė. Antrame pusmety žada prie mokyklos darbo prisidėti B.

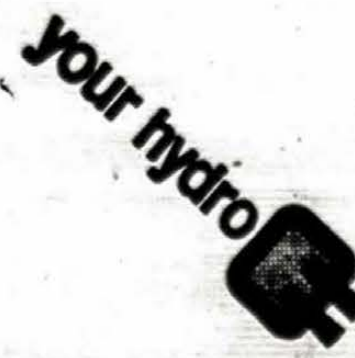
LONDONO VYSKUPIJOS SINODO sesijoje Sv. Kazimiero parapijai atstovauja dr. Br. Povilaitis, P. Augaitis ir klebonas kun. dr. J. Gutauskas. Sesijų darbas baigsis prieš Kalėdas. Tai naujo pobūdžio sinodas, kokio ligi šiol nėra buvę.

elektrinis šildymas gali padaryti ekstra kambarį labai jaukų

Lengvai ir greitai galima apšildyti ekstra kambarį elektriniu būdu. Tai neapsunkins jūsų turimos šildymo sistemos nei biudžeto ir teiks jaukią, be jokio traukimo šilumą bet kuriame šaltame jūsų namo kambaryje. Norėtumėt daugiau sužinoti? Posiklauskite jūsų hydro.

JAUKIAU SU ELEKTRA

VLADUI PETRAUSKUI mirus, žmonai ADELEI, sūnams

VYTAUTUI ir EDMUNDUI, jų šeimoms ir kitiems

artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Daniliūnų šeima

LONDON, ONT.

ANSAMBLIS "BALTIJA" vasarą netinginiavo: jaunimas dirbo fabrikuose arba skynė tabaką. Nežiūrint šio varginančio darbo, repetavo ir dalyvavo įvairiose išvykose. Visas ansamblis buvo nurytas į St. Catharines ir ten atliko meninę programą. Kiek anksčiau ansamblio taut. šokių grupė dalyvavo 20 tautybių pasirodyme Kanados parodoje Toronte. Vieną vakarą šoko "Gyvataras", kitą — "Baltija" ir Toronto taut. šokių grupė. Žiūrovų skaičius, vienų angliškų laikraščių spėjimu, keli tūkstančiai, o kitų — 15,000. Nedaug kas žino, koks sunkus darbas yra tabako skynimas. Kaikurie jaunuoliai po tabako skynimo atvyko į repetaciją, o po jos išvyko repetacijai į Torontą, ten šoko tautybių pasirodyme, grįžo namo anksti rytą, porą valandų pamiegojo ir vėl atsikėlė tabako skinti. Liepos mėnesį ansamblio taut. šokių grupė dalyvavo trečiojoje taut. šokių šventėje Čikagoje. Šis grandiozinis lietuvių

pasirodymas jaunimui padarė labai didelį įspūdį. — Ansamblio vadovų būdavo: kun. B. Pacevičius — vadovas ir dirigentas, D. ir M. Chai-nauskai — taut. šokių vadovai, E. Daniliūnas — administratorius, J. Butkus — Londono grupės globėjas, V. Ignaitis — Rodnės grupės globėjas, U. Bliskienė — pareigūnė drabužiams; seniūnai: M. Daniliūnaitė, A. Naruševičiūtė ir E. Bliskis. Chorą padeda paruošti E. Bliskis, akomponuoja K. Brazlauskaitė, šokiams akordeonais groja broliai Valaičiai, ansamblio pranešėja — L. Keraitė. Ansamblio branduolį sudaro Londono jaunimas, o jam nuosirdžiai talkina didelį pasišventimą rodąs Rodnės jaunimas, vyksta 40 mylių į Londone daromas repetacijas. Vietinė nuosirdžiai remia Siluvos Marijos parapijos lėšų teikimo skryžius. Ačiū visiems, kurie taip stropiai dirba lietuviškam reikalui, ir tiems, kurie juos remia. Tai jau antri labai sėkmingi ansamblio metai. Linkime ir toliau tokios pat sėkmės! D. E.

WELLAND, ONTARIO

A. A. VERONIKA MICKEVICIENE, vyriausia amžiumi mūsų kolonijos gyventoją, mirė 1968. IX. 20. Karo audros nublokštą, apsigyveno pas žentą Povilą Tamulėną ir dukrą Juzę. Velionė buvo mieli lietuvių reikalai ir neretai, susitapūsios nuo savo vaikų, aukodavo lietuvių veiklai. Nelaukta mirus Povilui Tamulėnui, kelerius metus gyveno savo dukters Juzės Tamulėnienės rūpesčiu priežiūroje. Laidotuvų apeigas atliko ir į amžino poilsio vietą palydėjo kun. B. Mikalauskas, OFM.

MEDŽIOTOJŲ IR MESKERIOTOJŲ klubas "Lithuania" surengė prizinį meskeriojimą. Premijas laimėjo: V. Karalius \$5 už sugautą pirmą žuvį; B. Simonaitis \$10 už didžiausią sugautą žuvį kiekį; A. Čepukas \$15 už didžiausią žuvį. Priziniams žuvmuviui sėkmingai vadovavo ir premijas įteikė ilgametis valdybos narys ižd. Pr. Bersėnas. Š.m. rugsėjo 21 d. Crowland viešbučio salėje įvyko visuotinis narių susirinkimas. Nurtarta artimiausiu laiku suruošti prizi-

MŪSŲ JAUNUS VISUOMENININKUS p. Gudačius, kurie abu yra mokytojai, aplankė džiaugsmo šventę — rugsėjo 17 d. atkeliavo šeima dar vienas sūnelis. Geriausi linkėjimai!

PRADĖJUS KETVIRTĄJĄ MILIJONĄ

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Paramos" vadovybė, norėdama arčiau bendradarbiauti su savo nariais bei lietuviškąja visuomene, be šaukiamų metinių susirinkimų, kartas nuo karto skelbia pranešimus per laikraščius bei radiją. Tačiau šie pranešimai pilnai nesupažindina narių bei visuomenės su kredito kooperatyvo veikla bei finansiniu stoviu. Platesniam susipažinimui pateikiamas šių metų 9 mėnesių balansas:

AKTYVAI	
Kasa	\$ 2,000.00
Einamoji s-ta banke	\$ 72,446.48
Indėlis Society	\$ 140,000.00
Vertybinių popierių	\$ 44,312.70
Asmeninės paskolos	\$ 761,828.49
Ipotekinės paskolos (mortgicijai)	\$ 2,083,743.27
Raštinės inventorių	\$ 10,950.84
Courtland Packers s-ta	\$ 26,277.81
Balansas	\$ 3,149,596.32
Pereinamos sumos	\$ 8,036.73
PASYVAI	
Sėrų kapitalas	\$ 874,740.77
Einamos sąsk. depozitai	\$ 2,126,156.74
Atsargos ir Spec. Fondas	\$ 55,862.89
Inventoriaus amortizacija	\$ 6,993.05
Akceptuoti čekiai	\$ 16,389.01
Pereinamos sumos	\$ 24,147.61
Pelnas 9 mėnesių	\$ 45,306.25
Balansas	\$ 3,149,596.32

Kaip matome, "Paramos" balansas padidėjo ir tvirtai įžengė į ketvirtą milijoną. Tai rodo mūsų kredito kooperatyvo stiprėjimą bei augimą. Reikia pastebėti, kad šie metai Kanados ekonominiame gyvenime buvo judrus ir pasireiškė augusių nuosimčių kėlimas bei kredito suvaržymu. "Paramos" vadovybė ir šiuos reikišnius kritiškai žiūrėjo ir mano, kad reikia visomis galimomis priemonėmis padėti savo nariams — ir taupytojams ir skolinkams. Būtų nekooperatiška išnaudoti esamą padėtį ir iš narių skolinkų už asmenines bei ipotekines paskolas (mortgicijus) imti 8% ar daugiau palūkanų. Žinoma, privatus verslininkai ar finansinės įstaigos šią situaciją išnaudojo ir "pasišienavo", tačiau mums šis būdas nepriimtinas, nes patys save būtume skriaudę. Būkime lietuviški kooperatininkai ir vieni kitiems padėkime. Matydami kredito kooperatyvų naudingumą, daugiau spieskimės ir juose gausiau bei aktyviau dalyvausime. Tuo padėsime vieni kitiems. Nežiūrint visų kredito suvaržymų, "Parama" per 9 mėnesius yra išdavusi asmeninių paskolų \$432,753.00, ipotekinių paskolų (mortgicijų) \$455,600.00. Tais kreditais pasinaudojo tikrai "Paramos" nariai — lietuviai.

Nagrinęjant balanso pozicijas, reikia paminėti, kad šiais metais sėrų ir indėlių santaupos padidėjo \$178,958.00 ir bendroje sumoje santaupų jau turime \$3,000,897.00. Kaip matote, mūsų finansinė apyvarta yra didelė ir per šiuos devyonis mėnesius esam padarę pelno \$45,306.25. Šios skaitinės rodo, kad mūsų finansinė institucija yra labai reikalinga ir būtina. Šiandien nerastime nė vienos kanadiškos finansinės įstaigos, kuri duotų asmenines ir ipotekines paskolas (mortgicijas) imti 7%. Tai pat taupytojams už einamąsias sąskaitas (depozitus) mokame 5% ir duodame teisę naudotis čekių sistema. Už terminuotus indėlius (sėrus) mokame 5½% ir skaičiuojame už kiekvieną mėnesį, jeigu jie išlaikomi iki metų pabaigos. Žinoma, už santaupas mokamas nuosimtis yra žymiai didesnis, nes "Parama" dar už kiekvieno nario indėlius ar sėrus moka už vieną tūkstantį mėnesiui 65 centus draudos, kuri nariui nieko nekainuoja. Tokiu būdu minėtas nuosimtis būtų žymiai didesnis. Ateityje "Paramos" vadovybė yra numatiusi dėti pastangų, kad lietuviai galėtų pasinaudoti pigiais kreditais ir gauti kuo didžiausius nuosimtis palūkanų už santaupas. Ji yra pasiryžusi šią ekonominę įstaigą tvarkyti, remdamasi ne išnaudojimo principu, bet patarnavimo ir paslaugumo savo nariams.

Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Parama" valdyba

Kanados kaime ir sostinėje

LAIMA SVĖGZDAITĖ

Upper Canada kaimas pastatytas prieš St. Lawrence upę, gražioje aplinkoje, toli nuo triukšmingo vieškelio. Jis pavaizduoja senovę. Visi namai atremontuoti su pilnom detalėmis, kurios charakterizuoja šios apylinkės gyventojus. Kai įžengi į pastoriaus saloną, gauni įspūdį, kad jo žmona ką tik išėjo iš kambario. Gydytojo kambarįje svarbus kabo prie durų, senutės meginiai guli padėti ant kėdės, tarytum laukia jos grįžtant. Toliau mokytojo knygos ir krepda, belaukianti ateinančių mokinių pamokoms.

Sename 1845 metų mediniam malūne vandens tekėjimas raudai sukasi, senosios mašinos dar audžia antklodes, o gretimose kalvėse girdėti kūjo smūgiai. Visur aiški 19 šimtmečio gyvenimo garai, kvėpia šviežia duona, girdėti stiliaus pjūklai ir pan.

Mūsų kelionės dalyviai, kai diena įpusėjo, sustojo Willard's viešbutyje papiepti 1850 metų atmosferoje ir apžiūrėti Cook's restorano, kurio šiltos spalvos bei gražūs svečių salona maloniai visus nuteikė ir perkėlė į 1835 metus. Tiesą pasakius, ši sritis yra buvusi kovos lauku. Dabar ji yra vaizdingas ir gražus paminklas kareiviams, kurie bekovodami atidavė savo gyvybes. Čia yra ir paminklas pionieriams, kurie apsigyveno tame rajone 1784 m.

Visi šio kaimo kampai primena buvusius sunkumus, kuriuos patyrė apylinkės gyventojų senoliai, ir todėl šiandien yra didelis turistų centras, atidarytas visiems nuo gegužės iki spalio mėnesio.

Iš kaimo sostinė

Iš Otavos atvykę apsisistojome miesto centro geriausiame viešbutyje — Skyline Motor Hotel. Mus priėmė su visais dimensijomis viešbučio patogumais, su dideliu rūpestingumu, mandagumu, augščiau lygio aptarnavimu, įvairiu ir puikiu maistu. Be to, mums, kaip spaudos darbuotojams, minėtus viešbutis davė didelių liuksusinių kambarių, leido naudotis apšildytu vandens baseinu, kioskų, restorano ir t. t. Pakilus į 25 aukštą Skyline viešbutio, pro langus matėsi išpuodingas vaizdas Parlamento rūmų, gražaus Otavos slėnio ir Gatineau kalnų. Savo modernumu šis viešbutis labai tinka Kanados sostinei. Čia po ilgos kelionės truputį atsigavę nusileidome į marmurinius kambarius, kuriuose baltos lino audiniai apkloti stalai buvo apkrauti kristalais, sidabrais. Buvo apšviesti auksiniais spinduliais, kuriuos bėrė gintaro spalvos itališki žerandeliai. Čia mes susipažinome, susidraugavome ir kartu pavakarieniavome su federacinės valdžios atstovais bei Otavos miesto pareigūnais. Po formalios puotos pasiskirstėme į mažesnes grupes ir iškeliajome į miestą nakties metu jo apžiūrėti.

Laisvą dieną daugumas norėjo taip pat praleisti Kanados sostinėje. Pirmiausia iš pat ryto visi nužygiavome pamatyti sargybos pasikeitimo prie Parlamento rūmų — "The Changing of the Guard". Uniformos stilius, spalvos bei ženklai yra tokie pat, kaip britų karių Nilo ekspedicijos metu 1884 metais. Suprantama, kodėl didžiujamasi šia uniformine apranga.

Pas užsienio reikalų ministerį Po šios išskilmės Kanados užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharp pakvietė mūsų grupę į savąjį kabinetą pasikalbėti. Po to jis kvietė laisvai apžiūrėti Parlamento rūmus, atkreipiant dėmesį į sienų papuošimus, kuriems užbaigti dar reikės 25 metų. House of Commons yra centras visos mūsų parlamentinės demokratijos. Čia yra Tyndal kambarys, pastatytas iš kalkinio akmens ir ažuolo medžio, savotiškai imponuojas žiurovams. Šiuose Parlamento rūmuose 265 Kanados rinktieji atstovai leidžia krašto įstatymus ir sprendžia valstybės reikalus. Kaip tikri turistai, mes stebėjome rūmų iškilmingumą bei didingumą, klausinėjom savo vadovus apie įvairius įrašus bei portretų reikšmes ir, pagal nurodymus, stengėmės nepakliūti į dokumentinį filmą, kuris buvo tuo laiku visur rodomas.

Miestas iš laivo

Iš Parlamento rūmų įsėdome į laukiantį autobusą ir išvažiavome į Gatineau Park, kurį apžiūrėję sugrįžome atgal į miestą ir autobusu nuvažiavome prie Otavos upės. Sutarėm plaukti laivu ir pamatyti visas tas vietas, kurias pramatėme ateinant vakarą aplankyti. Kitame upės krante stovi Hull miestas, kurio popieriaus fabrikai priminė romantišką erą, kai darbininkai malkas vandeniu dar plukdydavo. Praplaukę New Macdonald-Cartier tiltą matėme Britanijos ambasadoriaus, Kanados ministerio pirmininko, Prancūzijos ir JAV ambasadorių na-

mus, kuriuos turėjome progos aplankyti.

Laivas plaukė tolyn, o kapitonas vis rodinėjo, aiškino; tai kairėje, tai dešinėje Royal Canadian Mint, Rideau Hall, Kanados generalinio gubernatoriaus namai, RCMP barakai, RCAF Rockcliffe stotį ir ant galo National Research Council pastatus.

Sekandį dieną sustojom Pleasure Point stovyklavietėje, paplūsvimui ir supratom, kodėl seni ir jauni čia linksmiai praleidžia atostogų laiką. Tai gera vieta žuvalti, saugiai pasimaudyti ir laivais ar valtelėmis plaukioti.

Gatineau Park

Vienu tarpu apgyventas Algonquin indėnų, šis upių pilnas parkas užima 88,000 akurus žemės ir yra labai arti Otavos miesto. Žemė parkui buvo nupirktą ir dabar prižiūrima specialios komisijos, kuri jau nuo 1903 m. planavo įsigyti didingą, žmogaus nepaliestą žemės plotą. Ši komisija prašė valdžią nupirkti šią vietą, ją prižiūrėti bei saugoti, kad neatsargūs keleiviai ir stovyklautojai nesužalotų ir nesugadintų aplinkos vaizdo. Šis projektas buvo pradėtas 1930 m. ir dabar parkas turi daugiau kaip 100 suplanuotų kvadratinų mylių. Važiuoti pro šias vietas yra nepaprastai įdomu ne tik jauniems, bet ir suaugusiems, nes primityvus charakteris indėnų laikotarpio yra nepakeistas, nesumodernintas, nesugadintas.

Parkas gavo vardą nuo Nicolas Gatineau, kuris, manoma, nuskendo Gatineau upėje 1670 m. beprekiaudamas su Algonquin indėnais. Parkas turi nepaprastai daug įdomių akmenų, kurie daugiausia priklauso "Canadian Shield" sluoksniui ir yra milijonų metų senumo — buvo atgabendami ledynų, kurie prieš 10,000 metų pranyko. Dauguma akmenų yra pakeitę savo formą dėl žemės silumos, sausumo ir spaudimo. Tik keletas

akmenų yra išlaikę pirmykštą formą. Ši vieta yra labai populiari ypač geologams, ar tai būtų nepatyrę mėgėjai, ar mokslininkai. Tarp įdomių geologinių vietų yra senoji Forsyth Iron kasykla pietuose ir Lush Cove šiaurinėje dalyje, kur yra retų akmenų egzempliorių pavyzdžiai.

"The National Capital Commission", pasirodo, yra karalienės korporacija įsteigta 1958 m. Parlamento aktu, kuris įgalioja šią komisiją ruošti planus ir padėti išplanuoti, išlaikyti bei gražinti Kanados sostinę bei jos apylinkes. Ši komisija yra sudaryta iš 20 asmenų, kurie atstovauja visoms Kanados provincijoms. Jos tarnybose dirba apie 600-800 žmonių, kuriems vadovauja pirmininkas, padedamas generalinio reikalų vedėjo.

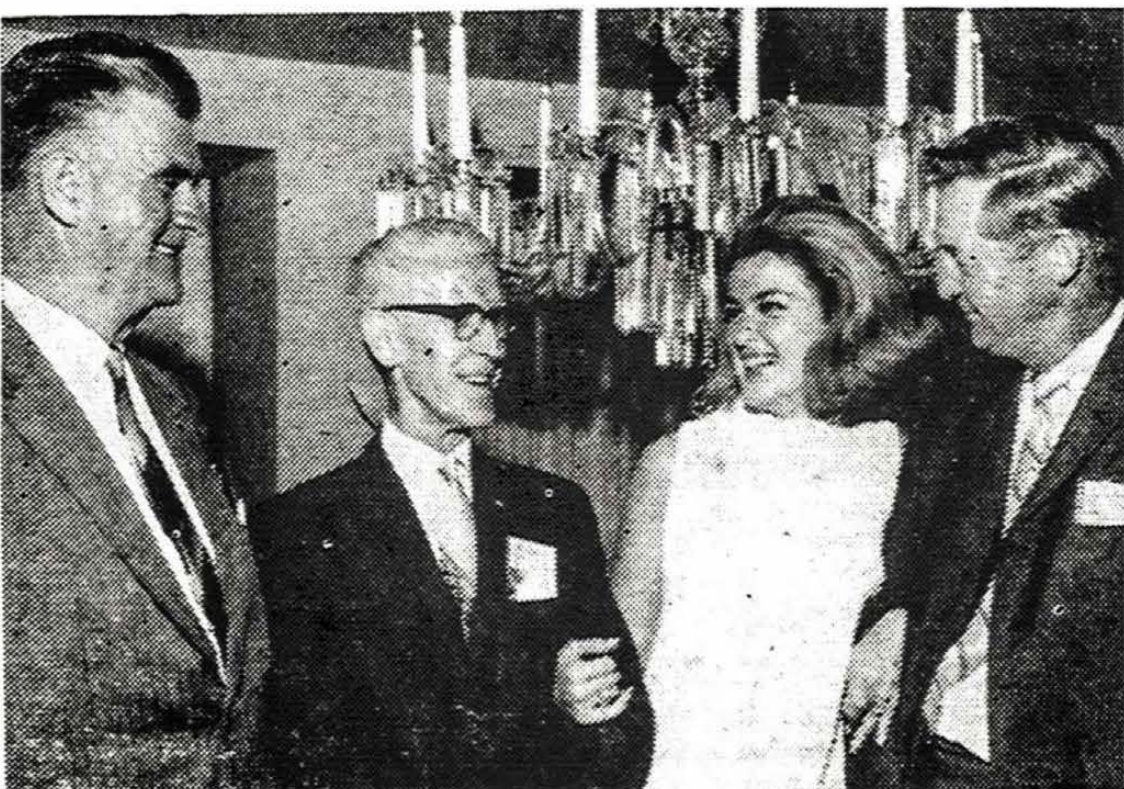
Iš miesto į gamtą

Negavę laiko nė atsidusti, kelio keliavome į Orillia 72 mylios nuo Toronto, kur susijungia Lake Couchiching ir Lake Simcoe. Jos vardas ispaniškai reiškia "krantai". Apylinkė yra labai patraukli vieta žuvalti, maudytis, laiveliams — buriniais ir motoriniais — plaukioti, sportuoti arba ramiai saulėje kaitintis. Čia yra šimtai akru miškų, krūmokšnių ir daugybė ežerų, vandens krioklių ir upelių, kurie turistą užburia savo grožiu.

Orillios apylinkė turtinga savo istorija. Irokietiai, huronai, anglai ir prancūzai pro čia yra žygiavę. Vienas jų Samuel de Champlain, būdamas pasaulinio masto keliautojas, šiame mieste tyje gražiai užsirekomendavo ir jam pastatyta grandiozinė bronzos statula Couchiching Parke.

Čia gyvena Stephen Leacock, vienas žymiausių kanadiečių rašytojų humoristų, kuris yra pasakęs: "Tu nežinai kada, bet tikrai žinai, kad kada nors čia sugrįši". Gal daugelis mūsų keliautojų ir planavo sugrįžti, bet tik ne rytoj, nes reikėjo keliauti tolyn į rytus — Algonquin indėnų apylinkes.

Nukelta į 9-tą puslapį.

"Tėviškės Žiburių" bendradarbi Laima Svėgzdaitė Kanados tautinių grupių laikraštinių ekskursijos metu turėjo progos susitikti su daugeliu pareigūnų. Nuotraukoje — tarp federacinės vyriausybės ir Otavos miesto savivaldybės pareigūnų

AUKOJO "GYVATARO" IŠVYKAI

(Atkelta iš 5-to psl.)

tapkevičius, O. Starkus; po 3.00 dol. — p. Ciparis, M. Jocius; po 2.00 dol. — A. Grigas, p. Kojelaitis, p. Laimikaitis, p. Statkevičius; 1.00 dol. — P. Balyta.

Tillsonburg, Ontario
20.00 dol. — O. D. Siurna; 5.00 dol. — V. P. Garnelaitis.

Lumsden, Sask.
10.00 dol. — dr. V. Sulma.

Montreal, Quebec
50.00 dol. — Montrealio Lietuvių Kredito Unija "Litas".

Niagara Falls, Ontario
10.00 dol. — Lietuvių Veteranų Sąjunga.

Niagara Falls, N. Y.
10.00 dol. — Sv. Jurgio lietuvių katalikų parapija; 3.00 dol. — K. A. Zilvytis.

Port Arthur, Ontario
10.00 dol. — J. Misėvičius.

Regina, Sask.
20.00 dol. — J. Labenskas.

St. Catharines, Ontario
20.00 dol. — J. Girevičius; 10.00 dol. — J. Alonderis; po 5.00 dol. — P. Balsas, Z. Jakubonis, J. Kazragis, P. Miškauskas, V. Platakis, L. Pūslis, K. Stundžia, S. Setkus; 3.00 dol. — A. Staigaitis; po 2.00 dol. — J. Ališauskas, S. Balevičius, D. Banis, J. Kavalskis, J. Morkušis, A. Racevičienė, A. Vicosas, B. Vyniautienė; po 1.00 dol. — J. Dainoras, V. Daras, J. Gėsys, A. Satkevičius, V. Satkus, J. Skeivelas, A. Svažas, S. Zudaitis.

Sudbury, Ontario
10.00 dol. — J. Bataitis; po 5.00 dol. — A. Braškys, S. Jackus, A. Juozapavičius, V. Juška, S. Krivickas, J. Povilas, M. Pranckūnas, kun. A. Sabas, P. Sabienas, P. Semėzys, V. Grinius; po 3.00 dol. — L. Remeikienė, A. Rukšys, P. Venskevičius, A. Zilėnas; po 2.00 dol. — V. Bružas, D. Černius, A. Gudaitis, A. Jasūnas, P. Jutelis, R. Kazys, V. Kriaučiūnas, A. Kusinskis, J. Lumbys, P. Mazaitis, A. Milėlius, A. Grigutis, J.

Stankus, J. Staškus, P. Gurklys, S. Tolvaša, K. Tutinas, J. Valančius; po 1.00 dol. — L. Baltutis, J. Cebatorius, P. Juška, J. Krūčas, L. Kulnys, P. Liutkus, A. Mikštas, D. Nikus, J. Paulaitis, K. Ramonas, J. Reimeikis, S. Šiaudinskas, J. Sleinius, J. Vaičiūnas, J. Žinkas.

Toronto, Ontario
100.00 dol. — Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Parama"; 30.00 dol. — dr. J. Arštikaitytė-Ulečienė; 25.00 dol. — Prisikėlimo parapija; 5.00 dol. — M. S. Meškauskas.

Welland, Ontario
20.00 dol. — J. Butkus; 15.00 dol. — P. Sidlauskas; po 10.00 dol. — J. Radvilas, A. Stankevičius; po 5.00 dol. — P. Adams, A. Bieliūnas, V. Jasiulionis, J. Staskevičius, R. Vitkauskienė; po 3.00 dol. — B. Pivariūnas, M. Užspsys; po 2.00 dol. — B. Jurkevičius, B. Luomanas, B. Simas, P. Zinaitis.

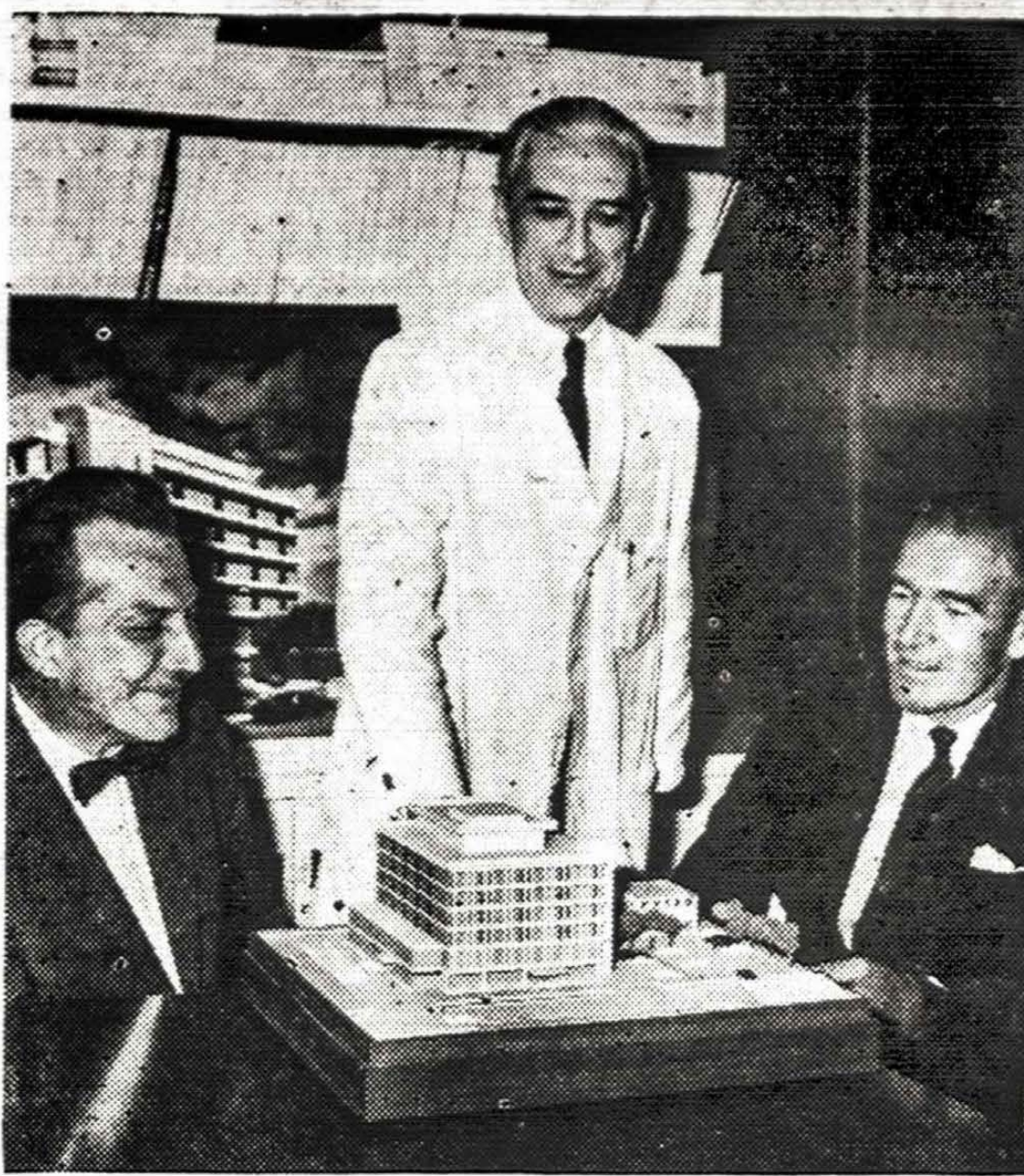
Windsor, Ontario
Po 10.00 dol. — V. Čerškus, dr. D. Naikauskienė; 7.00 dol. — A. Ignatienė; po 5.00 dol. — Č. Kuras, St. Naikauskas, S. Pakauskas, V. Pundzius, J. Urbanas; po 2.00 dol. — B. Balaišis, D. Kraniuskienė, J. Kliamas, kun. D. Lengvinas, E. Pakauskienė, A. Rudokas, A. Tautkevičius; po 1.00 dol. — V. Barisas, Z. M. M. Kizis, A. Kozulis, P. Kraniuskas, E. Zaroskis.

Winnipeg, Man.
10.00 dol. — A. Audonis; po 5.00 dol. — H. J. Barkauskaitė, kun. J. Bertašius, V. Januška, A. Kunaitis, M. Senaumis, V. Smaizienė; po 3.00 dol. — J. Butkevičius, I. Timmerman; po 2.00 dol. — G. Fedaras, M. U. Lavasdas, E. Kalasauskas, V. Kriščiūnas, A. Maciūnas, J. Malinauskas, Elena Stanius, Algirdas Timmerman.

Woodhaven, N. Y.
25.00 dol. — J. A. Pumpučiai.

Visiems aukojusiems nuoširdus ačiū.

"Gyvataro" Išvykos Komitetas

Du vengrai gydytojai — broliai Reikai 1957 m. įsteigė Toronte ligoninę Central Hospital, kurią su vyriausybės ir visuomenės parama plečia. Netrukus bus įrengtas naujas pastatas su 175 lovomis. Ligoninėje vartojama 30 kalbų. Dauguma gydytojų čia ir ligonių yra ateiviai iš įvairių kraštų. Nuotraukoje — prof. J. W. Wevers, ligoninės valdybos pirmininkas, dr. P. Reikai, vienas iš steigėjų ir ligoninės administratorius, S. Dinnick, vajuos pirmininkas, kuriam rūpi sultelti \$700.000 ligoninės įrengimams užbaigti

KANADOS TAUPOMIEJI LAKŠTAI

Spalio 7 d. Kanados vyriausybė išleido naujus Kanados taupomuosius lakštus (Canada Savings Bonds), kurių palūkanų vidurkis yra 6.75%; pirmaisiais metais — 5.75%, antrais — 6.50%, trečiaisiais, ketvirtais ir penktais — 6.75% ir likusius devynerius metus — 7%. Kaip ir anksčiau išleisti lakštai, taip ir šie laida turi sudėtinės palūkanas, t. y. lakštų pirkėjas, jei nori, gali neimti palūkanų iki lakštų išsaikymo 1982 m. lapkričio 1 dienos. Tokiu atveju palūkanos duotų palūkanas ir \$100 lakštas būtų vertas \$250. Lakšto vertė padidėtų du su puse karto per 14 metų. Paprastos palūkanos būtų \$95.50, neimtos palūkanos

sudarytų dar palidomų palūkanų \$54.50, iš viso \$150 plius paties lakšto suma \$100.

Lakštai skirstomi į dvi pagrindines grupes: kuponiniai ir pilnai registruoti lakštai. Kuponiniai lakštai, nuo \$50 iki 25,000, turi palūkanų kuponus, kurie gali būti pristatomi bankui kas metai. Bankas pagal juos išmoka palūkanas, pažymėtas ant kiekvieno kupono. Norint gauti sudėtinės palūkanas, reikia kuponus laikyti. Lakšto pagrindinė suma yra registruota savininko vardu.

Kita lakštų grupė, nuo \$500, yra pilnai registruojama. Savininkas gauna palūkanas čekiu kiekvienais metais arba, jei jis

sudarytų dar palidomų palūkanų \$54.50, iš viso \$150 plius paties lakšto suma \$100.

Kita lakštų grupė, nuo \$500, yra pilnai registruojama. Savininkas gauna palūkanas čekiu kiekvienais metais arba, jei jis

Kai negalėjo dirbti, kovojo laiškais

A. a. ATSARGOS MAJORAS NAPOLEONAS ZABULIONIS
K. BARONAS

Paskutinį kartą a. a. ats. maj. Napoleoną Zabulionį teko sutikti šm. gegužės mėn. Hamiltono Jaunimo Centre, Motinos Dienos minėjime. Kaip ir visuomet, buvo gyvas, judrus, nesiskundė pergyventais keliais širdies smūgiais. Sielojoji daugiausia lietuviškais reikalais, ypač karių vėteranų veikla. Suprantama, nes tikru kariškiu velionis buvo iš pat jaunystės; nors neaugsto ūgio, bet visuomet tiesus, kaip styga, stipraus žvilgsnio. Tiesa, vaikystėje jį daugiau traukė miškas ir jo priežiūra, tačiau kilus I-jam pasauliniam karui, velionis savanoriu įstojo į Petrapilio karo mokyklą, kurią baigęs buvo išsiųstas į Kaukazo frontą. Prasidėjus Rusijos revoliuciniam judėjimui, a. a. N. Zabulionis atvyko į Lietuvą ir 1919 m. birželio 11 d. įstojo į Lietuvos kariuomenę. Tais pat metais išėjo kovoti prieš bermontininkus ir lenkus. Už pasižymėjimą kautynėse gavo Vyčio Kryžiaus V laipsnio ordina, 10 metų Lietuvos nepriklausomybės ir 10 m. Latvijos nepriklausomybės medalius. 1922 m. baigė augstuosius karininkų kursus. Į atsargą išėjo 1932 m. birželio 1 d. iš 7 p. p. majoro laipsniu. Dirbo įvairiose žinybose; kurį laiką buvo Palangos burmistru.

Ramų gyvenimą nutraukus raudonajai bangai, 1944 m. laiveliu pasiekė Švediją, kur baigė buhalterijos kursus ir dirbo iki 1948 m. Švedijos

pasirenka sudėtinės palūkanas, pastarosios išmokamos lakštų atšaukimo metu.

Ir kuponiniai, ir pilnai registruoti lakštai gali būti betkada iškeičiami į pinigų su palūkanomis iki iškeitimo momento kiekviename banke.

Lakštai pardavinėjami bankuose nuo spalio 7 iki lapkričio 15 d. su palūkanomis, skaičiuojant nuo lapkričio 1 d. Perkant lakštus po lapkričio 15 dienos reikės grąžinti palūkanas už praeitą laiką.

Vienas asmuo gali pirkti ne daugiau kaip \$50,000. Lakštų palūkanos, kaip ir visos kitos, turi būti įrašomos į pajamų mokesčių pareiškimus. V. M.

A. a. ats. majoras N. Zabulionis

draudus b-vėse. 1948 m. persikėlė į Kanadą, Hamiltoną, kur įsijungė į visuomeninį lietuvių gyvenimą — katalikų parapiją, Hamiltono lietuvių draugiją, vėliau L. B-nę, Kanados Lietuvių Veteranų S-gos Hamiltono skyrių. Kai sveikata nebeleido judėti, velionis rašė laiškus kanadiečiams pavergtos Lietuvos klausimu. O šimtai gautų laišku iš Kanados parlamento narių, JAV kongreso atstovų liudija, kiek valandų velionis praleido prie rašomojo stalo, keldamas Lietuvos laisvės bylą įtakingų politinio gyvenimo asmenų tarpe.

Nors šioj žemėj a. a. ats. maj. N. Zabulionis vengė garbės, tačiau jos susilaukė savo paskutinėje kelionėje. Jo karstas buvo apdengtas trispalve, papuošta Vyčio Kryžium. Palydėjo į kapines draugai, pažįstami ir veteranai — buvę ginklo draugai.

A. a. ats. maj. Napoleonas Zabulionis gimė 1894 m. vasario 11 d. Dūsainių km., Utenos apskr. ir mirė 1968 liepos mėn. 13 d. Hamiltone. Palaidotas liepos 17 d.

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKES ŽIBURIAIS"? ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

\$1000

IŠAUGS IKI

\$250

ISIGIJUS

Canada Savings Bonds

\$250 dolerių už kiekvieną \$100. Štai ką jūs galite gauti su Canada Savings Bonds! Ir štai kaip.

Nauji taupomieji lakštai turi keturiolika reguliarių palūkanų kuponų, kurie gali būti kasmet iškeičiami į pinigų, kai ateina laikas. Pirmasis kuponas duos 5.75%, antrasis — 6.50%, sekantieji trys — po 6.75%, o paskutinieji devyni — 7%. Iš viso reguliarių metinių palūkanų susidarys iki \$95.50 už kiekvieną \$100 dolerių lakštą.

Jei norėsite pasilaikyti ir neiškeisti į pinigų reguliarių metinių kuponų iki jų galutinės datos, gausite palūkanas ant palūkanų, kur iš viso susidarys dar \$54.50 už kiekvieną \$100 taupomojo lakšto.

Pasibaigus terminui, galite gauti atgal iš viso \$150 palūkanų ir įmokėtą \$100. Tokiu būdu kiekvienas \$100 Canada Savings Bond turi \$250 vertę. Kitų sumų taupomieji lakštai irgi gali duoti viliojančias palūkanas tokiu pat būdu. Suaugusieji, vaikai, verslai ir kitos institucijos — visi gali pirkti Canada Savings Bonds. Jie gaunami patogiomis nuo \$50 iki \$50,000 sumomis, grynais pinigais ar išimokėtinai per darbovietę, banką ar investavimo įstaigas. Kaip visuomet, Canada Savings Bonds gali būti iškeičiami į pinigų kiekvienu laiku pilną jų vertę su palūkanomis.

Mažai yra tokių pelningų investavimų. Nei vienas jų taip saugiai neužtikrina ateities. Pirkite Canada Savings Bonds ir padidinkite savo santaupas.

PIRKITE DAR ŠIANDIENĄ!

PRIE AKTORIAUS KAPO

Vilniuje leidžiamas savaitraštis "Literatūra ir Menas" rugsėjo 28 d. laidoje paskelbė: "Mirė įžymus lietuvių teatro ir kino veikėjas, aktorius, režisierius ir pedagogas, LTSR nusipelnęs meno veikėjas VIKTORAS DINEIKA."

V. Dineika gimė Rygoje 1900 metais. Ten pat baigė gimnaziją. 1916 metais įstojo į Petrogrado dramos studiją. Gyvendamas ir mokymdamasis Rusijoje, V. Dineika anksti susipažino su geriausiais rusų teatro repertuaru pavyzdžiais, gyvai domėjosi klasikine rusų dramaturgija, Gorkiu ir Čechovu. Tai suvaidinti lemiama vaidmenį jo kūrybiniam kelyje.

Grįžęs į Lietuvą, V. Dineika pradėjo dirbti dramos aktorium, kur tik susikūrusiam lietuvių dramos teatre. Visą savo jaunatvišką energiją, žinias ir patyrimą jis atidavė lietuvių teatrui, kurio puoselėtoju ir patriotu liko iki pat mirties...

LTSR kultūros "ministerijos", LTSR "ministrų" tarybos valstybinio kinematografijos komiteto, Lietuvos Kinematografinių Sąjungos, Lietuvos Teatro Draugijos ir Lietuvos kino studijos pasirašytame nekrologe nėra nei mirties, nei laidojimo datos ir netgi mirties priežasties. Toliau nekrologo autorius sumini keletą V. Dineikos sukurto vaidmenų, užsimena apie jo pedagoginę veiklą ir pokarini darbo karo studijoje, kur jam teko garšinio vertimų įrašo filmuose režisoriaus pareigos.

Nekrologas yra pilnas kompartijos įtaigoto diplomatinio nutylėjimo ir spragų. Aktoriaus darbą Lietuvoje V. Dineika, Lietuvių Enciklopedijos duomenimis, pradėjo su J. Vaičkūnas skrajantčia grupe 1918 m. pavasarį. Jis taip pat dalyvavo

Lietuvos nepriklausomybės kovose, buvęs Meno Kūrėjų Draugijos dramos sekcijos sekretoriumi ir jos įsteigto dramos teatro direktijos nariu. Visiškai nutylėtos velionies gastrinės 1924-26 m. JAV, kur jis su A. Vanagaičiu, J. Dikiniu ir J. Olšausku buvo suorganizavęs Dzimdzi-Drimdzi grupę lietuvių kolonijoms lankyti.

Nė žodžio nekrologe nerandi ir apie V. Dineikos veiklą "Linksmųjų brolių" eilėse Kau-no radiofone, salėse rengtų vakarų programose. Antrosios sovietinės okupacijos pradžioje V. Dineika, kaip aktorius, buvo pačiame kūrybinių jėgų pajūgyje, bet jis buvo nustumtas į pedagoginę sritį ir pagaliau į kino studiją, kur jam teko tenkintis nuobodžiu garšinių įrašų režisavimo darbu. Atrodo, dėl tokių gyvenimo ir darbo raidos greičiausiai bus kalta velionies veikla su "Linksmaisiais broliais", vokiečių okupacijos metais kūrusiai "lietuviškas operas", kurių pagrindu buvo sovietinės melodijos ir Katiusas bei Ivanus pasiepiantįs kandas lietuviškas tekstas. Iš Lietuvos pabėgę kompartijos didžiūnai, matyt, negalėjo užmiršti tu V. Dineikos "lietuviškųjų operų" ir jam, kaip dideliui menininkui, suteikti visuotinio "griekų" atleidimo. Lietuviškoje scenoje išgarsintas vardas velionį galbūt apgynė nuo kelionės į Sibirą, bet negalėjo išsaugoti kelio į dar didesnes kūrybinio darbo augtumas.

Nekrologe dėmesį patraukia viena jo autorių eilutė, velionį vadinanti lietuvių teatro puoselėtoju ir patriotu. Paskutinis žodis turbūt turi gilesnę prasmę, praškančią teatro ribas, bet ji teko jungti su teatru, kad ne užkliūtų budri cenzoriaus akis. V. Kst.

VĖL NETIKSLUS ŽEMĖLAPIS?

ALGIRDAS GUSTAITIS

Be įvairioje lietuvių spaudoje paskelbtų pranešimų, kad Lietuvių Enciklopediją numatoma išleisti naują mokykloms žemėlapi, apie jį užsiminė pats LE leidėjas gerb. p. Juozas Kapocius "Tėviškės Žiburiu" 1968 rugsėjo 12 d. laidoje paskelbtame pasikalbėjime.

Kokias ribas apims žemėlapis?

Sis pagrindinis klausimas svarbesnis už spalvų gaumumą ar už ant drobės priklijavimą, kaip numatyta. Svarbu geras, teisingas pagrindas. Nudažyti, nuspalvinti suspesime. Ant drobės atraukti reikia tiksliai tikslų Lietuvos žemėlapi.

Didžiai gerbiu p. Juozą Kapocių dėl jo svarbių darbų lietuvių tautai. Svarbiausias — Lietuvių Enciklopedijos 35 tomu užbaigimas. Nežūrint tokiu milžiniško darbo įgyvendinimo, leidėjas pasiliko labai kuklus, nuosirdus lietuviui. Su laiku apie jį parašysiu daugiau, nepamiršdamas prieš kelis metus lietuvių lankymo Pietų Amerikoje.

Sios eilutės nėra prieš gerb. p. J. Kapocių. Tai tik kritiškos pastabos ir perspėjimas nepadaryti dar vienos klaidos spausdinant Lietuvos žemėlapius.

Nebijokite pasitarti

1956 m. LE išleistas Lietuvos žemėlapis, sudarytas J. Andriaus, daugiapalpi netinkamas. Reikia išleisti lietuvių tautai priimtą, atitaisantį svetimųjų primastes, įpirštas teritorines klaidas. Šiuo reikalu rašiau p. J. Kapociui asmeniškai, dabar skelbiu viešai: nedarykite sunkiai atitaisomos klaidos lietuvių tautos teritorinių reikalų!

Kodėl taip drįstu pareikšti? Visų pirma, dėl sudarytojo ir sienu slaptumo, neskelbimo. Antra, dėl net Liet. Tyrimo Instituto palaikomų klaidingų Lietuvos ribų. Trečia, dėl skubotumo. Ketvirta, dėl bijojimo kritikos.

Kaip anksčiau "Naujienose" ir vėliau "Laisvojoje Lietuvoje" bei "Nepriklausomoje Lietuvoje" pasisakiau dėl neteisingai propaguojamų ribų, taip ir vėl tik kalbinti ankstesniems pasisakymo, nepradėdamas polemikos ir jos nenorėdamas plėsti.

Red. J. Kardelis "Nepriklausomos Lietuvos" š.m. rugpjūčio 14 d. pagrindiniam straipsniui "Labai blogas Lietuvos žemėlapis" dėl Liet. Tyrimo Instituto pasiūlytų Lietuvos sienų rasė: "Jei studijos nebaigtos, tai kam reikėjo neįbaigtą žemėlapi leisti?"

ti? (Jis išsiuntinėtas eilei lietuvių mokslininkų, paskelbtas "Lietuvių Dienų" 1968 gegužės mėn., atspausstas "Nepriklausomos Lietuvos" nr. 30-31 (1106-7) Alg. G.). Nes toks neišbaigtas žemėlapis — tikras Lietuvos skandalas. Kaip galima buvo išmesti iš lietuvių tautos etnografinių ribų prūsus, galindus, jotvingius? Taigi, yra nesiskaitymas su istorine tikrove ir tiesa. Juk visiškai neįmanoma dalykai, kad prūsai, galindai ir jotvingiai buvo lietuvių tautos šakos, daliniai. Netgi Rusijos mokslų akademijos istoriko V. T. Pašto knygoje "Lietuvos valstybės susikūrimas" (braižavime litovskogo gosudarstva) plačiai rašoma apie prūsus, galindus ir jotvingius, kaip apie lietuvius. Ir toliau:

"Kaip gi tai taip lengvapėdis-kaip galima buvo išbraukti iš etnografinės Lietuvos ribų prūsus, galindus ir jotvingius? Tai yra didžiausia nesąmonė! Ypač, kad visi Lietuvos buvęsi kaimynai — rusai, lenkai ir vokiečiai — ne tik tai pripažįsta, bet ir nė neabejoja, kad prūsai, galindai (gyvenę tarp prūsų ir jotvingių) ir jotvingiai buvo lietuvių šakos ir gentys..."

Pirmas ta straipsnį plačiai, teigiamai komentavo J. Vlks. "Naujienų" 210 nr. Ir man rodosi, kad Lietuvos Tyrimo Instituto pasidarys leidimas paskelbti neišbaigtomis ribomis Lietuvos žemėlapi.

Žemėlapių parengimas, ypač naujais pagrindais, yra ilgas, kruopštus darbas. Skubinimas beveik garantuoja nesėkmę. Siūlau gerb. p. J. Kapociui susilaikyti nuo numatyto Lietuvos žemėlapi spausdinimo, kol nebus teisingai išspręstas vakarinės Lietuvos sienų klausimas. Klaidingas žemėlapis tebus dar vienas mūsų paduotas ginklas lietuvių tautos priešams.

Grįžtant prie gudų

"Tėviškės Žiburių" 1967 m. 3, 4, 5, 6 numeruose A. Mažulis samprotavo Lietuvos sienų klausimu. Dėl to straipsnio trumpai pasisakiau "TŽ" nr. 19, 1967 m. Po to nekarta kalbėjau su lietuviu mokslininku tenai A. M. iškelto klausimu: ar gudai yra lietuvių (baltų), o ne slavų kilmės žmonės.

Tokių labai svarbių klausimų būtina turėti mokslinės literatūros, nepakanka publicistinio straipsnio. Jei A. Mažulis žino tuo reikalu knygy, prašau jį sarašą paskelbti. Nepakanka užuominų ar tyrinėtojų, mokslininkų pavardžių paskelbimo.

Vladė Stančikaitė

Paminklas

Tapyba (originalas 40x29 inčų)

Birželio sukilimas angliškai

Dr. A. Budreckio "The Lithuanian National Revolt of 1941" knygos apybraiža

Sovietų Rusijos diktatoriai, užgrobdami Pabaltijo valstybes, prie kurių priklausio ir Lietuva, savo imperialistinius tikslus mėginę būdu pasauliui stengėsi pateisinti, skelbdami, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės laisvą norą prisijungę prie Sovietų Rusijos. Tokia pat melagystė skelbiama šiandien ir apie Čekoslovakijos okupaciją. 1941 m. birželio 23 d. lietuvių tautos sukilimas prieš raudonuosius okupantus sugriovė Maskvos imperialistų skelbiamą pasauliui melą ir savo ištikimųjų sūnų bei dukterų aukomis įrodė, kad lietuvių tauta nepa-kenčia nei raudonojo, nei rudojo okupanto, kad ji nori būti laisva ir nepriklausoma valstybė.

Tenka apgailestauti, kad iki šiol birželio sukilimui lietuviški spauda ir visuomenė permaži yra skyrusi dėmesio. Birželio įvykių centre daugiausia vyrauja išvežimai, Maskvos okupantų vykdoma Lietuvoje tautų dūdytė, o birželio sukilimas, kuris kaip ir istorikų (prof. Z. Ivinskio) priskaitomas prie svarbiausių lietuvių tautos istorijos įvykių, tik prabėgoms užsimenamas arba visai nepa-sterbimas. Šia didele spraga su-važina neseniai spaudoje pasirodžiusi Amerikoje gimusio ir augusio dr. Algirdo M. Budreckio apie 1941 m. sukilimą knyga "The Lithuanian National Revolt of 1941".

Jau nuo seniau autorius domėjosi šiuo klausimu ir yra su- rinkęs gausios medžiagos, nors ir negalėjo prieiti prie šaltinių, esančių okupuotose Lietuvos archyvuose. Jis yra panaudojęs po pirmojo bolševikmečio rastą medžiagą, Lietuvių Aktyvistų Fronto archyvus, sovietinius leidinius, sukilimo vadų atsiminimus, ministerio Kazio Skirpos atsiminimus ir užrašus.

Dr. A. Budreckis su istoriko moksliniu tikslumu trumpai ap- pasakoja Maskvos įvykdytą pir- mąją okupaciją, smulkiai nu- šviečia nuo pat pirmos dienos pasyvią lietuvių tautos rezisten- ciją okupantams, išaugusią į ak- tyvų tautos pasipriešinimą — kruviną sukilimą, pasirengimą sukilimui, Lietuvių Aktyvistų Fronto veiklą, jo vadų santy- kius su vokiečiais, vokiečių pla- nus Lietuvos, patį sukilimą, lai- kinosios vyriausybės darbus ir kaip vokiečių naciai likvidavo laikinąją Lietuvos vyriausybę. Yra pateikta daug visai naujų faktų.

Studija yra trumpa, autorius nesunaudojo viso turimos medžiagos, dėl vietomis jaučia- mas nepilnumas, neišbaigtumas. Atrodo, kad autoriui buvo ge- ra progą kiek išsamiau palies-

ti žydų klausimą, kuris labai pa- viršutiniškai užsimintas. Nuo pat atsikėlimo į Lietuvą žydai turėjo plačią kultūrinę auton- miją. Savo laiku Lietuvos sos- tinėje Vilniuje buvo susispietę 40 žymiausių žydų talmudistų. Vilnius buvo žymus žydų kultū- ros centras, vadinamas antrąja Jeruzale. Negalima sutikti su au- toriaus aiškinimu, kad žydai dē- josi prie komunistų tik bijoda- mi nacių (18 psl.). Kas atsimē- na Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, pirmuosius mitingus Vileišio aikštėje, pastebėjo, kad daugiausia dalyvavo žydai ir iš- kėlė kumštis traukė internacio- nalą. Komisarai, įstaigų virši- ninkai, fabriku direktoriai dau- giausia buvo lietuviai, bet jų už- nugaryje padėjęji buvo dau- giausia žydai. Gimnazijose žal- gybai buvo paskirti po vieną mokytoją žydą, o kur jų trūko, tai komjaunimo vadas žydą da- lyvaudav mokytojų posėdžiuose. Ir vis dėlto lietuviai parodė žydams daug paslaugos, kartais net rizikuodami gyvybe, kai vo- kiečiai juos naikino. Sūduvis knygoje "Vienų vieni" prime- na, kad pvz. vienos parapijos kunigas (dabar jo nebeprisime- nu) bažnyčioje buvo paslėpęs žydų vaikus. Atėjus vokiečių ka- rams ir pareikalavus išduoti žydų vaikus, kunigas atsakė, kad tik per jo lavoną išreika- lausią. Vokiečiai nušovė kuni- gą vietovėje ir išsigabeno iš ba- žnyčios žydus.

Šiandien žydų spauda kaltina lietuvius, kad jie šaudė žydus vokiečių laikais, o mes nedrįs- tame jiems faktais įrodyti visai kitą: lietuviai, rizikuodami savo gyvybe, gelbėjo žydus, ir dau- gelis lietuvių šeimų žiuriai dėl to nukentėjo.

Gal vietomis dr. A. Budreckis be reikalo nušviečia artimus mi- nisterio K. Skirpos santykius su vokiečiais, jo įvairius žygius ir pokalbius. Ir šiandien Vakarai dar žiūri žvairai į ano meto san- tykius su vokiečiais, o Maskva tai panaudoja kaltinti sukilė- liams vokiškumu. Taip pat kiek keistai atrodo aiškinimas, jog aktyvistų programa buvusi dik- tatorinė, kad įgytų vokiečių sim- patijas (29 psl.).

Visai be reikalo minima įvairių aktyvistų tarpe žemai- tių Juodoji Svastika, kuri bu- vo vokiečių Gestapo įtakoje ir tarnavo vokiečiams (31 psl.). Iš kur paimta tikrai abejotinos vertės žinia, kad bolševikų oku- pacijos metu rezistentai naudo- ję Hitlerio šūkį, neiškū (23 psl.). Mokytojų suvažiavimas gie- doje ne "folk songs" (15 psl.), bet Lietuvos himnas, kuris oku- pantų buvo griežtai uždraustas. Himno metu žydai mokytojai tuoj susėdo, nes himnas buvo

giedamas tuoj po internacio- nalo, kuriam visi buvo sustoję. Ir pradedant mokslo metus beveik visose gimnazijose po interna- cionalo mokiniai giedojo Lietu- vos himną.

Kiek teko man pačiam patir- ti iš advokato Pijaus Misurevi- čiaus, kuris pervedė presiden- tą A. Smetoną per sieną, Lietu- vos prezidentas perėjo sieną vidurnaktį apie 12 val., o ne 3 val. ryto (5 psl.).

Knygos autorių daugumą sa- vo tvirtinimų paremia šaltiniai, kaip reikalauja istorijos moks- las, tačiau nevisur. Pvz. nieku neparemti tvirtinimai, kad akty- vistų slapta teismas yra nubau- dęs apie 2,000 išdavių (26 psl.), kad skautai ypatingai pasižymė- jo organizuojant pogrindžio veiklą ir Vėlinių demonstracijas (33 psl.), kad birželio 17 d. kai- kuriuose miestuose, nenuradant vietovių, įvyko sukilimai prieš komunistus (43 psl.). Yra ir dau- giau netikslumų.

Nežiūrint paminėtų ir nepa- minėtų trūkumų, knyga yra ver- tinga ir aktuali. Jos aktualumą tiksliai nusako Pavergtų Tautų Amerikiečių Draugų (American Friends of Captive Nations) pir- mininkas Christofer Emmet pa- rašytoje įžangoje. Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisija rūpinasi išlaisvinimu mažiausių tautelių, kurios buvo vakariečių valdomos, remdamosi žmogaus teisių deklaracija, skelbiančia, kad paneigimas gyventojams ap- sisprendimo teisės gresia laisvei, tautai ir saugumui. Baltijos tau- tų pavergimas yra didesnis pa- vojus pasaulio taikai. Reikia pra- lauzti tylą, kuri dengia kolo- nizmą už geležinės uždaros. Knyga iškelia Sovietų Rusijos imperializmą, dėl kurio negali pasteisinti tyledamos JAV ir D. Britanija (VII psl.).

Minint Lietuvos nepriklaus- mybės atkūrimo 50 metų sukak- tį, dr. A. Budreckio knyga yra aktuali kiekvienam lietuviui. Tai pirmoji studija, plačiau nušvie- čianti lietuvių tautos krauju įrašytą istorijos lapą.

Lietuvių Enciklopedijos lei- dykla knyga gražiai išleido ir skoningai įrišo.

THE LITHUANIAN NATIONAL REVOLT OF 1941. By Algirdas Martin Budreckis. Lithuanian Encyclopedia Press. Published by Juozas Kapocius, 1968, 147 p. Kaina nepažymėta.

Pr. P.

Atsiusta paminėti

ACEN News No. 135, July-August, 1968. Pavergtųjų Europos Tautų Seimo žurnalas. Leidėjas: Press Bureau of ACEN, 29 West 57th St., New York, N. Y. 10019, USA.

Jaunimo žodis nr. 3, liepa. Vokie- tiškos lietuviškojo jaunimo laikraštis, leidžiamas VLB jaunimo sekcijos ir rėmėjo. Redaguoja V. Bartusevičius, K. Brazaitienė, V. Brazaitis ir K. Dikšaitis. "Jaunimo žodis", 684 Lampertheim - Huettenfeld, Litau- isches Gymnasium, W. Germany.

Lietuvių Dienos nr. 6 (185), birž- lis. Gausiai iliustruotas žurnalas lietu- vių ir anglų kalbom. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

Saltinis nr. 4, rugpjūtis. Sv. Kazi- miero Sąjungos leidžiamas religinės ir tautinės minties žurnalas. Adre- sas: 16, Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Britain.

H. Tautvaiša, THE CEMETERY OF NATIONS IN THE SIBERIAN TUNDRA. Printed by Nida Press, London, 1968, p. 112. Published by The Lithuanian Social Democratic Union of America. Gaunama pas J. Novogrodskį, 87 Windermere Ave., Toronto 3, Ont. Kaina \$1.75. Lie- tuviškoji šios knygos laida "Tautų kapinynas Sibiro tundroje" jau iš- parduota.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PLB VALDYBOS SUORGANIZUO- TA solistės Aldonos Stempušienės, kompozitoriaus Dariaus Lapinsko ir aktoriaus Leono Barausko išvyka į P. Ameriką pradedama koncertais Venecueloje. VLB pirm. inž. Vl. Venckas iniciatyva pirmasis A. Stempušienės ir D. Lapinsko koncer- tas, rengiamas Venecuelos Amerikie- čių Centro, įvyks spalio 17 d. sos- tinėje Caracas. Antrasis koncertas lietuviams ir svečiams bus spalio 19 d. Valencijos mieste. Be koncertinės programos, jis taipgi turės ir poezi- jos bei dramos ištraukų L. Baraus- ko rečitalį. Spalio 20 d. Maracay mieste, to paties vardo viešbutyje, VLIKO atstovybės pirm. J. Bieliūnas menininkam pagerbti rengia susipa- žinimo ir atsisveikinimo pokylį. Ko- lumbijos LB pirm. kun. M. Tamo- šiūno pastangų dėka Bogotos simfo- nijos orkestras A. Stempušienės ir D. Lapinska pakvietė dviem koncertam, kurie įvyks spalio 25 ir 27 d. d. Bo- gotos miesto teatre. Simfoniniam or- kestrui diriguos D. Lapinskas. Tiki- masi, kad vienas šių koncertų bus oficialiai dedikuotas Lietuvos nepri- klausomybės atkūrimo penkiasde- šimtmečiui. Bogotoje taipgi bus su- rengtas atskiras koncertas-literati- vos rečitalis lietuviams, kurio pro- gramą atliks A. Stempušienės ir L. Barauskas. Menininkų kelionė iš JAV į P. Ameriką pradedama spalio 15 d.

CIKAGOS LIETUVIŲ OPERA Jaunimo Centre pradėjo kompoz. J. Gaidelio operos "Dana" repeticijas. Libretą šiai operai yra parašęs St. Santvaras. Su choru dirba chormeis- teris A. Gečas, A. Stephens ir A. Vasaitis. "Dana" režisuoti pakviet- tas Kauno operetės buvęs solistas Petras Maželis, Klevelando "Vaidi- los" teatro dabartinis režisiorius. Ope- ros valdybos pirm. Vilniui Juškai pa- sitraukus iš šių pareigų dėl padide- jusios atsakomybės jo darbovietėje, valdybos vadovu buvo išrinktas Alf- redas Kulyš, 1962 m. gaves bakalau- ro laipsnį Toronto universitete.

ALFONSO MIKULSKIO vadovau- jamas Klevelando lietuvių Čiurlio- nio Ansamblio, dalyvavęs PLB III seimo koncerte Niujorke, Linkolno Centre, susilaukė netikėto įvertini- mo ir pripažinimo. Linkolno Centro direktorius, sužavėtas lietuvių lau- diės melodijų, Čiurlionio Ansamb- li pakvietė surengti koncertą ame- rikiečiams.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO Ci- kagoje išleistas dail. seselės Merce- des Kūrinų 40 spalvotų skaidrių rai- kiny su jų pavadinimais ir atitin- kamais komentarais už \$12 gauna- mas LF Archyve, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Atei- tyje bus pagamintos ir kitų lietuvių dailininkų darbų skaidrės.

PROF. ERNESTAS PARSELIS, Buenos Aires pedagoginio instituto direktorius, Argentinos katalikų uni- versitete apgynęs disertaciją "To- mizmas VII amžiuje", savo filosofij- jos daktaro laipsnį.

ILIUSTRUOTA LIETUVOS ISTO- RIJA ruošia ir žada išleisti Vladas Vileikis. Šia knyga, kaip pagalbinė mokslo priemonė jaunimui, sudarys vien tik iliustracijos su trumpu pa- aiškinimų tekstu. Dalis iliustracijų surinkta iš senųjų šaltinių, o kita dalis bus nepriklausomoje Lietuvo- je sukurta paveiksli. Numatoma įdėti ir pasaulinės istorijos iliustra- cijas, kad tarptautinius įvykius jau- nimas galėtų palyginti su lietuviš- kaisiais.

J. KARVELIS Cikagoje ruošiasi iš- leisti mūsų vidurinės kartos rašyto- jų — Kazio Bradūno, Aloyzo Baro- no, Henriko Nagio, Birutės Pūkelė- vicės ir Liūnės Suteimos — kū- rinių plokštelių, kuriai įrašą yra pa- darys patys autoriai.

IŠ SPAUDOS IŠEJO Amerikos Lie- tuvių Inžinierių ir Architektų Sąjū- gos 1954 m. suvažiavime nutarto iš- leisti metraščio I tomo ketvirtoji dalis "Pramonę kuriant ir gamybą plėčiant", vaizduojanti pramonės vystymąsi Lietuvoje nuo senovės iki dabartinio laiko, lietuvių inžinierių bei pramonės darbuotojų įnašą. Lei- dinio redakcinė komisija: red. Kazys Krulikas, nariai — Juozas Dačys, Bronius Galinis ir Viktoras Kubilius. Si 102 psl. knyga, kainuojanti \$2, gaunama sąjungos skyriuose ir pas redakcinės komisijos narij J. Dačį, 27 Bourneside St., Dorchester, Mass. 02124, USA.

INSTITUTUM BALTICUM išleido pernai "Acta Baltica" žurnale pa- skelbtą Benedikto Mačiuko iš Con- necticut universiteto, JAV, 14 psl. straipsnį "Die Russifizierung Litau- ens seit 1959: Versuch einer quan- titativen Analyse". Šioje Lietuvos ru- sinimo analizėje autorius daro iš- vadą, kad Lietuvai rusinimo ir asi- miliacijos pavojus nėra toks didelis ir taip intensyvus, kaip kad apie jį kalbama, tačiau neįmanoma pasaky- ti, kaip ilgai tokia būklė truks. Vis- kas priklauso nuo Maskvos

DONATO SATO straipsnį apie Lie- tuvos mokslo įstaigose atliekamų tyrinėjimų gamtos ir technikos mokslų srityse paskelbė Deutsche Verlags-Anstalt Stuttgarte, V. Vo- kietijoje, leidžiamas žurnalas "Ost- europa — Naturwissenschaft" 1968 m. birželio sąsiuvinyje. Straipsnis taipgi buvo išleistas ir atskira bro- šiūra.

G. ČESIENĖS liuanistinių mokyk- lų antram skyriui paruoštas vado- velis "Rūtelė" jau baigiamas spau- dinti Morkūno spaustuveje Cikagoje.

OKUPOUTOJ LIETUVOJ

LIETUVOS FOTOGRAFIJOS ME- NININKŲ penkerių pastarųjų metų darbų paroda atidaryta Varšuvoje ir Paryžiuje. Žymiausi šios srities me- nininkai yra Antanas Sutkus, Liū- das Ruikas, Aleksandras Macijaus- kas, Marius Baranauskas, Romas Ra- kauskas ir Rimantas Dichavičius. Su parodos eksponatais bus supažindin- ti ir kitų Lenkijos miestų gyventojai.

KAUNO MEDICINOS INSTITUTE surengtoje respublikinėje akušerių konferencijoje padaryta daugiau kaip 20 pranešimų. Pagrindinį pranešimą apie Lietuvos akušerių darbą ir jų uždavinius skaitė vyr. akušeris-gine- kologas J. Neniškis.

RUSISKOS IR SOVIETINĖS MU- ZIKOS festivalyje Liondek Ždriui, Lenkijoje prie Vroclavo, gražių len- kų spaudos atsiliepimų susilaukė lie- tuvaitė pianistė Aldona Dvarionaitė, šalia sovietų kompozitorių kūrinių programon įtraukusi ir kelias savo tėvo prof. Balio Dvariono fortepijo- nines pjeses.

PALANGOS SAVIVEIKLININKAI, vadovaujami rež. G. Čeponienės, ru- šiasi atžymėti M. Keturakio komedijos "Amerika pirtyje" septyniąsias dešimtmeči. Ši komedija pirmą kar- tą buvo suvaidinta 1899 m. Palan- gos klojime. Rež. G. Čeponienė se- kančiais metais spektaklį taip pat pa- statys klojime, kad būtų atkurta anuometinė aplinka bei nuotaika.

KLAIPĖDOS KULTŪROS RŪ- MUOSE surengta dail. Veronikos Silevičytės daryta kaip 100 tapybos ir grafikos darbų paroda lankytojus supažindina su gimtojo krašto gro- žiu ir jo žmonėmis. Didžiąją ekspo- natų dalį sudaro pajūrio vaizdų pas- telės, kaip pvz. "Jūra naktį", "Žve- jų laivai Šventosios uoste", "Pava- saris Palangos pajūryje", "Jūros simfonija".

DR. LEONARDAS KAIRIŪKSTIS, Lietuvos miškų ūkio mokslinio tyri- mo instituto direktoriaus pavaduo- tojas, su sovietų delegatais dalyvau- rugėjo 22-26 d. d. St. John's, New- foundlande, įvykusiame Kanados mi- škininkų kongrese. Lietuvis žemės ūkio mokslų dr. L. Kairiūkštis pa- darė pranešimą "Pagrindiniai miško atkūrimo ir atželdinimo metodai So- vietų Sąjungoje". Ši tema geriau bū- tų tikusi sovietų miškininkams.

ROKISKYJE ATIDARYTA mėne- si truksianti Latvijos Bauskės ra- jono liaudies meistrų taikomosios dailės paroda, kurioje išstatyta dau- giau kaip 150 įvairių eksponatų — pintinių, medžio, gintaro, metalo dir- binių, tautinių drabužių ir audinių. Paroda surengė Bauskės kraštytyros ir dailės muzėjaus darbuotojai.

KAUNO LIELŲ TEATRAS, vado- vaujamas Stasio Ratkevičiaus, sezoną pradėjo bulgaro dramaturgo P. Man- čovo pjesės-pasakos "Žuikių mokyk- la" premjera, kurią režisavo pats vadovas, apipavidalinęs Vilniaus dai- lės instituto absolventas Vitalijus Ma- zuras. Į sekančią premjerą sąrašą yra įtraukta "Eglė žalčių karalienė", J. Avyžiaus "Aštuoneto iš Tilp- sės namų" inscenizacija ir pasaka "Pelėnė". Populiariausias lielių tea- tro spektaklis yra Ant. Žeko ir Br. Gražio "Gulbė — karaliaus patl", ma- žuosius žiūrovus linksminęs jau 634 kartus.

KAUNO DRAMOS TEATRAS ruo- šiasi statyti Kazio Sajos pjesę "Ma- mutų medžioklė", kuri, pasak vyr. rež. Jono Jurašo, yra intelektualinis groteskas. Ši premjera bus naujo- jo sezono savorio centras.

VALERIJA ČIURLIONYTE-KA- RIŽIENE, Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjaus meno skyriaus ve- dėja, jau 50 savo gyvenimo metų yra skyrusi brolio kūrinių populiari- nimui ir saugojimui. Ją aplankęs "Literatūros ir Meno" bendradarbis R. Neimantas rugsėjo 7 d. laidoj- rašo: "Bet rūpėjęs dėl Čiurlionio paveikslių nematė — jie nestabdo- mai blunka. Blukimo procesą iš dalies sustabdytų kūrinių perkėlimas į statomą galeriją — priestatą prie M. K. Čiurlionio muziejaus. Tačiau galerija siemiet dar nebus baigta, ir Čiurlionio kūrinių, kaip ir anksčiau, jau temperatūros svyravimą (o tai jiems ne į sveikatą). Matyt, reikė- tų dar kartą peržiūrėti klausimą dėl organinės šviesos įrengimo naujoje galerijoje, nes elektros apšvietimas čia netinka. V. Čiurlionytės-Kariže- nės nuomone, yra tik vienas būdas išsaugoti Čiurlionį atities kartoms — tai faksimilinė reprodukcija, su- teikianti galimybę gauti labai tiks- lią, tapčią originalui kopiją. Jinai konsultuojasi su mūsų ir užsienio specialistais, menotyrininkais, pa- vyzdžių ji yra mačiusi Vienoje, Al- bertino muziejuje; dabar V. Čiurlio- nytė stengiasi sužinoti, kas galėtų šį darbą atlikti; jai padeda prancūzų menotyrininkas Nakau, ruošiantis di- sertaciją apie Čiurlionį, poeto J. Baltrušaičio sūnus — Sorbonos uni- versiteto profesorius, bei kiti specia- listai. V. Čiurlionytės pastangų dėka Leningrade baigiamas Čiurlionio ar- chyvo konservavimas. O archyvas — apie 2000 puslapių: eskizai, laiška, gaidos, jį ruošia jū aprašyma — kataloga, kurį pateiks su komenta- rais..." Buvo svarstyta galimybė M. K. Čiurlionio paveikslius perpažinti aliejais dažais, tačiau jos atsisak- ta. R. Neimanto žodžiais tariant, kada neliuktų preciziškumo, erdviškū- mo, permatomumo, neliuktų Čiurlio- nio. V. Kst.

SOUTHERN SANDS APARTMENTS

Hollywood, Florida.

MANN MARTEL**REALTORS****2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255**

INDIAN RD.—BLOOR, \$15,000 įmokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su plačiu įvažiavimu ir garažu; 3 virtuvės, 3 prausyklos; vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui.

JANE—BLOOR, \$12,000 įmokėti, 9 kambariai per 2 augštus (5 kambariai) pirmame ir 4 antrame augšte, garažas ir įvažiavimas, vandens-alyvos šildymas, vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti po žemio traukinio.

BLOOR—RUNNYMEDE, \$10,000 įmokėti, 7 kambarių (per 2 augštus) atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti po žemio traukinio.

JANE—ANNETTE, \$7,500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, vandens vonia, arti krautuvinių ir susisiekimo.

WINDERMERE—BLOOR, \$8,000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4

kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarių rūšyje.

BLOOR—CLENDENAN, \$9,000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-ju kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamuosius, platūs įvažiavimas, 2 šiluminiai garažai, vandens alyva šildymas, 8 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO, \$15,000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvinių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKŠAS, Bloor - Indian Grove, \$7,000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus duplexas, vieta — dviem automobiliams, šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor po žemio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479
P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd.**Tel. 249-7691**

DUNDAS—JANE, \$32,700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūšyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirmą skolą iš 7%.

MIMICO, \$10,000 įmokėti, didelis 2-ju šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžiai, rūšyje 2 kambariai; pirmą skolą \$20,000 iš 7½%; prašoma kaina \$36,000.

ISLINGTON—WESTWAY, \$32,500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno augšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

WESTON RD.—WILSON AV., \$23,900, atskiras namas, sklypas 57x213 pėdų, skola iš 7%, greitas užėmimas.

BLOOR—ROYAL YORK RD., \$32,500 prašoma kaina, atskiras vieno augšto plytų namas, 5-ki kambariai ir 2 dideli kambariai rūšyje, 2 prausyklos, namas arti prie Bloor ir tik keleto metų senumo.

BABY POINT, \$10,000 įmokėti, le-galis dviejų šeimų namas, garažas, labai geroj gražioj vietoj, arti cent-rų. Greitas užėmimas ir puikus na-mas.

ST. VAUŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519
Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus parduoti.

**PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS****999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400****DARBO VALANDOS:**

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sėkm. 930-1

PILNA CEKŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI**VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.****\$2,000 gyvybės drauda nemokamai.****Moka:****už depozitus—5%****už šėrus —5½%****PROGRESS****REAL ESTATE LTD.****REALTOR****1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286**

HOWARD PARK—DUNDAS, įmokėti tik \$4,000. 6 kambariai, mūrinis, dvi virtuvės, dvigubas garažas. Prašo apie \$18,000.

BLOOR—JANE, Rupių plytų, atskiras, 6 gražūs kambariai, alyva-vandeniu šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas, skubus pardavi-mas. Įmokėti apie \$10,000.

MAVET ST.—ANNETTE, 8 kambariai, atskiras, 2 virtuvės, 2 prau-syklos, alyva šildymas. Garažas su geru privažiavimu. Namas be skolų. Prašo apie \$29,000.

ROYAL YORK—QUEENSWAY, Naujos statybos 16 kambarių tribu-tis (triplex), du butai po tris miegamuosius ir vienas 2-ju miega-mųjų. Viskas išnuomota. Įmokėti \$15,000. Prašo \$47,000.

MIMICO—BURLINGTON ST, Gražus 5 butų naujos statybos namas, didelis sklypas, alyva - vandeniu šildomas. Įmokėti \$20,000 ar daugiau. Skola iš 7½%. Prašo \$64,000.

NEW TORONTO—LAKESHORE BLVD, 6 butų apartamentinis pasta-tas, didelės nuomos pajamos, arti krautuvinių ir susisiekimo. Įmokėti apie \$25,000.

DUNDAS—RONCESVALLES, Zuvų ir delikatesų prekyba. Didelis pelno nuosimtis. Parduodama dėl ligos. Prašo \$5,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.**S. JOKUBAITIS****Tel. 534-9286 — namų: 537-2869****Extra Realty Ltd.****1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161**

VICTORIA HARBOUR, MIDLAND, prie asfaltuoto kelio, nuo didelio ežero tik 3 mylios, 50 akrų žemės, graži augšta vieta; yra pasodinta 15,000 pušelių, ąžuolų, beržų ir kitokių medžių; per ūkį teka didelė upė; galima maudytis ir žuventi. Gera prog.

HIGH PARK—GLENLAKE, \$10,000 įmokėti: mūro, atskiri 8 kamba-riai per du augštus, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas.

SWANSEA PIRIE BLOOR, \$8,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, geras, gražus namas, garažas, 9 pėdų įvažiavimas, labai graži vieta. Liks viena skola balansui, 10 metų, atvira.

ISLINGTON—RATHBURN, \$7,000 įmokėti, mūro, atskiras, viena-augštis 6 kambarių (bungalow), gražus kiemas, prie gero susisiekimo; prašoma kaina \$30,000.

ORANGEVILLE, slidinėjimo verslas: 9 akrų žemės, 50 asmenų mie-gamieji pastatai, puikiai įrengta valgykla. Prašoma kaina \$28,900. Par-duodama dėl ligos.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105**A + A**

JONUI JUODZIUI mirus, jo žmoną PRANUTĘ, sūnų RIMĄ ir jų artimuosius giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Vytautas ir Aleksandra Bubeliai
Jonas ir Jadvyga Ignatavičiai
Vaclavas ir Janina Mitkai, Detroit

PADEKA

Už nuoširdų priėmimą mums lankantis Wawoj, Ont., Lethbridge, Alberto, nuoširdžiai dėkojame J. Ziliui, p. p. Venslovams, M. J. Latvaičiams, p. p. Sodeikoms, p. p. Velneriams ir visiems kitiems —

B. ir E. Tamulioniai**A + A**

VLADUI PETRAUSKUI mirus, jo seserį STEFANIJĄ ir svaioj PRANĄ KALVAICIUS bei visus artimuosius giliai užjaučia —

Kezių šeima**A + A**

ALBINUI VORONIKUI mirus Lietuvoje, mūsų mielas Draugijos nares — M. ŽEKIENĘ ir O. DEMANTAVI-CIENĘ bei jų šeimos nuoširdžiai užjaučiame dėl jų brolio — dėdės mirties —

K. L. K. Moterų Draugijos
Sv. Jono Kr. parapijos skyrius

SPORTAS**SPORTAS LIETUVOJE**

Lietuvos stalo teniso meisteriais tapo: vyrų — R. Miknevičius, moterų — A. Giedraitytė. Ypač kovinga buvo moterų vieneto baigmė, kurioje šiaulietė B. Sidlauskaitė pirmavo 2:0. A. Giedraitytė tik pakeitusi taktiką laimėjo 3:2. Abi žaidėjos dar labai jaunos.

Sov. Sąjungos profsąjungų lengv. atletikos rungtynėse vilnietė N. Sa-baitė pasiekė naują Lietuvos rekor-dą. Ji 400 m. nubėgo per 55,5 sek. Senasis jos rekordas buvo 55,7 sek.

SPORTAS VISUR

I olimpiadą Meksikoje Peru siunčia 30 sportininkų, kurių pusė yra tinklininkės.

Belaikiant olimpiados Meksikos olimpiniam stadione buvo suruoštos priešolimpinės pirmenybės, kuriose pagerinti keturi olimpiniai rekordai. Tarp jų latvis Janis Lusis, atstovaujantis sovietams, pagerino jėties metimo olimpinį rekordą, numesdamas ją 282 pėdas.

Meksikiečiai šią olimpiadą stengiasi padaryti įspūdingesnę už kitas. Jie paleis kelis tūkstančius daugiau balandžių. Olimpinę ugnį šioje olimpiadoje uždegė moteris — klūtinio bėgimo dalyvė N. Enriquita Basilio Sotelo.

SACHMATAI

Susirinkimas. Š.m. spalio 20, sek-madienį, 1 v.p.p., Priskikimo par-studentų būstinėje šaukiamas visų Toronto lietuvių šachmatininkų susirinkimas turnyro reikalu. Po susirinkimo bus pradėdama atviras šachmatų pirmenybių turnyras. Jis yra atviras visiems lietuviams šachmatininkams, kurie turi entuziazmo dalyvauti ir per kovą sustiprėti. Turnyras bus tęsiamas kiekvieną sekma-dienį 2 v.p.p., kol bus baigtas. Jei bus didelis dalyvių skaičius, turnyras bus vykdomas šveicariška siste-ma — 12 ratų. Jei bus dalyvių skai-čius apie 12-13, bus žaidžiama — kiekvienas su kiekvienu. Dalyvio mo-kestis bus nustatytas susirinkimo prieš turnyrą. Tikimasi taip pat pa-ramos iš sporto klubų bei organiza-cijų ir pavienių mecenatų. Jei sąly-gos leis, dovanos numatytos surin-kusiems 50% taškų (laimejimų). Smulkesnių informacijų kreiptis tel. 534-1045. Pr. Mačiulaitis.

"Thanksgiving Open". Šį savaitga-lį, spalio 12, 13, 14 d., rengiamas Ontario atviras šachmatų turnyras — 6 ratų šveicariška sistema (kiek-viena dieną po 2 partijas — 10 v. ryto ir 4 v.p.p.) centrinėje YMCA — 40 College St. Dalyvio mokestis — \$12 ir \$3 Kanados Federacijos mo-kestis (kuris tos kortelės dar netu-rė), bet šeštadienį, spalio 12, iki 9.30 v. ryto jau \$15 (+ \$3). Jauniams,

žemiau 20 metų, — \$8. Išregistra-vimo mokestį siųsti iš anksto šiuo adresu: Walter Dobrich, 451 Sack-ville St., Toronto 5, Ont.

Pirmenybės Toronto. Rugsėjo 24 — rugsėjo 2 d. Toronto universite-to rūmuose (Hart House) įvyko Ka-nados atviros šachmatų pirmenybės, kuriose dalyvavo net Danijos did-meisteris Bent Larsen. Jis laimėjo pirmą prizą \$1000 ir dvi taures. Be to, jis dalyvavo dviejuose turnyruose JAV, Arsen, Colorado ir Merri-mack, N.H. Ten laimėjo — \$125 ir \$550. Prieš tai jis pralaimėjo pus-baigimo matčią su Boris Spassky 5½:2½.

Be Larseno, Kanados atviros šach-matų pirmenybėse dalyvavo daug meisterių iš JAV ir Kanados — iš viso 164 dalyviai (11 ratų — šveic.sistema). Iš lietuvių dalyvavo: Povilas Vaitonis iš Hamiltono, 7 tšk., Ignas Žalys iš Montrelio, 6. Pr. Mačiulaitis iš Toronto, 5½.

Varžybose dėl pretendento į pa-saulio šachmatų meisterius B. Spasskij nugalėjo V. Korėnoj 6,5:3,5. Ateinantį pavasarį B. Spasskij žais su dabartiniu pasaulio meisteriu T. Petrosianu dėl sekančios meisters-tės. Šio susitikimo nugalėtojas bus pasaulio meisteriu iki 1972 m. M.

VYCIO ŽINIOS

Dvidešimtmečio balius spalio 5 d. Seaway Towers viešbutyje praėjo įspūdingai. Oficialioje dalyje vy-tiečių sveikino Sv. Jono par. klebonas kun. P. Ažubalis, "Aušros" klubo at-stovas T. Paulius, OFM, gen. konsu-las J. Zmuidzinis ir Toronto apyl. pirm. adv. G. Balčiūnas. Taip pat sveikino Hamiltono "Kovo" atstovas J. Bulionis ir du jauni sportininkai iš Londono "Tauro", kurie "Vyčio" pirm. A. Suproniui ikeitė auksinį "Vy-čio" ženklelį. Vytičius žodžiu taip pat sveikino Priskikimo par. kle-bonas T. Placidus, OFM, Toronto Vt. Pūtvio šaulių kuopa, "Sporto" red. K. Čerkeliūnas ir Londono "Tauro" pirm. E. Daniliūnas. Visiems mus sveikinusiems nuoširdžiai dėkojame. Mūsų rėmėjams T. Placidui, OFM, Toronto Vt. Pūtvio šaulių kuopai ir V. Paškauskui už "Vyčio" jubilė-jinio ženklo paruošimą nuoširdžiai dė-kojame. A. S.

Jaunimo skyrius "T. Žiburiuo-se" pertvarkomas. Ligšiolinis skyriaus pavadinimas "Jaunimo aktualijos" pakeičiamas į "Jau-nimo žiburiai". Sudarytas galin-čių rašyti jaunųjų kolektyvas, kuris telks medžiagą ir pats ra-šys. Į kolektyvą įeina: Abromai-tis Vyt., Girdauskas Eug., Kuo-las Almis, Juozapavičiūtė Gabi-ja, Svėždaitė Laima, Volungy-tė Aldona.

TORONTO MIESTAS**PRANEŠIMAS ATMATŲ IŠVEŽIMO REIKALU**

Kadangi pirmadienis, spalio 14-ji, yra nedarbo die-na miesto tarnautojams, tą dieną šiukšlės bei atmatos nebus išvežamos.

Pirmadienio išvežimas bus atliktas antradienį, o ant-radienio — trečiadienį.

H. F. ATYEO, P. Eng.,
gatvių priežiūros viršininkas

F. SENKUS REAL ESTATE**1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414****Atėitininkų žinios**

Išjungimo metal. Šie mokslo me-tai Toronto atėitininkų pavadinti "išjungimo metais". Tą mintį davė vyr. moksleivių kuopos valdyba, no-rėdama pratesti vasaros stovyklos Vasagoje šūkį. Bus skatinamas viso jaunimo pozityvus išjungimas visur: i veiklą, i visuomenę, i religinį at-sinaujinimą, i artimo meilę.

Ideologiniai kursai (išjungimo die-nos) norima suruošti vyr. mokslei-viams vieną savaitgalį dar prieš Kalėdas. Organizuoja vyr. mokslei-vių valdyba. Bus kviečiamos kuopos ir iš kitų miestų.

"Pirmyn Jaunime", Toronto vyr. moksleivių neperodinis laikraštėlis, jau ruošiamas ir neūžgiro pasirodys. Šiais metais redaktoriumi yra Algis Čepas. Jam prašome siųsti medžiagą. Šį rudenį sueina lygiai 10 metų nuo pirmo numerio pasirodymo. Pirmoji redaktorė buvo Audronė Kuolaitė — dabar p. Skrupskeliene.

Tautinių šokių grupė yra organi-zuojama vyr. moksleivių. Grupės tiks-las nėra konkurencija kitoms tauti-nių šokių grupėms, bet pasirošimas pagrindinei Toronto apylinkės tautinių šokių grupei. Per praėjusį susirinkimą daug jau užsiregistravo. Dar trūksta berniukų. Kas dar no-rėtų užsiregistruoti, prašomi paskam-binti Pauliui Kolyčiui tel. 534-5586.

Vyr. moksleivių organizuoja gru-pę, kurie norėtų kartu šio šeštadi-nio, spalio 12, vakare vykti i vaidi-nimą "Marat-Sade". Kurie norėtų kartu vykti ir gauti daugiau infor-macijų, prašomi paskambinti Algiiui Zabui tel. 533-0225.

Nario mokestis privalomas visiems atėitininkams. Jį privalo sumokėti ir jaunučiai ir vyresnieji. Tad nepa-mirškite — \$100.

Globėjų posėdis įvyko praėjusį trečiadienį. Šiais metais daugumą globėjų sudaro studentai ir vyr. moksleiviai. Kiekvienas būrelis turi po 2 globėjus. Pasisakyta įvairiais veiklos reikalais. Kilo gana įdomios diskusijos. Kiekvienam būreliui bus sudaryta programa.

Studentai ir kankirės vyr. moks-leiviai šiais metais padės pravesti ka-tekizacijos pamokas. Reikia pasi-džiaugti, kad jaunimas neatsisako ir konkrečiai padeda ten, kur reikia. Tai įsijungimas.

Nepamirškime metinės temos: įsi-jungimas.

Skautų veikla

● Romovus komitetas kviečia vi-sus tėvelius ir vadovus-ves šį savait-galį, spalio 12, 13, 14 d., švenčiant Padėkos šventę, praleisti rudens gro-žiū papuoštoje stovyklavietėje.

● Kanados rajono vyr. skaučių ir skautų-vyčių sąskrydis įvyks š.m. spa-lio 26 d. Priskikimo par. patalpose. Atidarymas — šeštadienį, 12 v. Kvie-čiami dalyvauti skautai-vyčiai ir kan-didatai, vyr. skautės, kandidatės ir visos kitos skautės virš 15 m. am-žiaus. Pirmoje dalyje bus atskiri skautų-vyčių ir vyr. skaučių disku-siniai pasnekesiai, antrėje — bend-ras pasnekesys, po kurio dalyviai iš-siskaidys į būrelius pagal amžių. Šis suvažiavimas šaukiamas suakutini-nių metų pabaigos išvakarėse ir yra jungiamas su Kanados Lietuvių Die-na Toronto.

● Spalio 19 d. Sv. Jono Kr. pa-rapijos salėje tėvų komiteto ruošia-mas bazaras-šokiai laukia tėvelių, va-dovų, bičiulių iš arti ir toli. Bus linksma suaugusiems ir naudinga skautams!

● Kviečiame tėvus leisti savo ma-žuosius i skautų-čių draugoves. Jaun. skautės kandidatės galima užregist-ruoti pas jaun. skaučių vadovę ps. M. Stanionienę tel. RU 1-7861, ber-niukus — pas ps. B. Pošką tel 762-6684.

● Spalio 15, antradienį, 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas "Rambyn'o" tunto vadijos posėdis. Negalintieji posėdyje dalyvauti praneša tuntininkui. Č. S.

Medžiotojai — Jonas Morkūnas ir Alfredas Bražys Ontario šiaurėje rugsėjo 28 d. sėkmin-goj medžioklę nušovė 2 didelius — 1400 ir 1100 svarų — briedžius. R.

Pajieškojimai

Juozas Čaplinskio, Mato sūnaus, iki 1939 m. gyvenusio Toronte, įlesko brolis Vladas Čaplinskis (Šiaulių ra-jonas, Kuršėnų miestas, Požėlos gt.). Prašomas atsiliepti pajieškoms arba jo giminės nurodytu adresu.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atra-do nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes suma-zina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezulta-tai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pa-gėrėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydo-mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celemis ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepa-lo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinė-se. Pateiktas bus grąžinti, jei nebus-te patenkinti.

R. CHOLKAN**& CO. LIMITED REALTORS**

QUEBEC — BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, ru-pių plytų atskiras namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įva-žiavimu, pirmą kartą parduodamas, puikiam rajone, arti po ž traukinio stoties.

ROYAL YORK—BLOOR \$8,000 ar mažiau įmokėti, atskiras 5 kambarių vienaauštis, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

INDIAN RD.—BLOOR, \$8,000 įmokėti, atskiras 8 kambarių namas, mo-dernos virtuvės, kvadratinis planas, garažas.

RATHBURN—KIPLING, \$8,000 įmokėti, puikus 7 kambarių vos kele-to metų senumo vienaauštis (bungalow), didžiulė virtuvė su moder-niais įrengta sienoje kepimo-virimo plyta bei šaldytuvu, garažas su pri-vačiu įvažiavimu, gražus kiemas, greitas užėmimas, neaugsta kaina dėl greito pardavimo.

OAKWOOD—ST. CLAIR, \$10,000 įmokėti, rupių plytų 9 kambarių ats-kiras namas, labai geros statybos, užbaigtas rūšys, mūrinis garažas su labai plačiu privačiu įvažiavimu, reikalingas mažas vidaus remontas; turi būti tuojau parduotas; imsiu kiekvieną panašų pasiūlymą.

JANE—BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, ga-ražas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola, rami gatvė.

PRINCE EDWARD—BLOOR, labai gražus 6 kambarių vienaauštis (bungalow) daug prausyklų, puikiai užbaigtas rūšys su atviru židiniu, ba-ru, šaldytuvu etc.; visur kilimai, garažas su privačiu įvažiavimu, apšil-dytas plaukiojimo baseinas, gražus kiemas, Vasaga čia pat!

BABY POINT, 7 kambarių atskiras namas, garažas su privačiu įvaži-avimu, užbaigtas rūšys, viena atvira skola.

DUNDAS—BLOOR, 5 butų apartamentas (penkiabutis), 2-ju ir 3-ju mie-gamųjų, garažai su privačiu įvažiavimu, balkonas, gražus pastatas, vis-kas išnuomota.

BATHURST—WILSON, 11 butų apartamentas, 2-ju ir 3-ju miega-mųjų, apie 10 metų senumo, garažai ir autoaikštė; apie \$17,500 metinių pajamų.

PALIKIMAS: 43 akrų ūkis su didžiuliu tvenkiniu, kuris atrodo kaip ežerukas; per jo vidurį teka upelis. Gražus miškas, puiki kalnuota vie-ta, tik 30 mylių nuo Toronto. Apie \$10,000 įmokėti; lieka viena skola. Nuostabus vaizdas.

2232 BLOOR ST. W.

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYŠČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT. LIA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANDSDOWNE AVE., TORONTO

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPAŠTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Ivairios sudėties maisto siuntiniai, su gėrymų ir t. t. automobilių, automobiliams motoriniai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbimosios mašinos, šilvamosios mašinos, televizijos prietaisai, planiniai foto aparatai, radijo prietaisai, transistoriiniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilmal, baldai, butai (apartamentai), rūp prekių specialiose dolerinėse pakuose kurortuose, polis kurortuose.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų prašymą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turite neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti stebėję.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONSEVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
K. STRIAUPIS
Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532-7733 Sav. R. Stasiulis

1613 Dundas St. W.

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 Sav. A. B. Beresnevičius

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkimas (towing). Autovėžinių taisyimas, elektrinis (Aren Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (Rugs. 1-5) atidaryta visą parą — 24 valandas.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton) Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistris darbas, puikūs lietuviški projektai

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

Valdžios pripažintą plumbierį, atlieka įvair. plumbing ir vandens apytakos darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilų taisyimus. Patikimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirksdami variklio automobilus atveikite patikrinimui: nurodymų visus trūkumus ir dėsines patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

SKAITYTOJAI PASISAKO

GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Jau sukanka dveji metai, kaip iš tikimais skaitau "Tėviškos Žiburius". Jau seniai norėjau išreikšti savo didelį pasitenkinimą Jūsų puikiai leidžiamu laikraščiu. Dažnai aprašote JAV įvykius geriau nei JAV lietuvių spauda. Tik iš apsilėidimo neprisirengiau ankščiau parašyti. Al. G. manto straipsnis, pavadintas "Father, Go To Hell!", atspausdintas "TZ" VI. 27 mane išjudino. Nuosirdžiai sveikinu ir dėkoju, kad supratote ir drįsote pasakyti tai, ką JAV lietuvių — net katalikų — spauda, laikraščiai turėjo seniai pasakyti.

Man, kaip krikščioniui, kunigui, lietuviui, šiame krašte gimusiam, skaudu matyti, kaip daug mūsų lietuvių atsilieki ir užsispyrę šių dienų svarbiausiais klausimais. Taipgi gaudu man matyti, kaip mažai informuoja lietuvius šiais klausimais JAV lietuvių laikraščiai. Vienas kitas staciū kursto rasišmą. Už tai, džiugu buvo paskaityt minėtą straipsnį. Manau, kad jau gavote vieną kitą aštrų pasisakymą prieš. Laikykites tvirtai to idėjų.

K. PUGEVITIS

BEVARDŽIAI PRIEKAIŠTAI

S. Prancūnas dažnai parašo į "Neprilausomą Lietuvą" iš Toronto apie pasikabėjimą Metro traukinyje. S. m. rugpjūtio 21 d. tame laikraštyje jis paliečia ir mano atsiminimus, spausdintus "Tėviškos Žiburiuose". Jis kalba bevardžių žmonių lūpmis, esą aš blogai padariau, kad nepasistengiau nuo karinės prievolės atleisti stambaus ūkininko sūnau, studentui. Atseit, būtų buvę geriau, kad to studento vietoje būtų buvę mobilizuoti to ūkininko lietuvių kumčiai. Jis savo pasikabėjimą baigia: "Nejaugi autorius, pats mokslo žmogus, būtų taip greitai pamiršęs mūsų patarę, kurioje sakoma, kad už vieną mokytą duoda 10 nemokytų."

Pirmiausia noriu pasakyti, kad svarbiuose dalykuose patarėms nesivadovauju. Antra, mano atsiminimų mintys labai iškreiptos. Išvengti tokiems iškreipymams geriau duoti reikiamas ištraukas.

Mobilizacinėje komisijoje reikalai būdavo sprendžiami daugiau taikintu, o ne moksline ir turintu atžvilgiu. Taigi, turtingieji pirmoje eilėje turėjo ginti savo turtus, o ne jų vargingi kumčiai, kurie augino šeimas. Tą stambaus ūkio savininką pavadinu bajoru, nes jis man neatrodė esąs lietuvis. O bajorų dauguma buvo lenkai ar lenkai lietuvių. Ir tas ūkininkas turėjo lenkiškumą žymę — pirmiau kreipėsi į vokiečių.

LIETUVA GERIAUSIA IR VERTINGIAUSIA DOVANA

DOVANŲ PAŽYMEJIMAI IR JAV DOLERIŲ PAŽYMEJIMAI PILNAI GARANTUOTI GREITENIS PRISTATYMAS DOVANŲ PAŽYMEJIMAI

yra vertingiausia dovana ir daug geriau, negu siuntiniai. Jūsų gimines gali tai patvirtinti. Todėl, jei sekanti kartą planuojate siųsti siuntinį, susilaikykite ir vietoje jo pasiūskite

DOVANŲ PAŽYMEJIMUS

ir pamatysite, kaip patenkinti bus jūsų gimines.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI suteikia galimybę jūsų giminėms susipažinti su Vnesposytorgo dolerijų krautuose puikiais Amerikos, Vakarų Europos ir vietos gaminiams. Jūsų gimines patvirtins tai.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI suteiks galimybę giminėms pirkti SPECIALIOS NUOLAIDOS KAINOMIS.

Jūsų giminės galės tai patvirtinti. Joks mokėstis neimamas nei iš siuntėjo, nei iš gavėjo.

RUBLIAI IR SSSR

Jei norite, kad jūsų giminės gautų rublius, galime tai padaryti per užsienio prekybos banką Maskvoje. Jūsų giminės gaus pinigų pilnai be jokių atskaitymų per 10-14 dienų. Tarifas — 9 naujieji rubliai už \$10.00. Persiuntimo išlaidos — \$2.75 iki \$30.00 sumos ir 10% virš \$30.00 sumos. Visi užsakymai pilnai garantuoti ir apdrausti.

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street,

New York, N.Y. 10010 U.S.A.

PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ

o ne į lietuvių. Tai buvo nevienintelis atsitikimas tų šėių mėnesių kelionėje po apskritį. Ir kitais atvejais lenkai ar lenkai lietuvių, kurie būdavo stambių ūkių savininkai, mobilizacinėje komisijoje pirmiau kreipdavosi į vokiečių, o lietuvių — į mane. Aš esu lietuvis, todėl lietuvių palaikiau. Ir savo paaiškinimą baigiau panašia fraze: vieno nemokytą lietuvių neatiduočiau už 10 mokytų lenkų, nes lenkai mūsų tautai nieko gero neduos, o ir nemokytas lietuvis gali būti geras tautietis.

J. Vaiteliūnas

INDIFERENTISKUMO PRIEŽASTYS

Sukurti uždara, teisingą, parapišiką orientuotą bendriją galima: a. safoje — kaip Japonijoje; b. puslialyje, atskirtame kalnais — kaip Ispanijoje; c. naujoje valstybėje, susikūrusioje teistiniu pagrindu — kaip Izraelis; d. kraštuose, kur dėl perdidelio žmonių skaičiaus ir kitokių priežasčių žmonių vargas yra toks, kad kova dėl kasdieninės duonos išelkvoja didžiąją jų energijos dalį. Lietuviai imigrantai Kanadoje nepriklauso nei vienai šių kategorijų.

Kanados katalikai šiandien gyvena nauju atbudimu, rodydami daug energijos ir gyvo susidomėjimo visu tuo, kas liečia Bažnyčią. Nors dalyvauti sprendimuose niekada nebuvo ryškesnis. Laikraščiai įgauna naują aktualumą, keičia savo išraiškos būdą, kad duotų eiga naujomis išraiškos srovėm. Šis judėjimas apima visus katalikus. Imigrantai, be abejonės, tuo gyvai domisi ir seka. Jie negali nepalyginti vis platėjančio krikščionybės horizonto su vis siaurėjančiu etninio, parapišikų akiračiu.

S. Prapuolenytė-Bunker

STOVYKLINIS PASTABOS

Ir vėl užbaigė metinę ateitininkų stovyklą Naujojo Vasago. Neįjūmias prabėgo tas pusmėnesis prie balto, lyg Palangoj, smelio ir taip malonaus, šilto vandens. Gailėti yra ko, būtent, to beveik nuoginio gyvenimo, nerūpestingos nuotikos, kurios mieste neįmanoma pajusti. Ypač to pasigenda miesto jaunimas. Dabar, kai stovykla jau paraitė, o įspūdžiai dar gyvi, lengva atsiminti ir buvusius sunkumus, ypač virtuvėje. Reikia pripažinti, nebuvo per lengva. Nežiūrint jau esamų patobulinimų, dar reikia panaudoti daug muskulių, kurių mieste nerūjorjamos progos išvystyti, ir todėl mieliai įvertintume vyrišką jėgą. Stovyklos dalyvių skaičius kasmet didėja, tai ir puodų atsiranda vis daugiau, ir jie darosi sunkesni. Vyras virtuvėje palaikytų ne tik nuotaką, bet ir pasakytų kitiem, stovyklos rengėjams (kurie turbūt visi vyriškos giminės!), kad šeimninėms ne be reikalo skundžiasi. Visi žinome, kad valgyti ir maudyti yra lengviau, negu gaminti maistą. Kai daromi patobulinimai, atsakingieji galėtų pasikviesti ir mūsų vyriausią šeimnininkę, kuri tikrai nurodytų, kaip pritaikyti pvz. krosnį geresniem pyragam iškepti bei kitus trūkumus. Tik p. R. kulinarijų gabumų dėka mes pajėgim pagaminti tokį gerą maistą. Bet ir vakarą jį taip būdavo išsisėmus. Kad ir ežero vanduo jos neviliojo. O būtų didelis nuostolis mums jos netektį. Tai maloni ir taktiška moteris bei gera šeimnininkė.

Labiausiai stovyklą padaro idomia jaunimo vadovai. Dabar turėjome gerus vadovus, bet vieni labai jauni, o kiti — jau seniai peraugę jaunūliu amžių. Girdėjosi pasiūlymų, kad vaikams būtų idomiausia turėti kelto vadų vidutinio amžiaus — 20-30 metų. Bet galimas daiktas, kad tokio amžiaus žmonės yra labai užimti savo asmeniniais reikalais ir vargu sutiktų bartis su išdukusiais vaikais.

Žiūrint iš pačių jaunių taško — stovykla puiki — daug saulės ir vandens, bet kaip ir visada, skundžiamasi: pamaldos per ilgios, miego per mažai, trūksta saldumynų. Jie viskam turi laiko, tik ne maldai. Pajavaintos Mišių apeigos procesija mums, seniesiems ir jaunesiems, labai patiko. Primena mišparus tėviškos parapijos. Vaikai taip pat džiaugėsi, kad ir kapelionas malonus — pilnas jaunatviškų špūs.

Tarp gerųjų pusių pasitaikė ir silpnųjų. Šeimnininkės džiaugėsi šilto "lietum" virtuvės patalpoje, bet jaunimas aimanavo, kad nėra kur

galvų ištrinkti. Kai kas siūlo, kad mergaičių "barake" šiltes vanduo "dušas" būtų įrengtas arba bent didelis indas, kuriame galėtų išsiplauti plaukus. Dabar gi — jos maldautė maldaudavo kasdien iš virtuvės šilto vandens.

Dar ir kitą problemą jaunimas, ypač mažuliai, gildeno — mažai saldumynų. Šeimnininkų manymu, jų visai nereikia. Jų namie prisivalgo ma. Stovykloje gi — sveikas, maitingas valgis su vaisiais pakankamai prisotina. Su tais saldumynais (pyragėliais ir pan.) būna tikras vargas, nesinori nei dailinti, nes kaikiurie vaikai "išgudraavojo" po dvi porcijas, o paskutiniam — nelieka. Daugelis gal laukdami pyragėlių ir pietų tinkamai nepavalgo. Saldžių bulkių galėtume pavakariams nupirkti.

Kai dėl miego, tai mažieji neturi jokio malonumo spoksoti šokių patalpoje iki vidurnakčio — gali atsigulti 10 val. žinoma, reikėtų tokią tvarką įvesti, nes patys neis.

Labai praverstų naujas pastatėlis vadovų bei šeimnininkų lankytojams priimti arba tik padidinti jau esamąjį. Tuo būdu lankytojai galėtų pagyventi per savaitgalį ir žinoma, už tai užsimokėtų. Ypač praverstų tiems, kurie neturi savo vasarnamių. Jau dabar ateitininkų stovyklą pasiekia svečiai-vasarotojai net iš JAV. Jie tvirtai pasidėję atvykti ir sekančią vasarą, nes patiko.

Palengvinus darbą virtuvėje, šeimnininkų taip pat netrūks, ir išgirsite ne tik duetus, bet ir skambias sutartines virtuvėje. Dabar gi vyrai turi lengvesnę pareigą stovykloje, bet kažkodėl nedaugiau!

Personalo sugyvenimas buvo gana darnus: net administracija ir "juodadarbiai" vėlai pavakariu raskdavo bendrą kalbą "barako", kur aptardavom dienos "nuotykių" prie limonado bonkutes.

Iki pasimatymo sekančią vasarą! N. K.

BUVIMAS SVEČIUOSE — NEPASITEISINIMAS

"Daily Star" rugsėjo 4 d. laidoj aprašė įdomią bylą. Joje buvo nubausti ir šeimos galva, pas kurį linksminamiesi svečiai triukšmavo, ir patys svečiai. Visi jie buvo policijos sumiti ir iš vašių vietos nuvežti į kalėjimą. Bausmes jiems paskyrė teisėjas G. B. Greene rugsėjo 3 d.

Nubaustųjų buvo aštuoni asmenys — visi jauni. Vienas jų — buvo šeimnininkas. Jie rasti kaltais, nes buvo girti ir kėlė triukšmą, o buvo savininkas davė jiems gerti ir leido triukšmauti. Kiekvienas jų buvęs nubaustas po \$10 baudos arba dviem parom kalėjimo. Šeimnininkas buvo nubaustas \$25 bauda už leidimą gerti ir triukšmauti savam bute.

Tai turėtų būti perspėjimas tiems, kurie, nors savo namuose besilinksminžami, mėgsta dar ir triukšmą kelti kartu su savo svečiais.

Pr. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

PR. Ais.

Viršininkas ir kasininkas

— Žiūrėk, Tomai, kasoje

trūksta dešimties tūkstančių do-

lerių. Niekas kitas neturi kasos

raktų, išskyrus jus ir mane, —

sako viršininkas kasininkui.

— Pone viršininke, siūlau to-

kią išėiti: dėkime kiekvienas po

penkis tūkstančius ir nesakyki-

me niekam nei žodžio...

Klausimas irgi Maskvai

— Mes turime melsvą katę,

kuri čia, Kanadoje, vadinama

"mėlynąja rusų kate". Ką gali-

te apie ją pasakyti?

— Šios rūšies katės pas mus

auginamos jau 50 metų. Jos ki-

slusios iš paprastų kačių, bet dėl

nepakankamai apkrėntų butų

nuo šalčio pamėlynavusios.

ŠYPSENOS

Radiny

Mar del Plata paplūdimyje

vasarotojas rado vertingą aukso

žiedą su deimantais, kurį pasi-

laikė sau. Sužinojusi policija jį

apkaltino:

— Kodėl radęs žiedą jo ne-

įteikė rastų daiktų įstaigai?

— Buvo visiškai aišku, kad

žiedas skirtas man.

— Kaip tai?

— Skaitykite įrašą: "Tavo am-

žinai".

Bus gydytoju

Tėvas: Mūsų sūnus užaugęs

bus gydytoju.

Motina: Kaip tu gali iš anks-

to nuspręsti?

Tėvas: Tik tu pažiūrėk į jo

Žymiųjų rašytojų keturiukė — P. Andriusis, B. Brazdionis, A. Gustaitis, St. Santvaras, ap-
lanke eilę lietuvių kolonijų JAV-
se, spalio 6 d. nutupė Toronte.
Su jais atskrido literatūros va-
karų rengėjas — Lietuvių En-
ciklopedijos leidėjas J. Kapočius
su dukra, nešini glėbiu spaus-
dintos autorių kūrybos. Prisikė-
limo salėn vakare suplaukė gausi
torontiečiai, hamiltoniečiai ir
kitų vietovių tautiečiai. Salė
buvo pilnaitė — apie 500. Na,
ir nesigailejo — rašytojai visus
sudomino. Kiekvienas jų buvo
savaip įdomus. Pradžioje Lietu-
vių Enciklopedijos atstovas To-
ronte Augustinas Kuolas davė
įvadą — supažindino su rašyto-
jų metrikomis, o vakaro rengė-
jas J. Kapočius kvietė įsigyti
knygų bei palinkėjo malonaus
vakaro. Pranešėja Ramunė Sa-
kalaitė kvietė scenon vieną ra-
šytoją po kito. St. Santvaras pa-
skaitė iš savo senosios ir nau-
josios lyrikos, itaigi, ryškiai ir
santūriai perteikdamas įvairuo-
jancias poetines nuotaikas. B.
Brazdionis, daugelio premijų
laimėtojas, širdin sminganciu,
rinktinio žodžio išliejo savo poe-

ziją klausytojams. Vieni eilė-
raščiai buvo jau seniau sukurti,
kiti — visai nauji, pagausa iš-
eiviškas nuotaikas. Ant. Gustai-
tis sukėlė gyvą reakciją publi-
koje savo satyriniais eilėrašciais.
Vieni jų gana vykę, samojingai
užgauna daugelį užmirštų styg-
as, kiti — dirbtinai sukalti, su
geroka trivialumo doze, įiešką
pigaus efekto. P. Andriusis, at-
vykęs iš Australijos, vienu sau
beletristiniu fragmentu pasklei-
dė augščiau kaimo nuotai-
ką, kurioje daug kas atpažino ir
savo vaikystės dienas. Dienos
aktualija padvelkė jo feljetonas
apie pasaulio lietuvių seimą. Čia
nebebuvo kaimo, o tik didmies-
tis, kurio lietuvių Andriusis ne-
blogiau moka užgriebti gyvu
humoru. Visą rašytojų ketveriukę
klausytojai sutiko gausiomis
katutėmis, kaikiurės pirkos jų kū-
riniais ir gavo autografus. Toron-
tiečiai gerėjosi vakaro progra-
ma, o jų padėką išreiškė Stp.
Kairys, krašto valdybos vice-
pirm. ir kultūros komisijos
pirm. Liko spūdis, kuris galėtų
būti išreikštas B. Brazdionio
posakiu: kad viskas žydetu, rei-
kia ne botanikų, o poetų. Bv.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Spalio 6 d. įvyko parapijos su-
sirinkimas. Jam vadovavo buv. ko-
miteto pirm. Vyt. Aušrotas. Para-
ijos klebonas savo pranešime padė-
kojo buv. komitetui už atliktą dar-
bą. Pagal Vatikano santarpybos min-
ti, komitetas buvo žymiai praplė-
stas ir bus vadinamas taryba. Į nau-
ją tarybą įrinkti: Vyt. Aušrotas, S.
Pacevičienė, P. Bražukas, L. Ru-
daitis, archit. N. Liacienė, J. Andru-
lis ir inž. L. Garbaliuskas; kandi-
datai: A. Kunutis ir B. Vitkus. Į ta-
rybą taip pat bus pakviesti atstovai
organizacijų: par. choro, Sv. Jono Kr.
Pašalpinės Draugijos, skautų, atei-
tinių ir kat. moterų draugijos. Ar-
tijoje atiteityje įvyks tarybos pir-
masis posėdis.
— Ateinantį ilgalį Padėkos savait-
galį par. bažnyčioje pamaldos įpra-
ta tvarka: 10, 11 ir 12 val.
— Ilgojo savaitgalio proga Spring-
hurst, Gerojo Ganytojo stovyklavie-
tės patalpose, pamaldos 4 v.p.p. už
a.a. Pranas Liegys, Leipalingio gimn.
mokytoja, neseniai mirus Lietuvis.
Toronto sporto klubas "Vyčiai" su-
tiko pagelbėti tautos būdą paruošti
stovyklavietės pastatus žiemai.
— Šią savaitę lankomasi: Hewitt,
Baustead ir Indian Rd. (į pietus nuo
Bloor).
— Mirus a.a. Petronelėi Butrimie-
nei, jos sūnams bei jų šeimos nuo-
sirdi užuojauta. Už velionę jos sū-
naus Vinco darbovietės bičiuliai už-
prašė pamaldas šį šeštadienį 8 v.
ryto.
— Šį sekmadienį 10 val. pamaldose
prisiminimas a.a. Juozas Stankus,
neseniai miręs Lietuvis.
— Kapinių koplyčios darbai tesia-
mi toliau. Šiuo metu liejamos sienos.
Sekančią savaitę kapinės bus
liejami pamatai paminklams.

Sv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos

susirinkimas, pirmasis po atostogų,
šaukiamas šį sekmadienį, spalio 13, 1.30 v.p.p., salėje
virš "T2". Visi nariai prašomi
dalyvauti.
Leidiny "Lithuanians in Can-
ada" sėkmingai platinamas to-
liau. Iki šiol išplatinta jau virš
1000 egz. Patirtis parodė, kad
tai puiki priemonė leisti ir sve-
tintautiųjų tarpą ir paskleisti in-
formaciją apie Lietuvą ir Kana-
dos lietuvių gyvenimą. Viena to-
rontietė lietuvė nupirkė net 4
egz. ir pasiuntė savo pažista-
miams net į Japoniją. Leidinys
gaunamas "T2" administracijos,
Toronto ir Montrealo spaudos
kioskuose. Kaina — \$8.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Petronelėi Butrimie-
nei, sūnus Vincas ir Vytas, šeimos
nariai ir artimuosius nuoširdžiai už-
jaučiame. Velionė palaidota spalio
3 d. Taip pat giliai užjaučiame p.
Kemežienę, mirus jos sesutei a.a. M.
Vasarienei, ir p. Kartavičių, Lietu-
vis mirus jo mamytei.
— Penktad., 8 v. Mišios už a.a. J.
Juodį, užpr. p. Mazlavskų; šeštad.,
8 v. — už a.a. P. Butrimienę, užpr.
par. tretininkų kaip užuojauta arti-
maisiems; 8.30 v. — už nukankintus
kunigus Balsį, Dabrila ir Petriką,
užpr. pažįstamų; šį sekmadienį, 9 v. —
už a.a. O. Urbaitę, užpr. dr. Ur-
baičio šeimos, 10 v. — už a.a. A.
Aušrotą, užpr. p. Aušrotų šeimos,
11.15 v. — už a.a. J. Grinskį, užpr.
p. Grinskio šeimos velionės 10 m.
mirties sukakties proga.
— Nuosirdžiai dėkome Tėv. J.
Budzeikui, MIC, už gražų uždavę sa-
vaigalio rekolęcijų pravedimą mo-
terims. Dalyvavo 24 moterys.
— Malonu pasveikinti "Vyčio"
sporto klubą 20 metų sportinės ir
lietuviškos sukakties proga. Sėkmin-
go darbo ir išvėrmės!
— Choro repeticijos: suaugusių
— ketvirtad., 7.30 v.v.; vaikų — šią
savaitę nebus; studentų — antrd. ir
trečd., 7 v.v. Studentų išvyka į
Niujorką — spalio 18 d., todėl pra-
šom repeticijas lankyti visu uolumu.
Šį ir kitą sekmadienį chorai bažnyčio-
je negieda.
— Kita savaitę lankomos šeimos:
Lincoln Ave., Maher Ave., St. John's
Rd.
— Geriausi linkėjimai jaunave-
džiams Ronaldui Cherry ir Margari-
tai Dunderatei.

Gyd. A. Spudas su žmona B.

rute tris savaites atostogavo
Europoje. Lankėsi Italijoje,
Graikijoje, Izraelyje, Istanbule
ir kituose Viduržemio jūros
kraštuose.
Dr. M. Anyso premiją laimė-
jusi knyga "Senprūsų laisvės
kovos" gaunama Prisikėlimo
parapijos spaudos kioske. Kai-
na \$7.50.

PARDUODAMOS OBELAITES, ag-

rasčių ir avičių krūmeliai ir taip pat
3-ju mėnesių šuniukai. Skambinti po
5 v.v. tel. LE 1-3856.

DOVANŲ SIUNTINIUS

— Lietu-
vų su užkrintu pristatymu
galima siųsti per Baltic Stores
Ltd. (Z. Juras) 421 Hackney Rd.,
London, E. 2, England, SHO
8734 (sklb.).

Visi dalyvausime Lietuvių Dienoje
TORONTE ŠIŲ METŲ SPALIO 26-27 DIENOMIS

SIMPOZIUMAS tema "Kaip sustabdyti Lietuvos rusinimą?" įvyks spalio 26, šeštadienį, 2 v.p.p., Brockton High School auditorijoje (Bloor ir Brock gt., įėjimas iš Awde gatvės). Dalyvauja: VLIK o atstovas, p. M. Vasiliauskienė, kun. dr. F. Jucevičius ir dr. P. Lukoševičius. Moderatorius — G. Balčiūnas.

BALIUS: didysis Lietuvių Dienos balius įvyks spalio 26, šeštadienį, 7 val. vakaro Club Kingsway salėje, 100 The Queensway. Bilietai — \$3.00 suaugusiems, \$1.50 - jauniui. Gros puikus Babecko orkestras, veiks gausus baras ir bus geri užkandžiai. Meninę programą atliks garsus "Grandinėles" ansamblis, vadovaujamas L. Sagio.

LOTERIJA, kurioje laimėsite modernų spalvotus televizijos priimtuvą

Bilietai bus gaunami prie įėjimo

JEI ESI LIETUVIS, JEI NESI LIGONIS—DALYVAUK LIET. DIENOS PARENGIMUOSE

KLB Toronto apylinkės valdyba

Spalio 19 d. nuo 12.30 val. po pietų
Sv. Jono Kr. parapijos salėje vyks

GAUSUS FANTAS BAZARAS

Bus lietuviškų valgių pietūs: cepelinai ir kit.; veiks stiprus baras; laimės ratas

Įėjimas nemokamas.

NUO 7 VAL. VAKARO TEN PAT VYKS **SOKIAI**

Gros D'Amico orkestras. Sotus bufetas, stiprus baras. Įėjimas \$2; studentams \$1.50

Visus maloniai kviečia

SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

Akademių Draugijos rengia-

ma pirmoji šio sezono paskaita

įvyks spalio 19, šeštadienį, 7.30

v.v., Prisikėlimo muzikos studi-

joj. Kalbės Vyt. A. Jonynas iš

Montrealio tema "Nūdienės ap-
raškos lietuvių literatūroje".
Visi kviečiami dalyvauti.

Vilniaus operos solisto Virgi-

lijaus Noreikos koncertas Toron-

te įvyks spalio 20, sekmadienį,
4 v.p.p., Brockton High School
auditorijoj. Jis jau koncertavo
Hamilton ir Londone, Ont. Šį
šeštadienį koncertuos Montrea-

lyje. Akompanuoja jo žmona
Zaneta Noreikienė, Vilniaus
operos koncertmeisterė (ne or-
kestro dirigentė, kaip klaidin-
gą rengėjų buvo paskelbta).

Vengrų sukilimo dviliktosios

metinės — spalio 20, sekmadienį,
2.30 v.p.p., prie vengrų laisvės
paminklo Lakeshore Blvd.,
Budapest Park. Numatytos didė-
lės iškilmės, į kurias kviečiami
ir visi Toronto lietuviai. Apylin-
kės valdyba yra gavusi kvietimą
ir numato deleguoti savo atsto-
vus.

SLA 236 kuopos susirinkimas

perkeliamas į trečiąjį sekmadienį — spalio 20 d., 1 v.p.p.,
Liet. Namuose. Nariai kviečiami
gausiai dalyvauti, nes darbo-
tvarėje daug spęstinių reika-
lų. Valdyba.

"Dainos" grupės vakaras šal-

pės reikalams rengiamas lapkri-
čio 30 d. Sv. Jono Kr. par. sa-
lėje.

ISNUOMOJAMAS BUTAS — 2 kam-
bariai, virtutė ir prausykla antrame
aušte be baldų. Suaugusių porai.
Skambinti po 5 val. vak. Tel. 534-5654

LIETUVISKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Savininkai — E. Punkris ir A. Matulaitis

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški su-

riai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai.

Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigę šią mokyklą gauna piginę
auto draudimą. —Nemokami
nurodymai klasėje ar namuose
turintiems laikinus leidimus.
Mokiname vairuoti standartine-
mis ar automatinėmis mašinomis.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

YURIS BUSINESS MACHINES CO.

909 Dundas St. W. Tel. 364-9922

Parduodame - taisome - išnuo-
mojame. Rašomosios mašinos
su liet. šriftu. Skaitiklavinės ma-
šinėlės. Kasos mašinėles, kalku-
liatoriai, preciziniai laikrodžiai.

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros įrengimo darbus

923-7194. Sav. A. Čeponis

MOGAMBO KVINTETAS

ORKESTRAS

ĮVAIRIAMS PARENGIAMAS

Tel. 741-3164

Orkestras mažiesiems parengi-

mams prieinama kaina. Skam-

binti A. Zaremba 767-7084.

B. NAUJALIS, turintis sveikatos

kliniką 460 Roncesvalles Ave., iškla-

sė vienų metų medicinos teorinį li-

gonių priežiūros kursą ir dabar pa-

skirtas atlikti keturių mėnesių prak-

tiką Toronto General, Sick Children,
Toronto Western ir Riverdale ligoni-
nėse po vieną mėnesį kiekvienoje.
Dėl tos priežasties jo sveikatos kli-

nika veiks tik nuo ketvirtos valandos

po pietų ir šeštadieniais visą dieną.

Kreiptis telefonu LE 3-8008.

Už surengtą man priešvestuvinį

pobūvį, kurio paruošimas pareikala-

vo daug darbo ir nuoširdumo, dė-

koju rengėjoms p. Boguševičienei,
p. Beinorienei, p. Balnienei, p. Bai-

kauskienei, p. Kundrotienei, p. Ci-
birkienei, p. Diksonienei, p. Guobie-

nei, p. Galskienei, p. Janauskienei,
p. Kalinauskienei, p. Krygerienei, p.

Kazlauskienei, p. Krupienei-Beinory-

tei, p. Karpienei, p. Kižienei, p. Ka-

mičaitienei, p. Kušlikienei, p. Kižie-

nei, p. Pocienei, p. Kušlikienei, p.

Masiokienei, p. Matušaitienei, p. Pu-

lodienei, p. Povilonienei, p. Sellokie-

nei, p. Samoškienei, p. Skurdellienei,
p. Selmienei, p. Simonaitienei, p.

Uderienei, p. Urbonienei, p. Uke-

lienai, p. Vaitonienai, p. Vižaus-

kienai, p. Vekterienei, p. Pundžiuvie-

nei, p. Antanavičienai. Dėkoju da-

lysomis viešioms, kurių gausu vi-
savimas maloniai mane nustebino.
Jūsų įteiktos vertingos dovanos ir
graziai praleistas laikas Jūsų tarpe
liks neužmiršami. Ypatinga padėka
mūsų O. Milienai už taip brangią
dovaną. Jums didžiai dėkinga —
Onutė Rodgers

ISNUOMOJAMAS III a. butas.
Norėčiau sužinoti, kurl galėtų keltis
valandą pabūti su mokyklinio am-
iaus vaikais. Tel. 535-5121.

Vilniaus operos solisto
VIRGILIJAUS NOREIKOS
KONCERTAS
AKOMPANUOJA: Zaneta Noreikienė
DATA: Spalio mėn. 12 d. (šeštadienį) 8 val. vakaro
VIETA: Institut Marguerite Bourgeoys,
4873 Westmount Ave., Westmount, Que.
KAINA: \$3.00, moksleiviams \$1.50.

MONTREAL
Sv. Kazimiero par. žinios
— Dar negautas atsakymas iš mo-
kyklų komisijos dėl leidimo naudotis
mokyklų patalpomis ir gauti paramą
lietuviškai šeštadieninei mokyklai.
Prasidėjus prancūzų judėjimas ir rei-
kalavimas pripažinti Kvebeke tik vie-
nų prancūzų kalbą gali paliešti nei-
giamai ir lietuvišką mokyklą.
— Parapijiečių lankymas prasidė-
jo Montreal North ir Rosemount.
Nebebus skelbiama laikraščiuose gat-
vių vardai ir numeriai. Kunigai susi-
tars su šeimomis telefonu.
— Sv. Onos Dr-jos metinis susirink-
imas yra nukeltas iš spalio 13 į spa-
lio 20, sekmadienį. Prašoma visas na-
res dalyvauti.
— Rengiasi tuoktis L. Kaušpėdaitė
su Philip Mitchell; jungtuvės įvyks
Sv. Kazimiero par. bažnyčioje spalio
26 d.
— Lapkričio 3 d., 11 val., bus Mi-
šios už Sv. Onos d-jos mirusias nares,
o po pamaldų — bendri pusryčiai.
— Parapijos bazaras — lapkričio
8, 9 ir 10 dienomis. Parapijiečiai pra-
šomi gražinti bazarų loterijos knygu-
tes.
— Lapkričio 17 d., 11 val., bus Mi-
šios už Sv. Elzbiotos dr-jos nares. Po
pamaldų — pusryčiai.
— Lapkričio 30 d. bus Sv. Elzbiotos
dr-jos vakarienė.
— Gruodžio 1 d. ir pirmąjį Advento
sekmadienį 11 val. Mišios bus už
pavergtą Lietuvą. Organizacijos pra-
šomos dalyvauti su vėliavomis.
— Spalio 4 Sv. Kazimiero par. kle-
bonijoje buvo susirinkę studentai
ateitininkai. Tartasi dėl gvyesnės
veiklos. Dalyvavo ir klebonas kun. F.
Jucevičius.
— Serga Royal Victoria ligoninė-
je Br. Andrews.
— Praėjusio sekmadienio rinklia-
va — \$131.10. K.J.G.
Red. J. Kardelis tebėra ligoninėje.
Atlikus tyrimus, konstatuota, kad
piktybinio pobūdžio ligos nėra. Jo
sveikata gerėja.
"Baltijos" komitetas savo posėdy-
je nustatė būtiniausių stovyklavie-
tės pagerinimų eilę, kurie turėtų bū-
ti atlikti iš dabar vykdomo lėšų va-
jaus. Nustatyta sekti kiti eilės: 1. Iši-
gyti naudotą šaldytuvą maistui ir
šaldytuvą pienui bei gerimams. 2. Pa-
daryti valgykloje uždaromas lentynė-
les stovyklautojų indams. 3. Įsigyti
naują sinką virtuvei. 4. Padaryti ant
metalinį statinį plaustą maudyk-
lose. 5. Iširti stovyklavietės rajo-
no purškimo galimybes nuo musų:
dindėlių.
Kun. J. Gaudzė, domėdamasis ant-
gamtiniais apsiirėškimais bei regėji-
mais, surinko daug ištraukų iš įvai-
rių religinių knygų, perrašė mašinė-
le, multiplikavo ir sudarė 14 psl. lei-
dinėlį.
APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355
Sekt. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986
S-tos "Lite" nr. 752D
A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAYmond 7-3120
"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827
DUODA PASKOLAS IS 9%
įskaitant gyvybės draudimą iki
\$10.000
JAU ISDUOTOS PASKOLOS
iki termino lieka senomis palū-
kanomis (pradedant 6.5%)
MOKA UŽ:
DEPOZITUS 4.4%
SĖRUS 5.4%
TERMIN. INDELLIUS IKI 7%
Nemokamas g y v y bės draudimas
iki \$20.000 bendros lėšų ir depozitų
sumos.
PARDUODAMI "ZMOGUS IR JO PASAULIS" BILETAJ
PAPIGINTOMIS KAINOMIS
Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v.v.
Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį.
Vakara — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki
6 val. ir vakara — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.
Sėkmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d.
ir per visus liiguosius savaitgalius.

GERIAUSIA MĖSA
ir
SKANUMYNAI
Pirkite moderniausiose, geriausios
kokybės, europinio stiliaus, š.
Amerikos mėsos ir skanumynų
krautuvėse
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS
KRAUTUVĖS
tip-top MEATS
delicatessen
1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982
Yorkdale Shopping Centre 783-8866

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė